

SLOVO, ČO UM AJ SRDCE VAŠE POSILNÍ!...
KONŠTANTÍN FILOZOF: PROGLAS

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY
KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

2025 | ČÍSLO 1 | ROČNÍK XXIX.

OBSAH ČÍSLA 1/2025

Profesor Milan Turčáni oslávil významné životné jubileum ...	3
Rad Ľudovíta Štúra II. triedy profesorovi Dvurečenskému ...	5
Privítali sme veľvyslancov Francúzska a Nemecka ...	6
Návšteva veľvyslankyne Portugalska ...	7
Zimná škola filozofie výchovy 2025 ...	8
Navždy nás opustil profesor Jozef Vladár ...	10
Erasmus+ na najstaršej univerzite sveta ...	11
Študentka Filozofickej fakulty UKF v Nitre uspela v Štrasburgu ...	12
Návšteva z Poľska na Katedre chémie ...	13
UKF ponúka nové študijné programy ...	14
Veľvyslanec Českej republiky na FSŠ UKF ...	16
Rektorka Ternopilskej univerzity ocenila spoluprácu s UKF ...	16
Environmentálna archeológia CEA 2025 ...	17
GameJam Nitra 2025 spájal kreativitu a programovanie ...	18
Školiaca a kooperačná aktivita Erasmus+ ...	19
Úspech študentov Katedry hudby v Taliansku ...	19
UKF bola súčasťou expertných rokovaní v Ríme ...	20
Tradícia a inovácia v translatologickom výskume ...	24
Veľvyslanec Švajčiarska na pôde UKF ...	25
Študenti PF UKF na Erasmus+ stáži v Hradci Králové ...	26
Miroslava Jedináková bronzová na MS v boxe ...	28
UKF navštívila Dr. Rivka Rosenberg ...	30
Stretli sa kolegovia z konzorcia UMB a UKF ...	31
Významný publikačný výstup DiVAI 2024 ...	32
Konštantínov pohár 2025 odštartoval svoju úspešnú tradíciu ...	33
Prezidentke Indie udelila UKF čestný titul doctor honoris causa ...	34
Záujem o UKF na veľtrhoch projektu Alma Mater 2025 ...	38
Na konferencii ocenili profesorku Gabrielu Petrovú ...	39
Univerzitná kvapka krvi ...	39
Kvíz Spoznaj svojho suseda bavil, spájal aj vzdelával ...	40
Pomohli rodinám zo sociálne znevýhodneného prostredia ...	40
Naša univerzita má nového profesora ...	41
FSŠ na medzinárodnej konferencii v Portugalsku ...	41
Kulinársky a kultúrny dialóg v synagóge ...	42
Rumunskí geografi ocenili profesora Boltžiara ...	43
UKF má nových docentov ...	43
Študentský parlament UKF má nové predsedníctvo ...	44
Pocta pedagógom na EDUCO 2025 ...	47
Stavia na už osvedčené akcie, ale plánujú aj nové ...	48
Cena Pro Cultura Slovaca pre profesora Čukana ...	49
Zlato a bronz pre UKF ...	50
Na finálovom turnaji ženy UKF opäť zlaté ...	50
EDUCO 2025: Veda, inovácia, spolupráca ...	51
Karpatské dobrodružstvo prežil opäť po 40 rokoch ...	52
Skúmali unikátny prsteň z obdobia okolo roku 1300 ...	56
V Madride o výskume, literatúre a prekladoch ...	57
Práce seniorov U3V pohladia oko aj dušu ...	58
Najkrajšia odborná kniha za rok 2024 ...	61
Absolventi U3V pri UKF mali slávnostné promócie ...	62

Tiráž

Náš čas • občasník Univerzity
Konštantína Filozofa v Nitre
• ročník 29 • september 2025
• číslo 1 (170)
• vydáva: Univerzita Konštantína
Filozofa v Nitre, Trieda Andreja
Hlinku 1, 949 01 Nitra
• Časopis je zdarma rozširovaný na
akademickej pôde
• Registrovaný je na Ministerstve
kultúry SR pod číslom EV 1260/08
• ISSN 1338 – 3272
• IČO vydavateľa - IČO 00 157 716
• Periodicita: občasník
• Náklad: 400 ks
Výkonná redaktorka: Ing. Jana
Černáková • technická redaktorka:
Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová
• grafická úprava, sadzba
a fotografie: Lubo Balko (LB)
• Tel.: 037/6408 030
• e-mail: jcernakova@ukf.sk,
tpalkovicova@ukf.sk, lbalko@ukf.sk
Za obsah príspevkov zodpovedajú
autori. Redakcia si vyhradzuje právo
na úpravu zaslaných textov. Články,
ich časti a fotografie je možné ďalej
používať len so súhlasom redakcie.
• Obálka: Nové predsedníctvo
Študentského parlamentu UKF,
Foto: LB

PROFESOR MILAN TURČÁNI OSLÁVIL VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÉ JUBILEUM

Jubilant bol jedným zo zakladateľov Katedry informatiky vtedajšej Fakulty prírodných vied UKF, ktorá sa aj pod jeho vedením stala významným pracoviskom v medzinárodnom meradle.

Významný člen našej akademickej obce, prof. Ing. Milan Turčáni, CSc., z Katedry informatiky FPV a UKF v Nitre, sa nedávno dožil významného životného jubilea 70 rokov. Narodil sa 27. septembra 1954 v mestečku Žatec. Školské roky prežil v Banskej Štiavnici, kde aj absolvoval reálne gymnázium Andreja Kmeťa, ktoré úspešne ukončil maturitou. Už počas stredoškolského štúdia inklinoval k technike, a tak bolo úplne samozrejmé, že pokračoval v štúdiu na elektrotechnickej fakulte SVŠT v Bratislave, odbor Technická kybernetika.

Počas štúdia sa aktívne venoval športu, a keď vysokú školu ukončil, jeho pôsobenie sa začalo v meste Nitra, kde pokračoval nielen v športovej činnosti, ale aj živote osobnom a rodinnom. Po absolvovaní základnej vojenskej služby začal pracovať v Ústave výpočtovej techniky na Vysokej škole poľnohospodárskej. Na tomto pracovisku sa začal zoznamovať s prudko sa rozvíjajúcim odborom mikropočítačová technika. Toto smerovanie sa mu stalo osudným. Venuje sa mu doteraz, samozrejme, v novších a modernejších formách.

NOVÚ POZÍCIU A ÚLOHU PRIJAL AKO VEĽKÝ VÝZVU

Zlomovým okamihom bolo jeho stretnutie s priateľom doc. Petrom Drlíkom, pedagógom na Pedagogickej fakulte v Nitre, ktorý vyučoval na Katedre matematiky, kde mali záujem vybudovať výpočtové stredisko nielen pre účely spracovania administratívnych agend súvisiacich s chodom fakulty, ale aj pre sprístupnenie výpočtovej techniky študentom - budúcim učiteľom matematiky. Následnú ponuku prejsť pracovať na Katedru matematiky a súčasne budovať

výpočtové stredisko na fakulte prijal ako veľkú výzvu, ktorá mu neskôr otvorila cestu do akademického života.

Ako mladý človek plný entuziazmu a chuti pracovať s mládežou v oblasti vzdelávania vo využívaní počítačov pre podporu vzdelávania pri príprave učiteľov na Pedagogickej fakulte sa neuspokojil len s činnosťou pedagóga na Katedre matematiky. V roku 1988 ukončil vedeckú aspirantúru na SVŠT v Bratislave v odbore Technická kybernetika, čo ho utvrdilo v tom, že je vzdelávanie s podporou počítačov na PF potrebné povýšiť na úroveň profesionálneho pracoviska, a tak spolu s pomocou vedenia fakulty a Katedry matematiky založil v roku 1991 Katedru informatiky. Rozvoj katedry súvisel nielen so spoločenskými

zmenami v novom samostatnom štáte, ale aj so vznikom novej fakulty s prírodovedným zameraním na novovzniknutej Univerzite Konštantína Filozofa. Ako člen novozaloženej katedry sa venoval hlavne pedagogickej činnosti, ale neskôr v pozícii vedúceho katedry spolu s kolegami začali aj s vedeckými projektmi. Najskôr na týchto vedeckých úlohách začala katedra spolupracovať s inými katedrami na Slovensku, ako aj s pracoviskami v okolitom zahraničí.

PEDAGOGICKÁ, VEDECKÁ A PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

V pedagogickej činnosti sa prof. Ing. Milan Turčáni, CSc., venoval hlavne tech-

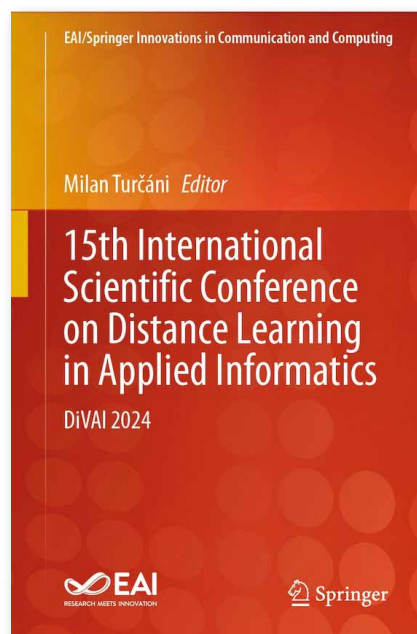
nickým predmetom a v oblasti vedeckej najmä aplikácii multimédií pri podpore výučby informatických predmetov. Neskôr to bola oblasť E-learningu pri podpore výučby predmetov technickej povahy a najväčšie ohlasy dosiahol v skúmaní a aplikovaní adaptívnych a personalizovaných systémov s podporou LMS Moodle. V závere svojej vedeckej činnosti dosiahol kvalitné ohlasy na skúmanie problematiky čítania s porozumením s využitím metód eyetrackingu.

Počas svojej aktívnej pedagogickej a vedeckej činnosti profesor Milan Turčáni zaznamenal rozsiahlu publikačnú aktivitu. Jeho bibliografia obsahuje vedecké monografie (2), knižné publikácie (21), vedecké práce v zahraničných nekorenovaných časopisoch (13), vedecké práce

v domácich nekarentovaných časopisoch (8), vedecké práce v zahraničných recenzovaných zborníkoch (23), vedecké práce v domácich recenzovaných zborníkoch (37), publikované pozvané referáty na zahraničných vedeckých konferenciách (1), publikované pozvané referáty na domácich vedeckých konferenciách (1), publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách (55), publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách (27), abstrakty príspevkov zo zahraničných konferencií (2) či kapitoly v učebniciach a učebných textoch (1). Je tiež autorom odborných prác v nekarentovaných zahraničných časopisoch

vedúcim Oddelenia výpočtovej techniky pri Katedre matematiky, v rokoch 1993 - 1999 bol tajomníkom novovzniknutej Fakulty prírodných vied, v rokoch 1999 - 2002 bol prodekanom tejto fakulty pre oblasť rozvoja a zahraničné vzťahy a v rokoch 2002 - 2017 pôsobil ako vedúci Katedry informatiky FPV. V rámci UKF a FPV bol členom akademických senátov a Rady pre E-learningové vzdelávanie. V oblasti E-learningovej podpory vzdelávania bol jej zakladateľom a veľkým propagátorom nielen na UKF, ale aj na iných univerzitách v zahraničí.

Za svoju prácu na FPV a UKF dostal profesor Milan Turčáni rad ocenení - od

(1), odborných prác v nekarentovaných domácich časopisoch (13), odborných prác v recenzovaných zahraničných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných) (6), odborných prác v recenzovaných domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných) (6) a vedeckých prác v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science (50) alebo SCOPUS (34). Dôležitou aktivitou je jeho editorská činnosť - významný je jeho editorský podiel na zborníku z konferencie DiVAI 2024, ktorý bol vydaný vydavateľstvom Springer. Citačný ohlas - WOS (215) a SCOPUS (140), H-index: 10.

RIADIACE POSTY A OCENENIA

Profesor Milan Turčáni v priebehu aktívnej práce na UKF, ako aj na pôde jej predchodkyň, pracoval na viacerých riadiacich postoch. V roku 1989 sa stal

úrovne dekana až po Cenu rektora tak vo vedeckej práci, ako aj v publikačných aktivitách. Významným počinom bolo založenie konferencie DIVAI, ktorá získala veľký ohlas nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Výstupy z tejto konferencie, ktorá v roku 2024 oslavovala 15. výročie svojho vzniku, sú pravidelne indexované vo svetových databázach SCOPUS a WOS.

V rámci ocenenia výsledkov práce prof. Milana Turčániho je potrebné spomenúť jeho členstvá vo vedeckých radách na UKF a taktiež v Českej repub-

like - členstvá v odborových radách doktorandských štúdií a v neposlednom rade členstvá v redakčných radách časopisov so zameraním na informatiku a jej výučbu na VŠ. Významnými sú aj vystúpenia na konferenciách a členstvo v programových výboroch medzinárodných konferencií.

Z uvedeného vyplýva, že podiel profesora Turčániho na premenách našej alma mater je pozoruhodný. Významne sa podieľal na budovaní FPV, resp. FPVaI, a profesionalizácii Katedry informatiky, ktorá

si našla svoje miesto medzi významnými informatickými pracoviskami v medzinárodnom meradle.

V mene celej akademickej obce mu týmto spôsobom vyjadrujeme vďaku a želáme hlavne pevné zdravie a mnoho síl do ďalšej tvorivej činnosti.

Prof. Ing. Zoltán Balogh, PhD.,
FPVaI – Katedra informatiky,
foto: archív prof. Milana Turčániho

BLAHOŽELÁME

RAD ĽUDOVÍTA ŠTÚRA II. TRIEDY PROFESORovi DVUREČENSKÉMU

Osobnosť slovenskej matematiky prof. RNDr. Anatolij Dvurečenskij, DrSc., bol v rokoch 2022 - 2024 zamestnancom a významným členom Katedry matematiky FPVaI UKF v Nitre.

Pri príležitosti 32. výročia vzniku Slovenskej republiky 11. januára 2025 prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini ocenil štátnym vyznamenaním Rad Ľudovíta Štúra osobnosti spoločenského, kultúrneho a športového života. Slávnostná ceremónia sa uskutočnila v budove Slovenskej filharmónie v Bratislave.

Rad Ľudovíta Štúra je výnimočné vyznamenanie a prepožičiava sa občanom Slovenskej republiky, ktorí sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o demokraciu a ľudské práva, obranu a bezpečnosť Slovenskej republiky alebo za mimoriadne významné zásluhy v oblasti politiky, riadenia a správy štátu, rozvoja národného hospodárstva, vedy a techniky, kultúry, umenia, školstva, športu a za mimoriadne významné šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí.

Jedným z ocenených bola aj osobnosť slovenskej matematiky prof. RNDr. Anatolij Dvurečenskij, DrSc., ktorý bol v rokoch 2022 - 2024 zamestnancom a významným členom Katedry matematiky FPVaI UKF v Nitre.

Profesorovi Dvurečenskému prezident Peter Pellegrini udelil štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v oblasti vedy a techniky, čím ocenil jeho významnú tvorivú vedeckú prácu v teórii kvantových logík, fuzzy množín a teórii hromadnej obsluhy, ako aj pedagogické pôsobenie a organizačnú činnosť (zimmné školy z teórie miery,

Svetový kongres kvantových štruktúr, Jednota slovenských matematikov a fyzikov, Matematický ústav SAV, Učená spoločnosť SAV, Európska akadémia vied a umení, International Quantum Structures Association, komisia ERC v Bruseli; člen akreditačných komisií, predsedníctva APVV, vedeckých rád popredných matematických časopisov, školiteľ doktorandov).

demickej obce UKF v Nitre srdečne blahoželáme a prajeme veľa úspechov a tvorivých síl ako v pracovnom, tak i osobnom živote.

Prof. RNDr. Anna Tirpáková, CSc.,
FPVaI - Katedra matematiky,
foto: archív prof. Anatolija
Dvurečenského

PRIVÍTALI SME VEĽVYSLANCOV FRANCÚZSKA A NEMECKA

Predmetom rokovaní bola medzinárodná spolupráca UKF v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu s partnerskými inštitúciami v Nemecku a vo Francúzsku, ako aj hľadanie ďalších prienikov spolupráce.

Dňa 22. januára 2025 UKF v Nitre spoločne navštívili mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Nemecka J. E. Dr. Thomas Kurz a mimoriadny a splnomoc-

O tom, že študenti a zamestnanci prejavujú mimoriadne veľký záujem o medzinárodnú spoluprácu a internacionalizáciu vzdelávania s týmito krajinami,

atašé pre jazykovú spoluprácu (Francúzske veľvyslanectvo). Po návšteve u rektora UKF prorektorka M. Pavlíková uviedla veľvyslancov do Siene UKF, kde ich predstavila pedagógom a študentom Filozofickej fakulty UKF.

nený veľvyslanec Francúzska J. E. Nicolas Suran. Na pôde univerzity ich prijal rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., a prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA. Predmetom bilaterálnych rokovaní bola medzinárodná spolupráca UKF v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu s partnerskými inštitúciami v Nemecku a vo Francúzsku, ako aj hľadanie ďalších prienikov medzinárodnej spolupráce.

mi, svedčí aj skutočnosť, že UKF doposiaľ zrealizovala 168 ciest a pobytov vo Francúzsku a 371 pracovných ciest a pobytov v Nemecku.

Veľvyslancov sprevádzali aj zástupcovia diplomatických zborov pán Stefan Kruschke, kultúrny radca, pani Michaela Vita, asistentka pre kultúrne podujatia (Nemecké veľvyslanectvo) a pán Olivier Favry, kultúrny radca a riaditeľ Francúzskeho inštitútu, a pán Patrick Maulon,

Hostí následne privítal dekan Filozofickej fakulty prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD., prodekan pre zahraničné vzťahy a rozvoj PhDr. Daša Nováčiková, PhD., a predseda Akademického senátu FF a zástupca vedúcej Katedry romanistiky a germanistiky FF UKF Mgr. Ervín Weiss, PhD. Veľvyslanci sa taktiež stretli s pedagógmi a študentmi Filozofickej fakulty

UKF, ktorí sa venujú štúdiu nemeckého a francúzskeho jazyka.

Po príhovoroch veľvyslancov, prorektorky pre medzinárodné vzťahy doc. Pavlíkovej a dekana FF prof. Hetényiho sa študenti rozdelili na dve sekcie – nemeckú a francúzsku, v rámci ktorých mali možnosť precvičiť si jazykové kompetencie v nemčine a vo francúzštine.

Počas diskusie s nemeckou sekciou veľvyslanec Dr. Thomas Kurz poukázal na dlhodobú a úspešnú spoluprácu s Katedrou romanistiky a germanistiky a s Katedrou translatológie FF UKF. Diskutujúci sa zhodli na dôležitosti prípravy budúcich učiteľov a prekladateľov nemeckého jazyka s ohľadom na geopolitický a hospodársky význam vzťahov Slovenska a Nemeckej spolkovej republiky. Veľvyslanec zároveň deklaroval záujem o prehĺbenie vzájomnej spolupráce aj v iných oblastiach.

Táto významná zahraničná návšteva sa uskutočnila pri príležitosti 60. výročia podpisu Elyzejskej zmluvy (The Elysee Treaty), ktorá je známa aj ako zmluva o priateľstve medzi Francúzskom a Nemeckom, symbolizuje zmierenie medzi oboma národmi a kladie dôraz na úzku bilaterálnu spoluprácu na podporu európskej integrácie.

Zahraničnú návštevu na pôde UKF organizačne zabezpečila prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. Pavlíková v úzkej spolupráci s Oddelením pre medzinárodné vzťahy a Kanceláriou rektora.

R – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy,
foto: Ľubo Balko

NÁVŠTEVA VEĽVYSLANKYNE PORTUGALSKA

Rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., a prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA., 22. januára 2025 prijali na pôde UKF mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Portugalskej republiky J. E. Mariu Joao Lopes Cardoso. Predmetom rokovania bola iniciatíva pani veľvyslankyne prezentovať portugalskú kultúru a umenie prostredníctvom spolupráce medzi veľvyslanectvom Portugalska na Slovensku a Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. Pani veľvyslankyňa bola informovaná o aktívnej medzinárodnej spolupráci UKF v Nitre s univerzitami a akademickými inštitúciami v Portugalsku, ktorá spočíva najmä v rámci programu Erasmus+.

Za účelom internacionalizácie vzdelávania a odbornej prípravy UKF doposiaľ zrealizovala 138

zahraničných pracovných ciest, ktoré umožnili zamestnancom a študentom našej univerzity zúčastniť sa na vedec-

kých konferenciách, seminároch, na rôznych projektových stretnutiach, exkurziách, jazykových kurzoch, spoločných výskumných aktivitách (vedecké experimenty, príprava spoločných článkov a monografií), na študijnovo-výskumných pobytoch, absolvovať prednáškové pobyty, školenia, štúdium a stáže na zahraničných partnerských univerzitách.

R – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy, foto: Ľubo Balko

ZIMNÁ ŠKOLA FILOZOFIE VÝCHOVY 2025

Podujatie si aj tento rok zachovalo formát česko-slovenského akademického dialógu. Počas piatich dní účastníci prešli cestou podnetných diskusií a myšlienok, ktoré im otvorili nové pohľady na vlastné uvažovanie o zmysle, pravde a smerovaní života.

V poslednom januárovom týždni 2025 sa uskutočnil piaty ročník Zimnej školy filozofie výchovy, ktorú organizovala Pedagogická sekcia Českej kresťanskej akadémie, jej časopis Theology and Philosophy of Education, Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a Jabok – Vyššia odborná škola sociálno-pedagogická a teologická. Tento ročník bol na UKF v Nitre súčasťou riešenia projektov KEGA 020UKF-4/2023 Inovácia učiteľských študij-

ných programov náboženská výchova, etická výchova a výchova k občianstvu so zameraním na rozvoj kompetencií a APVV-22-0204 Religiozita a hodnoty trvalej udržateľnosti.

Podujatie si aj tento rok zachovalo formát česko-slovenského akademického dialógu, v ktorom učitelia aj študenti spoločne vstupujú do napätia otázok a v odborovej rozmanitosti hľadajú odpovede i ďalšie otázky.

AKÝ JE VÝZNAM FILOZOFIE VO SVETE VEDY A TECHNIKY?

Program v pondelok otvoril PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D., z Katedry sociológie Filozofickej fakulty Univerzity Hradec Králové. Účastníci Zimnej školy filozofie výchovy sa na jeho prednášku Vznik a význam filozofie pripravili čítaním textu Jana Patočku O dvojím pojetí smyslu filosofie, ktorý bol vopred zverejnený na webovej stránke podujatia. Počas prednášky sa otvorili otázky nielen o počiatkoch a vzniku filozofie, ale aj o jej budúcnosti: Bude filozofia pokračovať? Môže zaniknúť? Aký je jej význam vo svete vedy a techniky? Prednášajúci osvetlil úlohu filozofie prostredníctvom Patočkových textov a zdôraznil dva hlavné dôvody filozofického uvažovania: sebauskutočňovanie človeka v jeho ľudskosti a význam filozofie pre spoločnosť. Filozofia, ktorá začína úžasom, vedie k (seba)reflexii a učí nás premýšľať. Práve tieto jej vlastnosti sú kľúčové aj v pomáhajúcich profesiách, ako je učiteľská a výchovná práca. V diskusii sme si položili otázku, ktorú už kedysi sfor-

muloval Jan Patočka: Má filozofia slúžiť, alebo viesť? Zároveň sme sa zamýšľali nad odpoveďou: Viesť v službe, teda v službe presahujúcej povinnosti. Úžas, otázka, reflexia, kritika a holistický prístup – týchto päť charakteristík filozofického myslenia nám môže pomáhať v službe, ktorá vedie, pretože inšpiruje, pohýna nás a povzbudzuje k životu ako pohybu k pravde.

Utorňajší príspevok bol pedagogický: s konkrétnou didaktickou metódou oboznámila účastníkov Zimnej školy filozofie výchovy Ing. Miroslava Duranková, MA, z Kolégia Antona Neuwirtha a riaditeľka slovenskej Akadémie veľkých diel. Hovorila o tom, ako kultivácia túžby a morálnej imaginácie pomáha pri výchove charakteru. Predstavila nám koncept charakterovej výchovy a vzdelávania, ktorého cieľom je žiť prospešný život. Objasnila tri prvky gramotnosti v cnostnom živote – cnostné vnímanie, porozumenie cnosti a cnostné uvažovanie. Zdôraznila význam príbehov a umenia pri formovaní silných osobnostných stránok – cností a ukázala, ako môžu učitelia sprevádzať žiakov k hľadaniu hodnôt prostredníctvom umenia, reflexie v dialógu s druhými a k prehlbovaniu svojho poznania. Prakticky si všetci účastníci mohli vyskúšať túto metódu pri analýze Rembrandtovho obrazu Návrat márnotratného syna.

CNOSTNÝ ŽIVOT PROSTREDNÍCTVOM ŽIVÝCH PRÍKLADOV

V stredajšej prednáške priblížil doc. Mgr. et Mgr. Marian Kuna, MA, MPhil, PhD., z Katolíckej univerzity v Ružomberku jeden z významných konceptov diela Strata cnosti (After Virtue) Alasdaira MacIntyry – pojem praxe. Praxou označil komplexnú a ustálenú ľudskú činnosť, ktorá pre svoje zachovanie a rozvoj vyžaduje špecifické ľudské vlastnosti, nie vrodené, ale nadobudnuté cnosti. Tieto postojové kvality osobnosti, ktorými človek dbá o svoje poslanie voči druhým a svetu (a tým aj voči vlastnému životu), ktorými utvára svoj charakter a ktoré sa pre nevyhnutnosť súhlasu ľudskej vôle a rozumu označujú aj ako zdatnosti, sú podmienkou na dosiahnutie vnútornej dobrej praxe. Aby prax pretrvala, sú okrem iného dôležité aj inštitúcie. Ak sú však inštitúcie zamerané na efektivitu hic et nunc, predstavujú pre prax aj ohrozenie a riziko. Ak začnú hrať hlavnú úlohu vonkajšie tlaky, ako napríklad prestíž či

zisk, potom môže dochádzať k erózii praxe. V diskusii zaznel dôraz na význam komunít a občianskeho života, keď sme inšpirovaní na konkrétnej lokálnej úrovni k cnostnému životu prostredníctvom živých príkladov.

ŽIVOT V PRÍRODE AKO LIEK

Štvrtkovým rečníkom bol Mgr. Jiří Zajíc z Odboru duchovnej výchovy Junáka – českého skauta. Vo svojej prednáške Hľadání smyslu jako trvalá výzva lidského života vychádzal z myšlienok Viktora E. Frankla a ukázal, že hľadanie zmyslu je jednou zo základných ľudských túžob, za ktorú nesie každý človek osobnú zodpovednosť. Zmysel možno nachádzať v tvorivej činnosti, v prežívaní krásy a lásky či v správnom postoji k utrpeniu. Zaznelo však aj varovanie pred stratou zmyslu v dôsledku roztrieštenosti života, konzumu a podľahnutia zábave v podobe takmer nekonečných hier. Dôraz bol kladený na formovanie svedomia, pričom prednášajúci zdôraznil, že v každej vývojovej etape sa tento proces odohráva špecifickým spôsobom. Príspevok doplnili výsledky prieskumu medzi mladými ľuďmi o ich vnímaní a hľadaní zmyslu života. Zaznel aj výnimočný odkaz zo skautského prostredia, ktorý poukázal na najlepší liek proti odtrhnutiu od reality – život v prírode. Účastníci si odniesli podnet na osobnú reflexiu i na dialógy so svojimi blízkymi v podobe otázky: Čo chce život odo mňa? Diskusia zároveň zdôraznila význam spoločenstiev, v ktorých si môžeme navzájom pomáhať pri dozrievaní svedomia a hľadaní hlbšej motivácie na praktické odpovedanie na túto otázku.

V piatok vystúpila doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D., z Ústavu jazykov a komunikácie nepočujúcich Filozofickej fakulty Karlovej univerzity s príspevkom Kľúčové pojmy v myslení a textoch Václava Havla: DOMOV (Perspektíva et-

nolingvistiky a lingvofenomenológie). Václav Havel bol predstavený ako človek slova – nielen ako autor a literát, ale aj ako filozof, ktorý odmietal stereotypnú a vyprázdnenú reč. Prednáška priblížila etnolingvistický výskum a venovala sa analýze pojmu domov, ktorý patrí nielen medzi kľúčové pojmy Havlovho myslenia, ale aj medzi základné pojmy českej kultúry. Tento výraz nesie v češtine významové nuansy, ktoré sa v iných jazykoch pri ekvivalentoch slova domov nevyskytujú. Osobitná pozornosť bola venovaná nášmu mysleniu v príbehoch a naratívoch, teda literárnemu spôsobu uvažovania. Havlov koncept domova nás opäť priviedol k vnímaniu základnej existenciálnej skutočnosti – zdieľania. Prostredníctvom jeho metafory sústredných kruhov domova sme si hlbšie uvedomili, že domov je vždy zdieľaným priestorom – či už ide o náš osobný a súkromný domov, alebo o planétu, ktorú všetci obývame. Z Havlovej perspektívy zaznelo aj varovanie pred ideológiou ako lacným domovom – stačí ju prijať a človek získa pocit ukotvenia. Táto ľahká cesta však vedie k abdikácii osobného a zodpovedného myslenia. No za takýto lacný domov človek v skutočnosti platí vysokú cenu – vzdáva sa totiž nielen zodpovednosti, ale aj vlastnej slobody.

DÔLEŽITÁ ROLA KOMUNIT

Počas piatich dní piateho ročníka Zimnej školy filozofie výchovy sme prešli cestou podnetných diskusií a myšlienok, ktoré nám otvorili nové pohľady na vlastné uvažovanie o zmysle, pravde a smerovaní života. Niekoľko ráz sme sa stretli s myšlienkou, že v kľúčovom spore o dobro budú hrať dôležitú rolu komunity. K rozvoju jednej z nich prispelo už pred piatimi rokmi založenie Zimnej školy filozofie výchovy. Veríme, že spoločné kladenie otázok a hľadanie odpovedí podnietilo účastníkov k hlbšiemu porozumeniu sebe samým, svetu a jeho výzvam.

Všetkým účastníkom a prednášajúcim patrí srdečné poďakovanie za ich otvorenosť a ochotu spolupracovať komunitu, ktorá inšpiruje, motivuje a učí, ako sa prostredníctvom stretnutí s druhými vydávať na nové cesty.

Doc. PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D.,
Česká křesťanská akademie,
Univerzita Karlova, JABOK,
doc. Mgr. Andrea Blaščíková, Ph.D.,
FF – Ústav pro výskum kulturneho
dedičstva Konstantína a Metoda

NAVŽDY NÁS OPUSTIL PROFESOR JOZEF VLADÁR

Časť svojho profesionálneho života Jozef Vladár spojil aj s Filozofickou fakultou UKF. V našej pamäti navždy ostane ako významný bádateľ, autor, organizátor vedeckého života, skvelý pedagóg i priateľ.

Vo veku 91 rokov nás 31. januára 2025 navždy opustil popredný slovenský archeológ prof. PhDr. Jozef Vladár, DrSc. Nielen slovenská verejnosť v ňom stráca významného vedca, erudovaného odborníka, pedagóga, človeka s veľkým srdcom a zanieťanosťou pre všetko, čomu sa venoval.

Profesor Jozef Vladár patril k dnes už legendárnej generácii bádateľov, ktorí zapísali Slovensko do mapy európskej archeológie. Je pre našu univerzitu ctou, že časť svojej pozoruhodnej životnej cesty spojil s pôsobením na Filozofickej fakulte UKF v Nitre.

**LYCHOVAL A OVPLYVNIL
NIEKOĽKO GENERÁCIÍ
ARCHEOLÓGOV**

Profesor Jozef Vladár sa narodil 20. januára 1934 v Brodzanoch v okrese Partizánske a vo vzťahu k svojmu rodisku bol celoživotným lokálpatriotom. Vyštudoval odbor archeológia – história na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Svoj vedecký výskum zameriaval na kultúry slovenského praveku a najmä na spoločnosť doby bronzovej. Viedol viaceré systematické výskumy a publikoval celý rad prác, ktoré značne obohatili naše znalosti o týchto obdobiach. Podieľal sa na vedení dôležitých vedecko-výskumných inštitúcií a ako pedagóg vychoval a ovplyvnil niekoľko generácií archeológov. Vďaka svojej práci bol rešpektovanou osobnosťou vedeckej komunity nielen doma, ale aj v zahraničí.

Profesor Jozef Vladár bol dlhoročným členom a predsedom Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV. Od roku 1958 pôsobil na Archeologickom ústave SAV v Nitre, v rokoch 1969 – 1976 bol zástupcom riaditeľa. Toto obdobie prežíval v teréne ako vedúci archeologic-

kých výskumov, ktoré dnes vďaka svojmu prínosu pre poznanie najstarších dejín nášho územia nájdeme aj v učebniciach dejepisu. V rokoch 1961 a 1962 bol vedúcim najväčšieho plošného archeologického výskumu v Branči pri Nitre a v období rokov 1968 – 1975 viedol archeologický výskum európskeho významu v Spišskom Štvrtku – tzv. slovenských Mykénach. Od roku 1974 bol členom korešpondentom Nemeckého archeologického ústavu v Berlíne. V rokoch 1976 – 1987 pôsobil vo funkcii zástupcu podpredsedu Slovenskej akadémie vied. Od roku 1976 bol členom Medzinárodnej únie vied prehistorických pri UNESCO a v rokoch 1979 – 1990 riaditeľom Encyklopedického ústavu SAV v Bratislave. V rokoch 1988 a 1989 pôsobil ako dekan na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vedúcim archeologickým pracovníkom Archeologického ústavu SAV v Nitre bol v rokoch 1990 – 2004. Od roku 2004 bol tiež v predstavenstve Spolku slovenských spisovateľov.

**SVOJ ŽIVOT SPOJIL
AJ S UKF V NITRE**

Profesor Vladár pôsobil aj na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Po vzniku Katedry archeológie na Filozofickej fakulte UKF prijal ponuku podporiť novovzniknuté pracovisko, pôsobil tu medzi rokmi 1996 – 2007 ako profesor a garant študijného odboru archeológia. Významnou mierou sa zaslúžil o to, že sa vedľa neho čoskoro habilitovali a inaugurovali ďalší jeho kolegovia.

V roku 2007 sa presunul na novovzniknutú Katedru muzeológie FF UKF, kde pôsobil až do roku 2017 už ako emeritný profesor. Jeho prednášky boli zamerané na pravekú archeológiu s osobitým zreteľom na dobu bronzovú, najstaršie

výtvarné a urbánne prejavy na území Slovenska v európskom historickom kontexte. Okrem vedeckých poznatkov však študentom sprostredkúval aj pre život dôležitejšie informácie - učil ich kritickému mysleniu skôr, než sa to stalo modernou výzvou, etike vedeckého bádania a nutnosti širokého rozhľadu. Bol prísny mentorom, ale aj žiživým posudzovateľom študentských prác. Sám bol autorom množstva vedeckých, odborných, ale aj populárnych diel a ochotne radil začínajúcim autorom, ako zvládnuť vstup na pôdu akademickej tvorby.

Svoje bohaté skúsenosti profesor Jozef Vladár využil aj pri pôsobení v univerzitných orgánoch. Zastával funkcie člena Vedeckej rady Filozofickej fakulty (2000 – 2005), Vedeckej rady UKF (2000 – 2005) a člena redakčnej rady vedeckého časopisu Studia Historica Nitriensia (od roku 1996). V našej pamäti navždy ostane ako významný bádateľ, autor, organizátor vedeckého života, skvelý pedagóg, ale najmä priateľ.

Profesor Jozef Vladár má za sebou bohatú publikačnú činnosť, na ktorú je evidovaných viac ako 4000 ohlasov. Ako vedecký redaktor a zostavovateľ sa podieľal na vydaní viacerých publikácií z oblasti archeológie a encyklopedickej tvorby. Okrem iných spolu so slovenským básnikom a prekladateľom Viliamom Turčánym vydal publikáciu Venuše slovenského praveku, v ktorej sa v harmonickej symbióze spájajú archeológia, umenoveda, verše a fotografie pravekých plastík venuš z nášho územia od Jozefa Krátkeho.

VÝZNAMNÉ OCENENIA

Profesor Jozef Vladár je nositeľom viacerých významných ocenení – Zlatej čestnej plakety SAV L. Štúra za zásluhy v spoločenských vedách (1984), Striebornej medaily ministra pôdohospodár-

stva SR za objav a výskum „slovenských Mykén“ – archeologickej lokality Spišský Štvrtok (2002), Ceny Mesta Nitry (2004), Zlatej plakety Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (2004), ocenenia Významná osobnosť SAV (2004) či Ceny rektora UKF v Nitre za publikačné aktivity v roku 2005 v kategórii celoživotné dielo.

Spracované z informácií z FF UKF, webov Spolok slovenských spisovateľov a Slovenská archeologická spoločnosť pri SAV, foto: archív Archeologického ústavu SAV v Nitre

ERASMUS+

ERASMUS+ NA NAJSTARŠEJ UNIVERZITE SVETA

V prezentáciách a diskusiách sa naše pedagogičky oboznámili so zameraním interdisciplinárneho pracoviska, kde sa okrem pedagogickej teórie a praxe rieši aj oblasť psychológie a sociológie.

Zaujímavou a akousi magickou destináciou pre vysokoškolských učiteľov je Bolonská univerzita – Alma Mater Studiorum Università di Bologna – v talianskom meste Bologna. Väčšina historických prameňov uvádza, že vznikla v roku 1088, a tak je považovaná za najstaršiu univerzitu na svete.

mentová, PhD., z Katedry pedagogiky PF UKF V prezentáciách a diskusiách sa oboznámili so zameraním interdisciplinárneho pracoviska, kde sa okrem pedagogickej teórie a praxe rieši aj oblasť psychológie a sociológie. V pedagogike je výskum orientovaný na paradigmy, metodológiu a nástroje edukačných výskumov,

učiteľkou, ktorá sa podieľa na príprave budúcich učiteľov predprimárnej edukácie (vrátane pedagógov pre edukáciu detí raného veku), výskumne pôsobí v Centre pre edukačný výskum učiteľov ako profesionálov na Bolonskej univerzite a podieľa sa na riadení Národnej siete mimoškolských zariadení (The National Network of Outdoor Schools). Diskusie s touto odborníčkou sa týkali významu a rozdielnych prístupov k zakladaniu edukačných inštitúcií pre deti raného veku v Európe, problematiky environmentálnej výchovy a výchovy k udržateľnému rozvoju, prepojenia školskej, mimoškolskej a rodinnej výchovy, podstaty zážitkovej pedagogiky a pod. Diskusia bola vedená na báze komparácie podmienok PF UKF (Slovenska) a tamojšej katedry (resp. regiónu Emilia Romagna). Zaujímavé bolo oboznámenie sa s východiskami tzv. „Blue pedagogy“ ako konceptu vytvárania environmentálneho povedomia ľudí prostredníctvom výchovy v krajinách s prímorským turistickým ruchom.

Ďalšie stretnutia boli súčasťou jedného z pilierov Erasmus+ programu, a to je oblasť medzinárodnej spolupráce. Po prezentácii pracoviska a po diskusii s Erasmus+ koordinátorkou Laurou Malin sa načrtla perspektíva spolupráce v programe Erasmus+ mobility učiteľov a študentov a možnosti účasti v riešení domáciach výskumných projektov.

Okrem odborného programu za mimoriadne hodnotné z pohľadu vysokoškolských učiteľiek treba považovať prehliadky tamojších pamätihodností, predovšetkým historickej budovy univerzity (Archiginnasio), baziliky San Petronio, Palazzo del Podestà, povestných bolonských veží, Piazza del Nettuno, Biblioteca Salaborsa a všadeprítomných arkád, ktoré sú typickou črtou mesta.

Tieto slová sú zároveň podakovaním všetkým, ktorí nám umožnili Erasmus+ pobyt.

Prof. PhDr. Viera Kurincová, CSc.,
a PhDr. Anna Klimentová, PhD.,
PF – Katedra pedagogiky,
foto: autorky

V dňoch 21. – 24. januára 2025 sa na pracovisku edukačných vied (Dipartimento di Scienze Dell'Educazione) tejto významnej univerzity prostredníctvom programu Erasmus+ (mobilita zamestnancov, školenie) zúčastnili prof. PhDr. Viera Kurincová, CSc., a PhDr. Anna Kli-

mentová, PhD., z Katedry pedagogiky PF UKF. V prezentáciách a diskusiách sa oboznámili so zameraním interdisciplinárneho pracoviska, kde sa okrem pedagogickej teórie a praxe rieši aj oblasť psychológie a sociológie. V pedagogike je výskum orientovaný na paradigmy, metodológiu a nástroje edukačných výskumov,

Okrem odborného programu za mimoriadne hodnotné z pohľadu vysokoškolských učiteľiek treba považovať prehliadky tamojších pamätihodností, predovšetkým historickej budovy univerzity (Archiginnasio), baziliky San Petronio, Palazzo del Podestà, povestných bolonských veží, Piazza del Nettuno, Biblioteca Salaborsa a všadeprítomných arkád, ktoré sú typickou črtou mesta.

ŠTUDENTKA FILOZOFICKEJ FAKULTY UKF V NITRE USPELA V ŠTRASBURGU

Študentka Zuzana Kmeťová reprezentovala Slovensko na prestížnej konferencii a jej esej o vyučovaní histórie ocenila vedecká poradná rada.

Observatórium pre vyučovanie histórie (Ohte) Rady Európy usporiadalo svoju 4. výročnú konferenciu na tému História v kríze?, na ktorej sa zúčastnili odborníci, výskumníci a učelia z celej Európy. Poslaním observatória je poskytnúť obraz o stave výučby dejepisu v členských štátoch Európskej únie, o tom, do akej miery sa edukácia zakladá na dátach a faktoch a o tom, ako sa história vyučuje.

Aj preto sa konferencia primárne zameriava na učiteľov dejepisu. Každý rok observatórium vyhlasuje tzv. výzvu

riadnym členom observatória stalo aj Slovensko.

POPÍSA LA ŠTYRI NAJVÄČŠIE PROBLÉMY

V rámci výzvy museli uchádzači splniť niekoľko podmienok. „Stačilo byť študentom alebo učiteľom histórie (či pracovníkom v danej oblasti), ovládať anglický či francúzsky jazyk na úrovni C1 a napísať esej v angličtine alebo francúzštine na tému, ktorá bola

stredníctvom katedry, na ktorej študuje vo 4. ročníku.

V eseji predložila štyri najväčšie problémy, ktorým podľa nej čelí výučba dejepisu na Slovensku. „Jednak je to prepisovanie histórie podľa víťazov, kedy rôzne politické režimy na Slovensku menili učebnice dejepisu, čo vytvára generačné rozdiely vo vnímaní historických faktov a oslabuje dôveryhodnosť predmetu v očiach študentov. Ďalšími problémami sú nedostatočný počet hodín dejepisu, nepripravenosť na novú pripravovanú reformu, ako aj uprednostňovanie prírodných a technických vied pred humanitnými, medzi ktoré patrí aj história,“ priblížila obsah eseje mladá Partizánčanka.

DEJEPIS SA NEZAKLADÁ LEN NA POZNANÍ MINULOSTI

Ako budúca učiteľka sa o predmet dejepisu zaujíma. „V eseji som spo-

na účasť na konferencii pre študentov histórie z tých krajín Európy, ktoré sú členmi alebo patria k pozorovateľským štátom Ohte. Od 1. januára 2025 sa

aj témou daného ročníka konferencie,“ vymenovala Zuzana Kmeťová, študentka histórie na Filozofickej fakulte UKF v Nitre, ktorá sa k výzve dostala pro-

mínala aj novú kurikulárnu reformu, o ktorú sa ako budúca pedagogička zaujíma. Napríklad v bakalárskej práci som koncipovala praktickú časť tak,

aby bola použiteľná pre jej potreby. Myslím si, že samotná reforma má veľa nedostatkov. Tie môžu ohroziť budúce vzdelávanie dejepisu a aj toto bola cesta, ako na ne upozorniť.“

Dejepis podľa nej zohráva kľúčovú úlohu pri porozumení súčasnosti prostredníctvom skúmania minulosti. „Analýza historických prameňov podporuje rozvoj kritického myslenia. Dejepis je dôležitý, ale musíme vedieť žiakom (aj spoločnosti) ukázať prečo. Mnoho ľudí nechápe jeho relevantnosť. Podľa môjho názoru za to môže nastavenie systému. Dejepis má však potenciál byť zaujímavým a prínosným predmetom. Kľúčom je nájsť efektívne spôsoby, ako tento potenciál využiť. A to je to, o čo sa ja snažím. Nemôžeme popritom zabudnúť na to, že dejepis prispieva k rozvoju empatie a tolerance voči iným kultúram, etnikám a spoločnostiam,“ uvádza Zuzana.

JE TO PRE ňU ČEŠŤ AJ VÝZVA

Napísať esej na odbornú tému pre ňu nebolo náročné. Mimo histórie študuje aj učiteľstvo anglického jazyka, preto si ľahko poradila aj s podmienkou napísania práce v cudzom jazyku. Satisfakciou pre ňu bolo to, že hoci Slovensko reprezentovala s ďalšími uchádzačmi, spomedzi viacerých vybrali organizátori len ju a mohla sa tak zúčastniť na konferencii. „Je to česť. Vidieť to, ako k výučbe dejepisu pristupujú iné krajiny Európy, mi rozšírilo obzory. Plus som mala možnosť spoznať veľa zaujímavých ľudí,“ zhodnotila po podujatí, hoci pripustila, že jej dojmy boli zmiešané. „Bola som naozaj pyšná, že môžem byť súčasťou konferencie. Zúčastnilo sa na nej veľmi veľa dôležitých a vplyvných ľudí a bola to česť

byť v jednej miestnosti s nimi. Zároveň som mala pocit, že nebolo toľko času, aby sa každá téma prebrala poriadne,“ skonštatovala Zuzana.

Do budúcnosti sa mieni venovať nielen pedagogickej činnosti, ale aj výskumu. „Jedným z najväčších problémov, ktoré vnímam v novej reforme, je nedostatok didaktických materiálov. Interdisciplinárny prístup sám osebe má potenciál, pokiaľ učitelia majú materiály, didaktické pomôcky, kvalitné učebnice a metodické príručky, aby vedeli, ako pracovať. Na tvorbe zmienovaných materiálov by som sa rada v budúcnosti podieľala,“ dodáva Zuzana Kmeťová.

PhDr. Martina Števíčková,
absolventka žurnalistiky na FF UKF,
noviny Tempo,
foto: archív Zuzany Kmeťovej,
FB OHTE

ERASMUS+

NÁVŠTEVA Z POĽSKA NA KATEDRE CHÉMIE

S pedagógmi katedry profesor Marcin Kostrzewa hovoril o rozvoji vedeckej spolupráce medzi fakultami a o význame internacionalizácie vzdelávania a výskumu.

Katedra chémie Fakulty prírodných vied a informatiky UKF v Nitre už niekoľko rokov aktívne rozvíja úspešnú spoluprácu s Fakultou aplikovanej chémie Univerzity radomskej v Radome v Poľsku. V rámci tejto spolupráce vznikli spoločné publikácie vo vedeckých časopisoch, vysokoškolské učebnice, spoločné aktivity a projekty, ale rozvinula sa aj vzájomná spolupráca, a to najmä formou Erasmus+ mobilit. Katedra chémie UKF privítala mnohých pedagógov, ako aj výskumníkov, ktorí prispeli a stále prispievajú k zvýšeniu kvality vzdelávania a obohacujú kultúrnu diverzitu univerzitného prostredia. Z Fakulty aplikovanej chémie Univerzity radomskej v Radome medzi pedagógov, ktorí sa podieľajú na rozšírení spolupráce vo vedecko-výskumnej i pedagogickej oblasti, patrí prof. dr. hab. inž. Małgorzata Kowalska a dr. hab. inž. Marcin Kostrzewa, prof. Urad.

Katedru chémie FPVal UKF dekan Fakulty aplikovanej chémie dr. hab. inž.

Marcin Kostrzewa, prof. Urad., navštívil začiatkom roka 2025. Celá jeho profesionálna kariéra úzko súvisí s chemickou technológiou. Rozsiahle odborné skúsenosti získal počas dlhoročnej vedeckej práce na univerzite, počas realizácie výskumných projektov, ale aj vo výrobných podnikoch, kde dohliadal na prácu analytického laboratória a kontrolu kvality.

Profesor Kostrzewa vyštudoval Fakultu materiálového inžinierstva a technológie obuvi na Technickej univerzite v Radome, odbor chemická technológia so špecializáciou na chémiu a technológiu polymérov. Po získaní titulu docent (2016) na Univerzite Tomáša Baťu v Českej republike pôsobí ako profesor a bol menovaný do funkcie dekana Fakulty chemického inžinierstva Fakulty aplikovanej chémie Univerzity radomskej v Radome.

Jeho návšteva na Katedre chémie UKF v rámci programu Erasmus+ bola tematicky orientovaná na ekologické riziká

organických zlúčenín, toxicitu rizikových prvkov nachádzajúcich sa v životnom prostredí, metódy chemickej analýzy rizikových prvkov, ako aj na prístrojové vybavenie používané pri chemických analýzach zložiek životného prostredia.

V rámci diskusie s pedagógmi Katedry chémie FPVal prof. Marcin Kostrzewa hovoril o rozvoji vedeckej spolupráce medzi fakultami a o význame internacionalizácie, vyzdvihol skutočnosť, že navrhnuté projekty a programy ako Erasmus+ ovplyvňujú spoluprácu nielen medzi pedagógmi, ale aj medzi študentmi. Jeho návšteva otvorila a podporila ďalšie možnosti spolupráce vo výskumnej aj pedagogickej oblasti.

Doc. Ing. Melánia Feszterová, PhD.,
FPVal – Katedra chémie,
foto: autorka

UKF PONÚKA NOVÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY

Ponuku štúdia na fakultách UKF obohatili v roku 2024 a 2025 nové študijné programy, ktoré akčne reagujú na trendy a potreby trhu práce.

UKF ako moderná inštitúcia ponúka atraktívne a kvalitné bakalárske, nadvážujúce magisterské a doktorandské študijné programy na piatich fakultách univerzity. Aktuálne patrí k najväčším a ponukou štúdia v 19 študijných odboroch k najrozmanitejším univerzitám na Slovensku.

Ponuka štúdia jednotlivých fakúlt sa zameriava na prípravu všetkých kategórií pedagogických a odborných zamestnancov pre sektor výchovy a vzdelávania, informatikov, matematikov, odborníkov v oblasti prírodných vied (biológie, environmentalistiky, fyziky), zdravotníckych a sociálnych pracovníkov, psychológov, prekladateľov, tlmočníkov, lingvistov, odborníkov v oblasti politológie, kultúry, umenia, športu, estetiky, etiky, etnológie, filozofie, marketingovej komunikácie a reklamy, cestovného ruchu, areálových kultúr, historikov a archeológov či žurnalistov.

Dňa 20. februára 2025 otvorili všetky fakulty svoje dvere pre uchádzačov, aby bohatú ponuku vzdelávania predstavili a v detailoch vysvetlili obsah vzdelávania i možnosti uplatnenia. Deň otvorených dverí bol podujatím, počas ktorého mohli záujemcovia nielen navštíviť univerzitu, ale zúčastniť sa aj sprievodných podujatí, workshopov, ukážok vzdelávacieho procesu, zažiť akademickú atmosféru, komunikovať s učiteľmi, garantmi i študentmi. Mohli získať podrobné informácie o vzdelávacích programoch, predmetoch, prijímacom konaní, hodnotení programov študentmi i externými stranami a zamestnávateľmi.

Doterajšiu ponuku štúdia obohatili v roku 2024 a 2025 nové študijné programy. Rada kvality univerzity prerokovala a schválila študijné programy:

V ODBORE EKONÓMIA A MANAŽMENT

- **digitálna ekonomika** (1. stupeň/Bc., denná forma), absolvent študijného programu nadobúda vzdelanie z ekonomiky a manažmentu a zároveň dôkladne pozná potreby, spôsoby a možnosti uplatnenia in-

formačných technológií v podnikovej praxi. Táto jedinečná kombinácia poznatkov z informatiky, informačných technológií, manažérskych metód a ekonómie a ekonomiky mu poskytuje konkurenčnú výhodu na trhu práce. Absolvent je pripravený zvládnuť digitalizáciu rôznych výrobných, marketingových, správnych, ekonomických, sociálnych či manažérskych procesov.

- **digitálna ekonomika** (2. stupeň/Mgr., denná forma), absolvent je ekonóm, ktorý dôkladne pozná potreby, spôsoby a možnosti uplatnenia informačných technológií v podnikovej praxi. Má integrované znalosti z ekonómie, financií, informatiky, informačných systémov, dátovej vedy, umelej inteligencie, manažmentu, digitálneho marketingu a stratégie so zameraním na digitalizáciu podnikania. Teoretický základ v týchto oblastiach slúži ako základ pre rôzne perspektívy vo vývoji digitálnych obchodných modelov najmä v špecifických oblastiach relevantných pre digitalizáciu.

V ODBORE FILOLÓGIA

- **cudzie jazyky v projektovej praxi** (1. stupeň/Bc., denná forma, profesijne orientovaný ŠP), absolvent ovláda na odbornej a profesijne

orientovanej úrovni jeden z vybraných románskych jazykov – španielčina/francúzština/taliančina – alebo nemecký jazyk. Danému jazyku rozumie z hľadiska jeho vnútornej štruktúry i fungovania v komunikácii. Poznatky o jednotlivých jazykových rovinách, ich vzájomných vzťahoch aj spôsobe, akým sa podieľajú na budovaní jazykového výrazu, uplatňuje pri tvorbe vlastného jazykového prejavu, pričom je v ňom schopný aplikovať terminologický aparát, v ktorom sú obsiahnuté kľúčové sektory profesijnej praxe a špecificky oblasť riadenia projektov. Túto odbornú terminológiu nevyhnutnú pre riadenie projektov v súkromnej i verejnej sfére ovláda aj v anglickom jazyku. Jazyková výbava umožňuje absolventovi pôsobiť v tých oblastiach pracovného trhu, kde sa vyžaduje vyšší stupeň komunikačnej kompetencie v angličtine i v ďalšom cudzom jazyku (španielčina/francúzština/taliančina/nemčina).

MEDZIODBOROVÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY

INFORMATIKA/FILOLÓGIA

- **umelá inteligencia – spracovanie prirodzených jazykov** (1. stupeň/Bc., denná forma), cieľom študijného programu je poskytnúť absolventom kombináciu teoretických poznatkov a praktických zručností dvoch študijných odborov na úrovni syntézy s dôrazom na nosné témy oboch odborov so zameraním na umelú inteligenciu a spracovanie zvoleného prirodzeného jazyka (slovenského/anglického/nemeckého/ruského/španielskeho). Obsah študijného programu je koncipovaný tak, aby absolventi boli schopní realizovať lingvistickú analýzu, rozvíjať koncepty a teórie lingvistických fenoménov a operačné matematicko-štatistické metódy, získali kompetentnosti na algoritmy, inžinierske procesy, moderné jazyky (najmä syntax, sémantika, pragmatika a fonetika), spracovanie prirodzeného jazyka a princípy umelej inteligencie, tiež kompetentnosti navrhovania, vyvíjania a testovania IT systémov, hardvéru, softvéru a špecifických aplikácií v oblasti spracovania prirodzeného jazyka, vrátane chatbotov, virtuálnych asistentov, jazykových mode-

lov a i. Budovanie kompetentností je orientované najmä na programovacie jazyky, dátové štruktúry, algoritmy, strojové učenie a umelú inteligenciu.

FILOLÓGIA/POLITOLÓGIA

- **anglistika – politológia** (1. stupeň/Bc., denná forma), absolvent dôkladne ovláda anglický jazyk v jeho písomnej a hovorenej podobe a vie odlíšiť jeho štandardizovanú pod-

vedomosti z kľúčových oblastí odboru, ktoré slúžia ako základ pre prax, výskum a reflexiu politiky.

HISTORICKÉ VEDY/ POLITOLÓGIA

história – politológia (1. stupeň/Bc., denná forma), absolvent získa základné praktické a metodologické vedomosti z kľúčových oblastí oboch odborov, ktoré slúžia ako základ pre prax, výskum a reflexiu politiky a jednotlivých

osvojí terminologický kategoriálny aparát odborov politológia a žurnalistika, má detailnejšie znalosti z oblasti teórie a dejín komunikácie a žurnalistiky, psychológie médií, metodiky žurnalistickej práce, mediálnej gramotnosti, percepcie médií, mediálnej a informačnej politiky, rozhlasovej a televíznej tvorby, nových médií a mediálnych žánrov, ako aj slovenského jazyka ako základu práce žurnalistu. Absolvent sa uplatní vo všetkých profesiách, ktoré vyžadujú sa-

bu od subštandardných foriem. Má adekvátne vedomosti o literárnom, kultúrnom a historicko-spoločenskom kontexte anglofónnych krajín a je schopný analyzovať a kriticky interpretovať literárne i neliterárne texty. Dokáže úspešne využiť svoje jazykové zručnosti a kreatívne myslenie pri príprave a prezentácii samostatných tvorivých výstupov. Absolvent ovláda základnú terminológiu, teoretické a metodologické prístupy vhodné pre analytické skúmanie predmetných javov politiky na úrovni syntézy; vie vymedziť predmet a základné metódy odboru, jeho miesto a vzťahy v systéme spoločenských vied. Absolvent má základné praktické a metodologické

historických javov a udalostí. Absolvent dokáže nadobudnuté vedomosti využiť v praxi, čo sa prejavuje najmä v schopnosti vedeckej argumentácie pri spracovávaní zadaného problému / témy. Svoje vedecké zistenia vie komunikovať s vedeckou i laickou obcou. Orientuje sa v histórii s akcentom na dejiny myslenia ľudstva v jednotlivých historických obdobiach, v prameňoch a základnej vedeckej a odbornej literatúre z odborov politológia a história.

POLITOLÓGIA/MEDIÁLNE A KOMUNIKAČNÉ ŠTÚDIA

- **politológia – žurnalistika** (1. stupeň/Bc., denná forma), absolvent si

mostatné analytické myslenie, je spôsobilý vykonávať povolania zodpovedajúce činnosti tímového, prípadne samostatného tvorivého (konceptného) pracovníka (webové, printové, auditívne i audiovizuálne masmédiá, PR a tlačové oddelenia, vládne a mimovládne inštitúcie a organizácie, redakcie odborných a spoločenských časopisov, vydavateľstvá odbornej literatúry, politické inštitúcie či samospráva).

Prof. PaedDr. Jana Duchovičová,
PhD., R – prorektorka pre vzdelávanie,
ilustračné foto: Lubo Balko

VEĽVYSLANEC ČESKEJ REPUBLIKY NA FSŠ UKF

V rozhovoroch s predstaviteľmi Fakulty stredoeurópskych štúdií zhodnotili doterajšiu úspešnú spoluprácu fakulty a Veľvyslanectva ČR v Bratislave a prebrali možnosti ďalšej spolupráce na organizácii zaujímavých podujatí.

Fakultu stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre 6. februára 2025 navštívil veľvyslanec Českej republiky JUDr. Rudolf Jindrák s tajomníčkou Mgr. Miloslavou Fukalovou. S dekanom Fakulty stredoeurópskych štúdií RNDr. Ladislavom Szekeresom, PhD., hlavným garantom študijného programu Stredoeurópske areálové štúdiá prof. PhDr. Milošom Zelenkom, DrSc., a riaditeľom Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr doc. PhDr. Jánom Gallikom, PhD., rokovali o ďalšej aktívnej spolupráci.

V úvode rokovania sa vrátili k úspešnej minuloročnej konferencii Milan Kundera a svetová literatúra, ktorá má, ako povedal aj pán veľvyslanec, vynikajúce ohlasy doma i v zahraničí. Publikačné výstupy z danej konferencie vyšli v júli 2025 vo vedeckom

časopise Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr FSŠ UKF v Nitre (ďalej ÚSJK FSŠ UKF v Nitre) Stredoeurópske pohľady.

Tohtoročná spolupráca sa bude opäť týkať organizovania množstva zaujímavých podujatí, na ktorých bude, ako je už dlhoročne zvykom, aktívne participovať Veľvyslanectvo ČR v Bratislave a ÚSJK FSŠ UKF v Nitre. K spolupráci vždy pozývajú aj ďalšie inštitúcie, minulý rok to bol Ústav svetovej literatúry SAV a České centrum, tento rok sa v rámci konzorcia UMB a UKF počíta so spoluorganizáciou októbrovej vedeckej konferencie Česká a slovenská literatúra a film s vojnovou tematikou (plánovaný termín je 2. október 2025) s Katedrou medzinárodných vzťahov Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici.

Konferencia sa uskutoční na pôde Fakulty stredoeurópskych štúdií a súčasťou programu by malo byť aj premietanie filmu pre verejnosť na Veľvyslanectve ČR v Bratislave.

Doc. PhDr. Ján Gallik, PhD.,
FSŠ – Ústav stredoeurópskych
jazykov a kultúr;
foto: Mgr. Zoltán Decsi,
FSŠ - Dekanát

NÁVŠTEVA

REKTORKA TERNOPILSKEJ UNIVERZITY OCENILA SPOLUPRÁCU S UKF

Rokovanie sa týkalo kontinuálnej spolupráce medzi oboma univerzitami, zameranej na výskum kvality života študentov na vysokých školách, ekonomiky, ekológie a informatiky, ako aj na potrebu internacionalizácie vzdelávania.

Medzi významných zahraničných partnerov UKF v rámci grantovej schémy Erasmus+ KA171 (spolupráca s krajinami mimo EÚ) patrí Western Ukrainian National University (WUNU) v Ternopile. Úspešná medzinárodná spolupráca s touto partnerskou univerzitou začala v roku 2024, keď UKF navštívila rektorka prof. Oksana Desyatnyuk, ktorú prijal rektor prof. RNDr.

Libor Vozár, CSc. Na pracovné rokovania s predstaviteľmi univerzít boli prizvaní zástupcovia jednotlivých fakúlt UKF.

V dňoch 3. – 7. februára 2025 UKF opätovne navštívili zástupcovia WUNU, ktorých prijala prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA. Na pracovnom stretnutí bol za UKF prítomný aj dekan Fakulty

prírodných vied a informatiky UKF prof. RNDr. František Petrovič, PhD., MBA. Práve FPVaI hostila zahraničných hostí v rámci programu Erasmus+, konkrétne v odbore Education.

Predmetom pracovného stretnutia bolo rokovanie o úspešnej kontinuálnej spolupráci medzi oboma univerzitami, zameranej na výskum v oblasti kvality života študentov na vysokých školách, ekonomiky, ekológie a informatiky, ako aj na potrebu internacionalizácie vzdelávania. Počas stretnutia dekan prof. Oksana Gomotiuk odovzdala ocenenie rektorky ukrajinskej partnerskej univerzity profesorky Oksany Desyatnyuk prorektorke pre medzinárodné vzťahy UKF doc. Pavlíkovej a dekanovi FPVaI prof. Petrovičovi za prínos v oblasti internacionalizácie vzdelávania a odbornej prípravy a za kontinuálnu vedeckú spoluprácu, ktorej výsledkom je niekoľko publikovaných štúdií v databáze Web of Science a medzinárodný výskum v oblasti vzdelávania. Ocenenia boli udelené vo forme plakety Reliable Partner a Certificate of Appreciation.

Dekanka fakulty humanitných a sociálnych vied prof. Gomotiuk pri spoločnom stretnutí ocenila vzájomnú spoluprácu a navrhla ďalšie možnosti publikácií v oblasti vzdelávania a informatiky. Ostatní ukrajinskí kolegovia vyjadrili poďakovanie za možnosť spolupráce s UKF. V závere rokovania prorektorka Pavlíková ocenila spoločnú vedeckú spoluprácu, ktorá prináša benefity pre obe strany.

Dekan Petrovič poďakoval za spoluprácu pri vyplňaní dotazníkov v rámci výskumu o kvalite života študentov na univerzitách a navrhol ďalšie možnosti spolupráce v oblasti ekonomiky, ekológie a informatiky. V rámci Erasmus+ mobilít kolegov z WUNU sa následne uskutočnili rokovania s pracovníkmi FPVaI, zamerané na prípravu publikácií a medzinárodných projektov.

R – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy, foto: Lubo Balko,
R – Oddelenie médií

UDALOSTI

ENVIRONMENTÁLNA ARCHEOLÓGIA CEA 2025

Pod taktovkou Katedry archeológie Filozofickej fakulty UKF sa 5. – 7. februára 2025 konala medzinárodná

(Arménsko, Rakúsko, Cyprus, Česko, Nemecko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Španielsko a Slovensko) disku-

ako sú voda, pôda, minerály, rastliny a zvieratá. Napriek tomu, že sa téma venuje minulým spoločnostiam, jej aplikácia je viac než relevantná aj v kontexte súčasných environmentálnych výziev.

Rekonštrukcia hospodárskych, sociálnych a environmentálnych aspektov minulosti nám poskytuje cenné ponaučenia pre dnešné riadenie zdrojov a ochranu životného prostredia. Počas dvoch konferenčných dní odznelo 37 príspevkov v duchu tejto nosnej témy. Prednáškovú časť dopĺňala prezentácia 29 posterov.

Posledný deň konferencie sa konala odborná exkurzia, počas ktorej účastníci navštívili dve dôležité archeologické miesta - novootvorený Archeopark v Cíferi-Páci a hradisko Molpír pri Smoleniciach, doplnené odborným výkladom.

Vedecký kredit, odbornosť a aktuálnosť tejto konferencie potvrdzuje skutočnosť, že sa konala pod záštitou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a vedeckého časopisu IANSA, ktorý je indexovaný v databázach Web of Science, Scopus a Erihplus.

Doc. Mgr. Zuzana Borzová, PhD.,
FF – Katedra archeológie,
foto: Barbora Bagálová,
FF – Katedra archeológie

konferencia environmentálnej archeológie (19th Conference of Environmental Archaeology, Nitra 2025). Viac než 100 účastníkov z 10 krajín sveta

tovalo na tému Archeológia zdrojov, ktorá sa zameriava na skúmanie spôsobov, akými minulé civilizácie využívali a spravovali prírodné zdroje,

GAMEJAM NITRA 2025 SPÁJAL KREATIVITU A PROGRAMOVANIE

Súťaž prilákala 65 mladých vývojárov, ktorí mali 24 hodín na vytvorenie hry podľa zadanej témy.

Okrem súťažnej časti panovala počas celého GameJamu skvelá atmosféra. Účastníci mali k dispozícii mentoring od odborníkov, možnosť rozšíriť si svoje znalosti a, samozrejme, vynikajúce jedlo, ktoré im pomohlo zvládnuť 24-hodinový výzvu.

GameJam Nitra 2025 opäť potvrdil, že kreatívny duch a tímová spolupráca dokážu priniesť výnimočné výsledky. Ďakujeme všetkým účastníkom, organizátorom a partnerom, ktorí sa podieľali na

Pod vedením Hravých informatikov z projektu Hra bez HRAŇíc sa 6. a 7. februára 2025 uskutočnil 3. ročník súťaže GameJam Nitra. Podujatie prilákalo mladých vývojárov, programátorov a nadšencov herného dizajnu, ktorí sa za 24 hodín pokúsili vytvoriť vlastnú hru na zadanú tému.

Tohtoročnou výzvou bola téma Malý svet, veľké problémy, ktorá inšpirovala účastníkov k originálnym herným riešeniam a dynamickej hernej mechanike. Súťaže sa zúčastnilo až 65 študentov z rôznych kútov Slovenska, pričom niektorí neváhali pricestovať až z Kysuckého Nového Mesta, aby si vyskúšali tento jedinečný 24-hodinový programátorský maratón.

Tento rok nás prekvapilo nielen množstvo účastníkov, ale aj samotní víťazi. Prvú priečku obsadili stredoškolskí študenti z Gymnázia Golianova v Nitre. Hodnotenie hier mala na starosti odborná porota, ktorú tvorili skúsení vývojári z herných štúdií PowerPlay Studio, Vivat Team a CrazyLabs. Vzhľadom na vysokú kvalitu súťažných projektov sa porotcovia nevedeli jednoznačne zhodnúť na 3. mieste, preto sa napokon rozhodli udeliť dve tretie miesta.

Celkové poradie ocenených hier:

- 1. miesto – Infecta Tím: Jaroslav Rojik, Filip Patrik, Matúš Hurtónyi (Gymnázium Golianova, Nitra). Hra Infecta predstavuje svet, kde vírus v malom prostredí bojuje s veľkými problémami.
- 2. miesto – MiNK Tím: Maksym Pieshkov, Anastasiya a Kanstantsin Liauchuk (KI FPVaI Nitra). V hre MiNK sa hráč stáva opravárom elektronických zariadení a rieši rôzne logické hádanky.
- 3. miesto (zdieľané) – Starbound Skirmish Tím: Erik Kováč, Patrik Šabo, Erik Martiš (KI FPVaI Nitra). Dynamická akčná hra, v ktorej hráči bojujú v medziplanetárnych súbojoch a prekonávajú stále náročnejších nepriateľov.
- 3. miesto (zdieľané) – Ratastrophe Tím: Bence Piatrik, Balázs Forró, Márk Zilizi, Teo Burcl, Dárus Pintér (KI FPVaI Nitra). Originálna hra s pútavým herným svetom a výnimočnou hrateľnosťou vsadená do sveta hľadavcov.

tomto podujatí. Projekt Hra bez HRAŇíc je podporený Európskou úniou.

Mgr. Mária Pappová,
FPVaI – Katedra informatiky,
foto: archív FPVaI – Katedry
informatiky

ŠKOLIACA A KOOPERAČNÁ AKTIVITA ERASMUS+

V Antverpách (BE) sa 10. – 14. februára 2025 uskutočnila školiaca a kooperačná aktivita v rámci programu Erasmus+ s názvom Thematic seminar for Assessors of KA2 applications and final reports: Understanding Green Transition and Building Quality in KA2 Assessment (Tematický seminár pre posudzovateľov žiadostí a záverečných správ KA2: Pochopenie zelených premien a budovania kvality v rámci hodnotenia KA2), ktorú organizovala belgická národná agentúra Erasmus+. Tematického seminára sa zúčastni-

lo viac ako 50 hodnotiteľov zo 17 krajín EÚ. Z UKF slovenská národná agentúra Erasmus+ delegovala na seminár ako jednu z najlepších hodnotiteľiek programu, ktorá dlhodobo spolupracuje so SAAIC v Bratislave, prof. PaedDr. Zdenku Gadušovú, CSc. Výber účastníkov aktivity bol podmienený ich skúsenosťami s hodnotením projektov a schopnosťou vecne a kompetentne sa vyjadriť k diskutovanej problematike. Program seminára bol zameraný na hodnotiace kritériá pre zelenú prioritu v projektoch KA2 a na

nové postupy a kritériá pri hodnotení žiadostí a záverečných správ projektov KA210 a KA220 od roku 2025, ako aj na teambuilding a výmenu skúseností hodnotiteľov uvedených projektov.

Prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc., FF – Katedra anglistiky a amerikanistiky, foto: autorka

ERASMUS+

ÚSPECH ŠTUDENTOV KATEDRY HUDBY V TALIANSKU

V spolupráci s partnerom našej univerzity, Conservatorio di Musica Umberto Giordano v talianskej Foggii, sa 25. – 28. marca 2025 uskutočnil v rámci Erasmus+ mobilit – krátkodobé stáže výnimočný umelecký projekt. Deväť študentiek Katedry hudby PF UKF v Nitre Viktória Bajusová, Ivana Dávidová, Karin Ďurčeková, Ema Havettová, Radka Macková, Lucia Nováková, Katarína Pálešová,

Martina Tchurová, Kristína Železníková spolu s pedagógom Mgr. art. Marekom Štrbákom, PhD. & ArtD., uviedlo v štyroch talianskych mestách dielo francúzskeho skladateľa Marcela Duprého Krížová cesta. Toto monumentálne organové dielo zaznelo v netradičnom umeleckom spracovaní – v podobe organového recitálu so zvukovým doplnkom umeleckej recitácie v spojení s pohybovým divadlom. Básnic-

ký text Paula Claudela vo zvukovej nahrávke načítala absolventka Katedry hudby PF UKF v Nitre Chantal Calcagni a choreografiu pripravila Mgr. art. Zuzana Hubinská, PhD. Výnimočnú atmosféru umeleckého projektu umocnili priestory historických chrámov v talianskych mestách - San Severino v San Severe, Cattedrale di Foggia, San Onofrio v San Giovanni Rotondo a Chiesa della Pietà v Lucere.

Umelecké stvárnenie Kristovho utrpenia a ukrižovania v pôstnom období pred Veľkou nocou v sebe nieslo hlboký duchovný rozmer a výnimočnú estetickú hodnotu. Talianske publikum prijalo predstavenie s veľkým nadšením a ocenilo nielen originálny umelecký prístup k stvárneniu krížovej cesty, ale aj vysokú interpretačnú úroveň všetkých zúčastnených.

Podakovanie patrí všetkým účinkujúcim za dôstojnú reprezentáciu našej alma mater a za prezentáciu slovenského interpretačného umenia na medzinárodnej scéne. Osobitná vďaka patrí prof. Francescovi di Lerniovi za organizačnú podporu projektu a tiež študentom Andrejovi Jankovičovi, Adriánovi Pavlíkovi a Davidovi Talianovi (študentovi FPVaI) za technické zabezpečenie, ozvučenie a videozáznam koncertov. Vďaka patrí aj vysielajúcej inštitúcii – UKF v Nitre za umožnenie a finančnú podporu kolektívnej Erasmus+ krátkodobé stáže.

Mgr. Ivana Jurčo, PhD.,
PF - Katedra hudby,

foto: Mgr. art. Marek Štrbák, PhD. & ArtD., PF - Katedra hudby

UKF BOLA SÚČASŤOU EXPERTNÝCH ROKOVANÍ V RÍME

V rámci pracovnej cesty prezidenta SR Petra Pellegriniho v Ríme bola k rokovaniam prizvaná aj UKF v Nitre. Prorektorka pre medzinárodné vzťahy UKF Martina Pavlíková rokovala o medzinárodnej spolupráci vo vzdelávacej a vedeckej oblasti.

Cieľom expertných rokovaní medzi zástupcami vybraných slovenských univerzít, SAV, talianskymi univerzitami LUISS, La Sapienza, Tor Vergata, Roma Tre, Uni Cattolica a talianskou Národnou radou pre výskum bolo nadviazanie kontaktov a preskúmanie možností konkrétnej medziuniverzitnej a medziinštitucionálnej akademickej spolupráce vo vzdelávacej a vedeckej oblasti na viacerých úrovniach (MoU, cooperation agreements, výmenné pobyty študentov, profesorov a výskumníkov v rámci programu Erasmus+ a iných grantových schém, kreovanie medzinárodných projektov, atď.). Vybrané talianske univerzity a inštitúcie, prizvané na rokovania so slovenskými univerzitami, patria k špič-

V dňoch 14. - 16. januára 2025 sa uskutočnila pracovná cesta prezidenta SR Ing. Petra Pellegriniho v Taliansku, na ktorej ho sprevádzali minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR JUDr. Ing. Tomáš Drucker, MSc., a ďalší členovia akademickej delegácie - štátny tajomník pre vysoké školstvo Mgr. Róbert Zsembera, rektor UMB v Banskej Bystrici a prezident Slovenskej rektorskej konferencie doc. Ing. Vladimír Hladlovský, PhD., predseda Slovenskej akadémie vied prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc., a zástupcovia ôsmich vybraných slovenských univerzít.

Na expertné rokovania v rámci pracovnej cesty prezidenta SR Petra Pellegriniho v Ríme bola prizvaná aj UKF v Nitre,

ktorú v oblasti prezentácie univerzity a ďalších rokovaní o medzinárodnej spolupráci zastupovala prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA. Na expertné rokovania v Ríme boli tiež prizvané Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická univerzita v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Žilinská univerzita v Žiline, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Trnavská univerzita v Trnave. Rokovania o medzinárodnej spolupráci s talianskymi univerzitami sa konali v priestoroch Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Ríme.

ke vysokého školstva a výskumu a ponúkajú široké možnosti medzinárodnej spolupráce. Prípadné nadviazanie spolupráce by mohlo ďalej posilniť aktívnu akademickú a vedeckú výmenu medzi talianskymi a slovenskými vzdelávacími inštitúciami.

Prizvanými talianskymi inštitúciami boli Università degli Studi di Roma LA SAPIENZA, LUISS Guido Carli, Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, Università degli Studi Roma 3, Postgraduálna škola ekonómie a medzinárodných vzťahov (Katolícka univerzita Sacro Cuore – Kampus Rím) a Národná rada pre výskum (The National Research Council).

Krátke charakteristiky prítomných talianskych univerzít a inštitúcií:

LUISS (RÍM)

Súkromná univerzita Luiss Guido Carli, založená v roku 1974, patrí k najprestížnejším talianskym univerzitám. Zameriava sa najmä na sociálne vedy, hlavne právo, ekonómiu, manažment a financie a politické vedy. Spolupracuje s viac ako 310 európskymi a svetovými univerzitami v 64 krajinách. Je známa privilegovaným prepojením s pracovným trhom v Taliansku aj vďaka priamemu spojeniu s Confindustria – Konfederáciou talianskeho priemyslu. Tvoria ju 4 katedry - Ekonómia a financie, Právo, Podniky a manažment a Politické vedy. Univerzita ponúka 76 tzv. double či joint degree (napr. s BE, UK, FR, USA, NL, Luxembursko, DE). Profesorský zbor univerzity pochádza zo 41 krajín sveta.

LUISS okrem svojich klasických študijných programov a master kurzov organizuje aj vzdelávacie programy pre stredoškóľakov, ako aj intenzívne vzdelávacie programy pre diplomatov a pracovníkov štátnej správy. Aktuálne majú napr. v spolupráci s MZV IT a OSN rozbehnutý trilaterálny projekt vzdelávania afrických diplomatov. Participujú aj na organizácii tréningov v kontexte boja proti korupcii, akým je napr. tréning pre prokurátorov a sudcov v Albánsku.

V kontexte všeobecnej spolupráce so slovenskými univerzitami je univerzita LUISS otvorená formalizácii medziuniverzitnej spolupráce. V minulosti mala LUISS podpísaný menší research projekt s Univerzitou Komenského v Bratislave. V septembri 2022 počas návštevy premiéra SR E. Hegera v Ríme podpísali zástupcovia LUISS a EUBA Memorandum o porozumení o vzájomnej spolupráci v oblastiach spoločných vzdelávacích programov na všetkých troch stupňoch univerzitného vzdelávania (vrátane letných vzdelávacích programov), výmenných pobytov študentov a profesorov, výskumných projektov a recipročnej propagácie akademických ponúk. Univerzity sa tiež zaviazali k podpore priameho kontaktu medzi členmi svojich fakúlt, katedier a výskumných ústavov hlavne v oblasti financií.

LA SAPIENZA

Je najstaršou univerzitou v Ríme (založená v roku 1303), najväčšou v Európe (viac ako 122-tisíc študentov v minulom

akademickom roku) a jednou z najstarších na svete. Hlavné svetové rebríčky univerzít umiestňujú univerzitu na popredné miesta v Taliansku z hľadiska kvality výskumu a výučby a z hľadiska medzinárodného rozmeru. Podľa Shanghai Global Ranking of Academic Subjects 2023 sa univerzita umiestnila medzi 50 najlepšimi univerzitami sveta v týchto oblastiach: fyzika (12. miesto), letecké inžinierstvo (15. miesto) a automation-&control (32. miesto). Podľa QS World University Rankings: Europe 2024 je La Sapienza najlepšou talianskou univerzitou. Študuje na nej viac ako 11-tisíc zahraničných študentov. Okrem rímskeho kampusu má aj ďalšie dva (Latina, Rieti). La Sapienzu tvorí 11 fakúlt a 57 katedier, má 2 univerzitné nemocnice a 1 vzdelávaciu nemocnicu. Univerzita má uzatvorených viac ako 1 400 medzinárodných dohôd o spolupráci s 87 krajinami sveta. Má aktívnych 66 študijných programov v anglickom jazyku.

TOR VERGATA

Rímska univerzita Tor Vergata bola založená v roku 1982, nachádza sa v areáli s rozlohou 600 hektárov na juhovýchode Ríma. V tomto rozsiahlom areáli sa nachádza šesť škôl Tor Vergata (ekonomická, technická, humanitná a filozofická, právnická, lekárska a chirurgická, matematická, fyzikálna a prírodovedná). Každá škola má k dispozícii vlastnú knižnicu, výučbové a výskumné priestory, čítárne, laboratóriá, jedálne a zelené plochy, kde študenti môžu zažiť skutočný kampusový život.

Lekárska a chirurgická fakulta je súčasťou významného komplexu rímskej univerzitnej nemocnice Policlinico Tor Vergata (PTV), kde môžu študenti využívať zdravotnú starostlivosť a pohotovostnú pomoc.

Tor Vergata v súčasnosti ponúka 106 študijných programov (bakalársky, magisterský, jednodoborový) a 32 PhD.

programov. Ponúka 18 medzinárodných študijných programov, z ktorých je 15 vyučovaných v angličtine a 3 sú vyučované v taliančine so študijnými plánmi v angličtine. Medzinárodných PhD. programov má univerzita 25, z nich 22 je vyučovaných v angličtine a 3 sú viacjazyčné.

Osemnásť katedier a 48 medziodborových výskumných centier je aktívnych v mnohých disciplínach s cieľom rozšíriť základný a aplikovaný výskum. Tor Vergata je súčasťou EUA (European University Association), reprezentatívnej organizácie univerzít a národných rektorských konferencií v 47 európskych krajinách. Tor Vergata je okrem iného súčasťou troch dôležitých sietí: YERUN (Young European Research Universities Network), ktorá je zložená z mladých európskych univerzít s akreditovanou medzinárodnou účasťou a zameriava sa na vytváranie spolupráce v oblasti výskumu aj výučby, ako sú dvojité diplomy a výmeny študentov; VIU (Venice International University), čo je sieť prestížnych svetových univerzít, ktoré poskytujú študentom výmenný semester v Benátkach na štúdium tém súvisiacich s globalizáciou, čo obohacuje ich študijné skúsenosti o interdisciplinárne poznatky; UNICA (Sieť univerzít z hlavných miest Európy), ktorá bola založená v roku 1990. V súčasnosti ju tvorí 46 univerzít z 35 hlavných miest Európy, ktoré združujú viac ako 150 000 vysokoškolských pracovníkov a 1 800 000 študentov.

L'UNIVERSITÀ DEGLI STUDI ROMA TRE

Univerzita Roma Tre, založená v roku 1992, je tretia štátna univerzita v Ríme. Napriek svojej relatívnej mladosti sa rýchlo etablovala ako dynamická inštitúcia a významné vzdelávacie centrum v Taliansku. V akademickom roku 2021 mala univerzita viac ako 30-tisíc študentov a 943 učiteľov, čo ju radí na druhé miesto medzi rímskymi univerzitami.

Roma Tre pozostáva z 13 katedier, ktoré sa zameriavajú na široké spektrum odborov. Medzi hlavné oblasti štúdia patria architektúra, ekonómia, podnikanie, filozofia, cudzie jazyky, politické vedy, inžinierstvo, právo a prírodné vedy. Univerzita tiež ponúka špecifické medzinárodné programy, vrátane vydávania certifikátu z taliančiny ako cudzieho jazyka.

Roma Tre každoročne prijíma viac než 1 000 zahraničných študentov, ktorí sem prichádzajú najmä v rámci výmenných programov, čo univerzitu stavia do

pozície jedného z medzinárodne atraktívnych akademických centier v Taliansku. Vďaka bohatej ponuke študijných programov vyučovaných v angličtine, ako aj medzinárodným výskumným iniciatívam Roma Tre upevňuje svoju atraktivitu nielen v Taliansku, ale aj vo svete.

Športové aktivity Roma Tre podporuje prostredníctvom svojho oddelenia R3Sport, ktoré organizuje kurzy a turnaje v rôznych športoch. Na univerzite tiež pôsobí Roma Tre Orchestra, prvý univerzitný orchester v regióne Lazio, ktorý vznikol v roku 2005.

V oblasti medzinárodných vzťahov je univerzita aktívna v rôznych výmenných programoch, vrátane spolupráce s univerzitami po celom svete a je členom viacerých európskych akademických sietí, ako EUA (European University Association) alebo UNICA (Network of Universities from the Capitals of Europe).

POSTGRADUÁLNA ŠKOLA EKONOMIE A MEDZINÁRODNÝCH VZŤAHOV

(Katolícka univerzita Sacro Cuore – Kampus Rím)

Aktívna od roku 1995, pôsobí v rámci Katolíckej univerzity Sacro Cuore. Kurzy a mastre sa sústreďujú najmä na témy medzinárodnej politiky, migrácie a rozvoja, medzinárodnej ekonomie a medzinárodných vzťahov, či kultúrnej a verejnej diplomacie. Na škole pôsobí viac ako 100 akademikov a odborníkov; 51 profesorov z popredných talianskych univerzít, 24 medzinárodných hosťujúcich profesorov z celého sveta a 35 odborníkov z podnikov, organizácií a inštitúcií pôsobiacich na globálnej úrovni. Vďaka svojej odbornosti a multidisciplinárnej podstate svojich programov ASERI doteraz privítala viac ako 1 400 študentov z viac ako 80 krajín sveta.

CONSIGLIO NAZIONALE DELLE RICERCHE

Národná rada pre výskum je talianska verejná inštitúcia s multidisciplinárnymi zručnosťami, ktorá spadá pod Ministerstvo vysokých škôl a výskumu. Bola založená v roku 1923 s cieľom vykonávať vedecko-výskumné projekty v kľúčových oblastiach poznania a aplikovať výsledky na podporu rozvoja krajiny. Jej hlavnými úlohami je podpora inovácií, internacionalizácie výskumného systému a zvyšovanie konkurencieschopnosti

talianskeho priemyselného sektora. Rada sa tiež angažuje v humanitných a spoločenských vedách, ochrane kultúrneho dedičstva, bioetike, kvantových vedách, umelej inteligencii a ďalších technológiách, v ktorých aj ponúka vzdelávacie programy. Aktuálne zamestnáva viac ako 8 500 ľudí, z ktorých vyše 7 000 je výskumníkov a odborníkov podporujúcich výskum. Rada prevádzkuje sieť 88 výskumných ústavov a 7 pracovísk, ktoré sú rozdelené podľa hlavných tematických oblastí. Spolupracuje s univerzitami a firmami na národnej aj medzinárodnej úrovni.

Pod radu patrí aj niekoľko významných výskumných zariadení, vrátane arktickej základne Dirigibile Italia na Špicbergoch, ktorá slúži ako „laboratórium pod holým nebom“ pre výskum v oblasti atmosférickej chémie, oceánografie, morskej biológie a klimatických zmien. Taktiež spravuje antarktické stanice Mario Zucchelli a Base Concordia, kde sa uskutočňujú výskumy v oblastiach ako kozmické žiarenie, glaciológia, morská biológia, geofyzika a meteorológia.

NÁRODNÁ RADA PRE VÝSKUM

Je najväčším neuniverzitným orgánom zapojeným do výskumných doktorátov na talianskych univerzitách. Od svojho založenia zohráva rada kľúčovú úlohu vo vedeckom a technologickom vývoji Talianska. Počas svojej histórie prešla mnohými transformáciami, najmä počas povojnového obdobia. Dnes je Národná rada pre výskum uznávaná ako jedna z najinovatívnejších vedeckých inštitúcií na svete, a to najmä vďaka veľkému množstvu svetovo uznávaných publikácií a výskumných projektov.

V rámci pracovnej cesty akademická delegácia navštívila Inštitút pre históriu talianskeho obrodu (ISPRI) a stretla sa s riaditeľom profesorom Alessandrom Campim (Start-up centrum Luiss En-Labs).

SLOVENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV

Slovenský historický ústav v Ríme (SHÚR) vznikol v roku 2014 ako samostatná rozpočtová organizácia štátu, ktorá je finančnými tokmi napojená na rozpočet Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Hlavnými úlohami ústavu je umožniť slovenským bádateľom historický výskum v najširšom zmysle slova v talianskych

a vatikánskych archívoch, knižniciach a galériách a prezentovať výsledky tohto výskumu medzinárodnej aj národnej vedeckej komunite. S týmto cieľom prevzal ústav do svojej gescie vedecké periodikum bývalého Slovenského ústavu v Ríme Slovak Studies, vychádzajúce od roku 1961, pod názvom Bollettino dell'Istituto Storico Slovacco di Roma vydáva spravodaj o svojej činnosti, organizuje vedecké podujatia a plánuje založiť vlastnú edičnú sériu monografií a zborníkov.

INŠTITÚT PRE HISTÓRIU TALIANSKÉHO OBRODENIA

Inštitút, ktorý je jedným z piatich národných historických ústavov, sa zaoberá propagáciou štúdií o obrození a „dlhom devätnástom storočí“ od dôb revolúcií až

po prvú svetovú vojnu. Sídlo inštitútu sa nachádza v pamätníku venovanom Vitoriovi Emmanuelovi II. a vlastní vzácny historický archív dokumentov z obdobia celého obrodzenia.

ISPRI prejavil záujem o spoluprácu so slovenskými inštitúciami počas pracovnej návštevy ministerky kultúry SR M. Šimkovičovej v Ríme v júni 2024. Cieľom nadviazania spolupráce je okrem iného aj prizývanie študentov na spoločné semináre a workshopy.

LUISS ENLABS

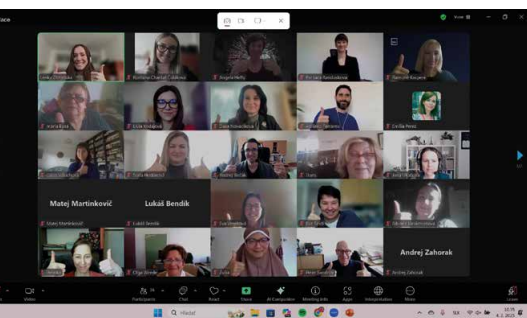
Tzv. start-up factory „LUISS EnLabs“ je od roku 2012 jedným z popredných start-upových akcelérátorov v Európe, zriadený univerzitou Uni Luiss v spolupráci s I-Venture Group. V rámci nej

funguje aj akceleračný program spoločnosti Leonardo, najväčšej talianskej spoločnosti pôsobiacej v obrannom, bezpečnostnom a leteckom priemysle, ktorej programy v start-upovom hube sa zameriavajú najmä na kybernetickú bezpečnosť. LUISS EnLabs predstavuje ideálne prepojenie akademického a podnikateľského sektora so zameraním na mladé inovačné start-upy nielen z Talianska, ale aj zo zahraničia. Cieľom stretnutia bolo celkové predstavenie aktivít, prehliadka priestorov a prezentácia vybraných start-upov v oblasti biznisu, podnikania, cestovného ruchu a vzdelávania.

Ambasáda Slovenskej republiky v Ríme a Oddelenie pre medzinárodné vzťahy UKF,
foto: archív doc. Martiny Pavlíkovej

TRADÍCIA A INOVÁCIA V TRANSLATOLOGICKOM VÝSKUME

Počas dvoch dní sa na medzinárodnej vedeckej konferencii pre doktorandov a mladých výskumníkov predstavilo viac než dvadsať aktívnych účastníkov z celého sveta.

Už 13. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie pre doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov Tradícia a inovácia v translatologickom výskume XIII sa uskutočnil 4. a 5. februára 2025. Konferencia má každý rok iný podnázov, prostredníctvom ktorého zdôrazňuje dôležité témy z oblasti translatológie. Tento ročník mal podnázov Rozširovanie obzorov v translatológii: Interdisciplinárne perspektívy. Dôraz sa kladol na prepojenosť odborov, ktoré aj vďaka translatológii dokážu užšie spolupracovať. Organizátorom konferencie bola, ako vždy, Katedra translatológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre.

Na základe skúseností z minulých ročníkov sa konferencia konala online, aby mohla privítať rečníkov z celého sveta. Zúčastnili sa desiatky účastníkov, či už aktívnych prezentujúcich alebo z radov divákov. Zastúpenie krajín bolo rôznorodé, okrem štátov Európy boli účastníci aj z Austrálie či Číny. Úvodným slovom konferenciu poctila prodekanka pre medzinárodné vzťahy a rozvoj PhDr. Daša Nováčiková, PhD. V príhovore zdôraznila dôležitosť jazykov pre pokrok vedy a spoločnosti a taktiež poukázala na úsilie Filozofickej fakulty UKF vo zvelaďovaní jazykovej úrovne svojich študentov. Vedúca Katedry translatológie doc. Mgr. Soňa Hodáková, PhD., vo svojom príhovore ocenila, že konferencia sa koná už trinásťkrát a popriala všetkým zmysluplné chvíle plné obohacujúcich poznatkov. Za katedru sa prihovarila aj doc. Mgr. Emília Perez, PhD. V mene SAV sa konferencie zúčastnila vý-

znamná vedecká a pedagogická osobnosť prof. PhDr. Mária Kusá, CSc., zodpovedná riešiteľka projektu VEGA 2/0092/23: Preklad a prekladanie v dejinách a súčasnosti slovenského kultúrneho priestoru, ktorý bol grantom celého podujatia. Organizačný tím a hlavných rečníkov predstavila za doktorandov Mgr. Lenka Žitňanská, ktorá priblížila víziu tohtoročnej konferencie.

DVAJA HLAVNÍ REČNÍCI A PREPOJENIE TRANSLATOLÓGIE S INÝMI OBLASŤAMI

Hlavnou rečníčkou prvého dňa konferencie bola profesorka Ramunė Kasperė z Litvy. Svojou prezentáciou o umelej inteligencii v translatológii poukázala na interdisciplinárnosť tohto fenoménu, keďže načrtla problematiku meniacich sa kompetencií, etiky či didaktiky prekladu a tlmočenia. Po prezentácii sa spustila plodná debata o súčasných trendoch a budúcich výzvach nielen v translatologickom odvetví.

Prvá sekcia dňa sa venovala audiovizuálnemu prekladu, prístupnosti a didaktike, moderovala ju jedna z organizátoriek Mgr. Lívia Kodajová, ktorá predstavila rečníkov a ich príspevky. Účastníci sa dozvedeli napríklad o funkcii a preklade vulgarizmov, problematike titulkovania animovaných filmov či audio-komentára k dokumentárnym filmom. V rámci prístupnosti odzneli prezentácie o dostupnosti divadelných vystúpení pre nevidiacich či o umeleckom tlmočení študentov tlmočníctva posunkového jazyka.

Prítomným sa potom prihovarila ďalšia z organizátoriek Mgr. Romana Chantal Čuláková, ktorá predstavila účastníkov v sekcii prekladovej kritiky a dejín prekladu. Odzneli podnetné príspevky zamerané na preklad politických diel v čínskom kontexte či problematiku prekladu vlastných mien a ich kritiku. Po oboch sekciách nasledovali bohaté diskusie.

NOVINKY V PREKLADANÍ NOVINIEK

Druhý deň odštartoval prezentáciou profesora Adriana Ferraresiho z Talianska, ktorý predstavil prelomový spôsob prekladania novinových správ pomocou korpusov. Translatológia sa v tomto kontexte dostáva do kontaktu nielen s technológiami, ale aj so sociológiou či politológiou, keďže odhaľuje aj okolnosti vzniku novej správy v konkrétnom jazyku. Účastníci mali po príspevku množstvo otázok, čo opäť vyústilo do podnetnej diskusie.

Nasledovala prvá sekcia dňa moderovaná Mgr. Romanou Chantal Čulákovou, sústredila sa na špecifické diskurzy v translatológii. Odzneli príspevky napríklad o preklade dialektu a slangových výrazov v literárnych dielach či pretváraní reklamných kampaní pre rôzne kultúry.

Predposlednú sekciu konferencie uviedla Mgr. Lívia Kodajová a priestor dostala tematika špecializovaného prekladu a tlmočenia. Prezentácie o vplyve technológií na ľudského prekladateľa, zákonoch o úradných prekladateľoch a využívaní tlmočenia na diaľku vyústili do obohacujúcej diskusie.

Posledná sekcia konferencie sa sústredila na didaktiku a sociológiu v translatológii. Účastníkov predstavila Mgr. Lenka Žitňanská. Prezentované boli zaujímavé výskumy o dôležitosti samoštúdia pri výučbe tlmočenia, rozvíjaní čitateľských zručností a kritického myslenia, o preklade ako nástroji budovania sveta či výučbe tlmočenia vzhľadom na osobnostné črty študentov. Po tejto sekcii opäť nasledovala diskusia, ktorá viedla k novým poznatkom.

S účastníkmi sa v mene organizátorov rozlúčil Mgr. Andrej Birčák. Zhodnotil, že počas dvoch inšpiratívnych dní mali účastníci aj diváci možnosť dozvedieť sa mnoho nových vecí a nechať sa inšpirovať podnetnými výskumami z celého sveta. Na záver menovite poďakoval hlavným rečníkom, aktívnym i pasívnym účastníkom a taktiež vedeckej rade, ktorá svojou činnosťou zabezpečila odbornú úroveň jednotlivých príspevkov. Pri ďakovaní nevynechal ani študentov Katedry translatológie za tlmočenie celého podujatia. Interdisciplinárny prístup tohtoročnej konferencie rozšíril obzory všetkých zúčastnených a vzhľadom na tematickú rôznorodosť si každý našiel niečo, čo ho zaujalo.

Mgr. Andrej Birčák, Mgr. Lenka Žitňanská, Mgr. Lívia Kodajová, Mgr. Romana Chantal Čuláková, foto: Mgr. Jana Ukušová, PhD., FF – Katedra translatológie

VEĽVYSLANEC ŠVAJČIARSKA NA PÔDE UKF

Predmetom rokovania bola aktuálna medzinárodná spolupráca našej univerzity s partnerskými inštitúciami vo Švajčiarsku, ako aj hľadanie ďalších možných prienikov spolupráce.

Na Univerzite Konštantína Filozofa sa 19. februára 2025 uskutočnilo výnimočné medzinárodné stretnutie. Univerzitu navštívil mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Švajčiarskej konfederácie J. E. Peter Nelson, ktorý prišiel v sprievode vedúcej diplomatickej sekcie pani Miriam Imesch. Jeho návšteva sa uskutočnila na základe pozvania od prorektorky pre medzinárodné vzťahy UKF doc. PhDr. Martiny Pavlíkovej, PhD., MBA.

Veľvyslanca na pôde UKF v rámci zdvorilostnej návštevy prijal rektor prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., spolu s prorektorkou doc. PhDr. Martinou Pavlíkovou, PhD., MBA. Predmetom rokovania bola aktuálna medzinárodná spolupráca našej univerzity s partnerskými inštitúciami vo Švajčiarsku, ako aj hľadanie ďalších možných prienikov spolupráce v oblasti vedy a kultúry. V závere stretnutia veľvyslanec tlmočil rektorovi prof. Liborovi Vozárovi pozitívne referencie, ktoré o univerzite

vyjadrila bývalá veľvyslankyňa Talianska J. E. Catherine Flumiani.

Veľvyslanec pokračoval v pracovnom programe na Filozofickej fakulte UKF, kde rokoval s dekanom FF UKF prof. PhDr. Martinom Hetényim, PhD., prodekanou pre medzinárodné vzťahy a rozvoj PhDr. Dašou Nováčikovou, PhD., a zástupcami Katedry romanistiky a germanistiky FF UKF prof. PaedDr. Evou Stranovskou, PhD., Mgr. Paulou Pišovou, PhD., a Mgr. Ervínom Weissom PhD.

Rovnako ako počas stretnutia s vedením univerzity, aj v rámci diskusie na fakulte dominovali možnosti rozšírenia vzájomnej spolupráce s akcentom na

podporu vyučovania nemeckého a francúzskeho jazyka na Filozofickej fakulte UKF. Veľvyslanec ubezpečil zástupcov fakulty, že urobí všetko pre zintenzívnenie kontaktov a zlepšenie interakcie so švajčiarskym prostredím.

Následne sa veľvyslanec stretol so študentmi Katedry romanistiky a germanistiky a Katedry translatológie FF UKF, pre ktorých si pripravil dve interaktívne prednášky vo francúzskom a nemeckom jazyku na tému Ako funguje Švajčiarsko?

Na záver veľvyslanec Peter Nelson veľmi pozitívne zhodnotil návštevu na UKF a prisľúbil kontinuálny rozvoj bilaterálnej spolupráce aj v budúcnosti.

R – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy; Mgr. Ervín Weiss, PhD.,
FF – Katedra romanistiky a germanistiky,
foto: Lubo Balko, R – Oddelenie médií, archív Mgr. Ervína Weiss

ŠTUDENTI PF UKF NA ERASMUS+ STÁŽI V HRADCI KRÁLOVÉ

Pre 17-člennú skupinu študentov z Katedry výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF bola krátkodobá stáž veľkým obohatením, poskytla im nové skúsenosti, poznatky a zážitky.

V rámci Erasmus+ mobility sa v dňoch 24. – 28. marca 2025 uskutočnila v Hradci Králové stáž študentov študijného programu učiteľstvo výtvarného umenia v kombinácii pod vedením pedagógov Katedry výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF v Nitre doc. PhDr. Adriany Réckej, PhD., prodekanke pre rozvoj fakulty, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy, a PaedDr. Janky Satkovej, PhD., vedúcej katedry.

Cieľom stáže boli najmä podujatia na Katedre výtvarnej kultúry a textilnej tvorby Pedagogickej fakulty Univerzity Hradec Králové (Česká republika) v rámci programu podujatia Pedagogické dny 2025, ktoré sa organizuje každoročne tradične v marci a jeho súčasťou sú odborné prednášky, workshopy a kultúrne aktivity. Ďalším cieľom bolo navštíviť kultúrne inštitúcie - galérie a múzeá

v mestách Hradec Králové a Pardubice. Súčasťou stáže bola aj virtuálna časť, ktorá nadväzovala na jednu z navštevovaných výstav a obsahovala okrem iného aj hodnotenie stáže. Na strane študentov sa očakávalo obohatenie ich vedomostí a zručností v oblasti výtvarnej edukácie.

WORKSHOPY, VÝSTAVY AJ PREHLIADKA MESTA

Študenti 1. a 2. ročníka bakalárskeho stupňa štúdia Petronela Ballová, Chiara Bogáňová, Eliška Brandýská, Veronika Dóková, Stela Držíková, Alexandra Števícová, Kamila Gyulaiová, Laura Kálaziová, Lucia Kisantalová, Ema Kocianová, Dominika Košťáliková, Damian Kyselovič, Lenka Pempeková, Vladyslava Prokopenko, Ema Slovákova, Ulyana Sarokina a Paula

Zittová absolvovali prednášky, workshopy, návštevy múzeí a galérií a virtuálnu časť stáže.

Dňa 24. marca 2025 absolvovali všetci študenti workshop Plstienie, prehliadku katedry a niektorých budov univerzity. Workshop bol zameraný na spracovanie ovčieho rúna ručnou technikou plstenia za mokra (pomocou vody a mydla) a za sucha (pomocou ihly). Workshop viedla vedúca Katedry výtvarnej kultúry a textilnej tvorby Mgr. Art. Mária Hromadová, ArtD.

V utorok 25. marca 2025 študenti aj pedagógovia navštívili Pardubice, v ňom historické expozície zámku, vrátane výstavy moderného umeleckého skla a výnimočnej interaktívnej výstavy Imaginárrium, ktorá poskytovala množstvo aktivít, vrátane tvorby portrétu pomocou zariadenia Camera obscura. Ďalším cieľom boli expozície v novootvorenej budove Gočárovej galérie Automatické mlyny, z nich zaujímavá bola výstava diel Andyho Warhola.

NAUČILI SA RUČNÉ „CHEROKEE“ VIAZANIE

Časť skupiny sa 26. marca zúčastnila workshopu Papier a kniha, ktorého lektorkami boli Petra Červená a Mgr. Anna Kuželová. Obsahom workshopu Petry Červenej bola krátka prednáška o typoch väzby knihy a následne praktický workshop výroby dosiek, ručnej väzby listov a väzby knihy, v rámci ktorého si každý účastník vytvoril vlastný zápisník.

Druhá časť študentov sa zúčastnila prednášky s workshopom Diversity in Art Education pod vedením Amber Mintert, Ph.D., z USA. Prednáška sa zaoberala myšlienkami rovnosti, rozmanitosti a inklúzie ako súčasťou vyučovania výtvarnej výchovy. Študenti tieto myšlienky skúmali pomocou ukážok z kultúry indiánskeho umenia zo Spojených štátov. Nadväzujúci workshop umožnil študentom naučiť sa ručné viazanie podľa tradícií indiánskeho kmeňa Cherokee.

Nasledovala prednáška Umelecké plenéry a rezidencie pod vedením MgA. Pavla Matelu, Ph.D., pedagóga na UHK a prevádzkovateľa Centra pro současné umění Bohemia Farmstudio. Prednášajúci oboznámil účastníkov s ponukou, možnosťami a významom tvorivých plenérov a rezidenčných pobytov v oblasti výtvarného a performatívneho umenia v českom i medzinárodnom prostredí. Zdôraznil možný pozitívny vplyv tvorivých rezidiencií na tvorivý a osobnostný rozvoj umelca a regiónu rezidenčného miesta. Večer sa vo Filharmónii Hradec

Králové konal galavečer Pedagogickej fakulty UHK pri príležitosti udeľovania cien študentom UHK. Súčasťou programu bol hodnotný hudobný program.

Študenti aj s pedagógmi sa 27. marca zúčastnili prednášky „Hovoriaci ornament“ pod vedením lektorky MgA. Evy Horskej, ktorá oboznámila prítomných s fenoménom ornamentu vo výtvarnom umení. Nadväzujúca výtvarná hra umožnila účastníkom vyjadriť kolážou zvukové podnety.

JEDINEČNÁ SKÚSENOSŤ

Na záver uvádzame reflexie niektorých študentiek – účastníčok stáže:

Chiara Bogáňová, 1. ročník: Za mňa Erasmus+ stáž a jej vybavovanie posúva k samostatnosti a sociálnemu rastu. Pobyt mi umožnil nielen spoznať novú krajinu a jej históriu, ale aj získať cenné skúsenosti, ktoré môžem využiť pri výučbe v škole. Objavovanie nových techník (vytváranie knihy, plstenie) a autorov v interaktívnych galériách bolo pre mňa veľmi inšpiratívne. Mimoriadne ma zaujala expozícia Imaginárium v Pardubiciach, kde som si všetko mohla vyskúšať (rybárčenie, obrovská hra, malé divadlo, iné svety vo vnútri starých fotoaparátov...), čo mi pomohlo lepšie si zapamätať získané poznatky. Celkovo bol pobyt skvelou kombináciou vzdelávania, osobného rastu a rozvoja samostatnosti.

Vladyslava Prokopenko, 2. ročník: Pobyt v Hradci Králové v rámci programu Erasmus+ bol pre mňa jedinečnou skúsenosťou, ktorá ma obohatila po viacerých stránkach. Najzaujímavejšie bolo spoznávanie nového akademického prostredia. Tento program mi umožnil rozšíriť si a získať nové perspektívy na vzdelávanie, rozvoj samostatnosti a schopnosti prispôbiť sa novému prostrediu. Po profesionálnej stránke mi tento program priniesol nové skúsenosti, ktoré môžem využiť v budúcnosti. Celkovo hodnotím tento Erasmus+ program ako výnimočnú príležitosť, ktorá mi dala inšpirácie na ďalšie štúdium a prácu.

Lenka Pempeková, 1. ročník: Táto krátkodobá Erasmus+ stáž mi hlavne ponúkla veľa nových možností, ako napredovať, či už výtvarne, osobnostne alebo aj z hľadiska pedagogiky. Najzaujímavejší bol pre mňa hlavne workshop plstenie, keďže som s touto technikou nemala predtým žiadnu skúsenosť. Čo sa týka pedagogického hľadiska, veľmi prínosná bola pre mňa prednáška Diversity in Art Education, kde som sa dozvedela o rôznych nových poučných aktivitách pre deti, sústredených hlavne na učenie o odlišných kultúrach. V neposlednom rade ma stáž posilnila aj osobnostne, keďže som sa musela prispôbiť novému prostrediu a vyjsť zo svojej komfortnej zóny. Túto stáž beriem ako veľmi dobrú skúsenosť a určite by som si ju ešte niekedy zopakovala.

Veľká vďaka patrí prijímajúcej inštitúcii – PdF UHK v Hradci Králové, ktorá prijala početnú 17-člennú skupinu študentov na kolektívnu stáž, ako aj UKF v Nitre, ktorá umožnila a finančne podporila túto krátkodobú odbornú stáž v rámci mobilitynej schémy Erasmus+.

PaedDr. Janka Satková, PhD.,

PF – Katedra výtvarnej tvorby a výchovy,

foto: doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.,
PF – Katedra výtvarnej tvorby a výchovy

MIROSLAVA JEDINÁKOVÁ BRONZOVÁ NA MS V BOXE

Do posledného momentu nebolo isté, kto vyhrá. Až Mirkina zdvihnutá ruka bola dôkazom, že domov na Slovensko ide s medailou.

Mirolave Jedinákovej, študentke 2. ročníka magisterského štúdia učiteľstva telesnej výchovy a výtvarného umenia na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre, sa podaril obrovský úspech. Na nedávnych seniorských Majstrovstvách sveta v boxe v srbskom Niši v kategórii do 60 kg vybojovala fantastickú bronzovú medailu.

Zverenkyňa reprezentačného trénera Mgr. Pavla Hlavačku, PhD., prešla cez 1. kolo ako nasadená sedmička vďaka voľnému lôsu. V osemfinále zdolala Emily Juma z Kene 5:0 na body a vo štvrtfinálovom boji o medailu vyradila druhú nasadenú Gizem Ozer z Turecka 4:1 na body. V semifinálovom dueli prehrala r.s.c. (znamená ukončenie stretnutia ringovým rozhodcom) v 2. kole s tretou nasadenou Ruskou Nunou Asatryanovou, ktorá napokon šampionát v boxe vyhrala.

HISTORICKÝ BRONZ PRE SLOVENSKO

„Pocity boli úžasné a emotívne, hlavne po dosiahnutí bronzovej medaily, kde bolo aj po zdvihnutí ruky v priamom prenose vidieť, akú radosť mi to urobilo. Zápas bol náročný a až do posledného momentu sme si neboli istí, kto vyhrá. O to väčšia radosť bola z toho, že ruku zdvihli mne a vedela som, že pre Slovensko domov nesiem minimálne bronz,“ popísala šťastná Mirka svoje pocity po získaní cenného kovu.

Cesta k nemu nebola vôbec jednoduchá. Za náročný zápas po psychickej stránke by určite označila práve ten o medailu. Súperka bola skúsená a snažila sa našu reprezentantku počas zápasu rozhodiť a vyvieť z koncentrácie. Na-

šťastie sa jej to nepodarilo a po zachovaní pokojnej hlavy sa Mirke podarilo zápas vyhrať.

„Za najnáročnejší duel však považujem asi semifinálový. Súperka opäť extrémne skúsená, mala ma naštudovanú a spolu s trénerom si na mňa zvolili dobrú taktiku. Žiaľ, únava z predošlého dňa po zápase a lepšie vybraná taktika súperky rozhodli, že som tento zápas prehrala,“ pokračuje naša študentka.

„Prehry sú vždy náročné a mala som vo zvyku ich niešť ťažko. Samozrejme, že aj táto ma veľmi mrzela a aj mrziť bude, avšak už skúsenosti mi ukázali, že práve prehra ma niekedy posunie viac vpred, viem, z čoho sa poučiť a na čo sa pripraviť, a verím, že aj toto bude práve ten prípad. Plus mi náladu zlepšilo uvedomenie si historického bronzu pre Slovensko a radosť môjho okolia z tohto úspechu.“

POĎAKOVALA VŠETKÝM, KTORÍ JU PODPORUJÚ

Mirka Jedináková sa koncom akademického roka 2024/2025 sústredila najmä na štúdium na PF UKF - odovzdanie diplomovej práce a štátnice.

„Aj tréner mi dal čas na oddych od podujatí, kým si dokončím tieto povinnosti. Zároveň sa mi ozvalo menšie zranenie z decembra minulého roka, ktoré je potrebné doliečiť, takže čas na školu sa mi momentálne hodí aj kvôli zraneniu, ktoré sa musí regenerovať. Samotné tréningy, ktoré absolvujem, sa okrem boxu zameriavajú aj na silovú prípravu. Venujeme sa všetkému, čo sa ukázalo, že je potrebné zlepšiť. Očakávame, že najbližšie zápasy, ktoré ma čakajú, budú v Medzinárodnej lige boxu na Slovensku. Druhá časť sezóny je ešte otvorená,“ doplnila Mirolava Jedináková.

Jej záverečné slová patria hlavne všetkým tým, ktorým je úspešná slovenská reprezentantka vďačná za ústretovosť, pochopenie a pomoc.

„Rada by som sa z celého srdca úprimne poďakovala UKF v Nitre za vynikajúcu podporu, ktorú mi poskytla počas mojej športovej prípravy. Táto podpora a porozumenie mi umožnili sústrediť sa na zlepšovanie mojich schopností a dosahovať výsledky, ktoré sa nám podarili. Veľmi si vážim všetku pomoc zo strany univerzity, ktorá mi dáva možnosť skĺbiť akademický a športový život, a to vďaka flexibilita a záazemiu, ktoré mi poskytla. Zároveň by som chcela vyjadriť svoje špeciálne poďakovanie Katedre telesnej výchovy a športu a Katedre výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF za ich pochopenie a podporu, ktoré mi pomohli skombi-

novat štúdium s intenzívnym tréningom. Musím poďakovať aj svojmu trénerovi Pavlovi Hlavačkovi, ktorý mi venuje svoj čas a pozornosť. Je to naše spoločné úsilie a úspech, bez neho by to nebolo

aj cenný skalp Rumunky Nechity, účastníčky OH a bronzovej medailistky z posledných ME. Aj vďaka týmto výsledkom sa na MS v Niši dostala medzi nasadené boxerky.

možné. Taktiež ďakujem mojej rodine, priateľom a priaznivcom, všetkým tým, ktorí ma povzbudzovali a podporovali, nesmierne si to vážim a všetkým patrí moja obrovská vďaka," dodala boxerka.

ÚSPEŠNÉ ŤAŽENIE

Naša úspešná absolventka Mirka Jedináková, ktorá je členkou Športového centra polície, má na svojom konte už niekoľko medzinárodných úspechov. Je majsterkou Európy v boxe do 22 rokov z ME 2022 v Poreči a v roku 2024 ako členka slovenskej reprezentácie získala zlato na medzinárodnom turnaji svetovej boxerskej asociácie IBA v Sarajeve. Navyše si odtiaľ odniesla aj cenu pre najlepšiu boxerku tohto turnaja. Len o chlp jej ušla účasť na OH v Paríži 2024. V poslednom kvalifikačnom turnaji v thajskom Bangkoku naša študentka vo váhovej kategórii do 60 kg postúpila po vydarených zápasoch do najlepšej 16-ky, ale kvalifikovať sa na OH sa jej, žiaľ, nepodarilo, vo svojej kategórii zostala v medzinárodnom rebríčku náhradníčkou.

Od olympijskej kvalifikácie dokázala vyhrať ďalšie dva svetové turnaje. V septembri 2024 triumfovala na turnaji v Poľsku, kde zdolala tri medailistky z ME a MS a vo februári tohto roku ovládla turnaj v Španielsku, kde vo finále získala

CESTA K MEDAILE CEZ PAPIEROVÚ FAVORITKU

Za úspechmi talentovanej Jedinákovovej, ktorú k boxu priviedol jej otec, je už spomínaný Mgr. Pavol Hlavačka, PhD., tréner slovenskej reprezentácie v boxe od roku 2011. Je absolventom UKF v Nitre – v roku 2007 ukončil na Pedagogickej fakulte UKF magisterské štúdium, odbor telesná výchova, a v roku 2015 tu úspešne absolvoval aj doktorandské štúdium v odbore športová edukológia.

Životný úspech jeho zverenkyne na boxerskom šampionáte v Niši je podľa neho potvrdením dobrej práce. „Mirka už na predošlých podujatiach dokázala zdolať medailistky z MS či ME, a preto som vedel, že môže ísť na MS ďaleko. Na takom obrovskom podujatí je to však vždy mimoriadne náročné, jedna prehra znamená koniec v turnaji. Musí do seba zapadnúť mnoho vecí - od skvelej formy, dobrej psychiky, zdravia až po kúsok športového šťastia. Je to mimoriadny úspech, no v jej prípade úplne zaslúžený, pretože tie výsledky na top úrovni má už dlhšiu dobu,“ skonštatoval Pavol Hlavačka, aj vďaka ktorému naša študentka na MS vedela zúročiť tvrdú tréningovú drinu a psychickú odolnosť. Najväčší dôvod jej úspechu v Niši vidí tréner práve v tom, že

všetko skutočne zapadlo do seba tak, ako malo. „Od veľmi vydarenej prípravy až po posledné taktické detaily pred zápasmi, psychické nastavenie, atmosféru v našej výprave a tak ďalej. No a kúsok športového šťastia v zrebe, ktorý je v boxe vždy mimoriadne dôležitý,“ hodnotí Pavol Hlavačka.

„Vedeli sme, že cesta k medaile musí viesť jedine cez nejakú vyššie nasadenú súperku ako je Mirka, čiže papierovú favoritku. Veril som však, že na druhú nasadenú Turkyňu má, aj keď to bol, samozrejme, mimoriadne náročný zápas, ktorý po 1. kole prehrávala, no dokázala ho otočiť vo svoj prospech. Popracovať musíme na silovej stránke a dá sa zlepšovať aj z technicko-taktického hľadiska. Stále sú veci, v ktorých vidím posun ešte k lepšej výkonnosti a to je dobre.“

DO RINGU OPĚŤ NA JESEŇ

Príprava na šampionát v Niši trvala 3 mesiace a bola presne taká, akú tréner naplánoval, bez nejakých komplikácií, ak neráta problémy s ramenom v decembri, kvôli ktorým Mirka obmedzila box, ale hlavný kondičný zámer toho obdobia vedela plniť. Po kondičnom decembri prišiel intenzifikačný január, kde absolvovali aj sústredenie v Šamoríne v X-Bionicu.

„Vo februári vyhrala svetový turnaj v Španielsku a pred samotným svetovým šampionátom sa mi podarilo u nás v Nitre zorganizovať ešte výborný sparing kemp s reprezentáciou Talianska a Maďarska.

Teraz si Mirka musí dať do poriadku rameno, ktoré sa začalo znovu ozývať a necháme si dostatočne dlhý časový priestor na silovú prípravu. Do medzinárodných akcií by sa mala vrátiť na jeseň 2025,“ uzavrel Mgr. Pavol Hlavačka, PhD.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií,
foto: stránka IBA

UKF NAVŠTÍVILA DR. RIVKA ROSENBERG

Interaktívne prednášky izraelskej odborníčky zahŕňali vzdelávacie úlohy zadané prostredníctvom mobilných telefónov a skupinové diskusie na podporu aktívnej účasti študentov.

Našu univerzitu vo februári 2025 pracovne navštívila Dr. Rivka Rosenberg, odborníčka na vzdelávanie o holokauste, vzdelávacie technológie a učiteľka hebrejského jazyka z Bar-Ilan univerzity v Izraeli.

UKF nadviazala spoluprácu s touto významnou odborníčkou v rámci medzinárodnej spolupráce v oblasti judaistiky, religionistiky a interaktívnej výučby hebrejčiny, ktorej sa Dr. Rosenberg venuje v spolupráci s prof. PaedDr. ThDr. Romanom Králikom, ThD., MBA, spoluautorom učebnice *Základy hebrejštiny Tanachu pro samouky* (päťdielna séria) a *Padesát pět nejčastějších slov Tanachu ve cvičeních* (osemdielna séria). Túto formu medzinárodnej spolupráce ocenil aj veľvyslanec Izraela na Slovensku Eltan Levon.

Dr. Rosenberg prijala na pôde UKF prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA. Na pracovnom stretnutí boli prítomní spolupracovník Dr. Rivky Rosenberg prof. PaedDr. ThDr. Roman Králik, ThD., MBA, (FF), doc. RNDr. Lucia Petrikovičová,

PhD., ktorá kolegyniu sprevádzala v rámci pracovného programu na FPVaI, a prodekanka pre medzinárodné vzťahy a rozvoj Mgr. Viktória Gergelyová, PhD., ktorá kolegyniu sprevádzala počas programu na FSŠ.

Predmetom stretnutia bolo rokovanie o doterajšej a budúcej spolupráci s touto poprednou izraelskou odborníčkou v oblasti vzdelávania mladej generácie o holokauste a inovatívnych vzdelávacích metódach prostredníctvom využitia umelej inteligencie. Dr. Rivka Rosenberg prednášala študentom Filozofickej fakulty a študentom Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF. Prednášky boli zamerané na inovatívne prístupy k vzdelávaniu o holokauste s akcentom na použitie digitálnych nástrojov, napr. virtuálna realita (VR), rozšírená realita (Augmented reality – AR), rozprávanie príbehov prostredníctvom umelej inteligencie (AI) a interaktívne simulácie, ktoré dokážu prehĺbiť porozumenie obsahu a zároveň vyvolať hlbší a emocionálne rezonujúci zážitok z učenia. Diskusia tiež zdôraznila etické aspekty a dôsledky používania

moderných technológií vo vzdelávaní o holokauste. Prednášky boli interaktívne, zahŕňali vzdelávacie úlohy zadané prostredníctvom mobilných telefónov a skupinové diskusie na podporu aktívnej účasti študentov. Mnohí účastníci vyjadrili uznanie prezentovaným inovatívnym metódam, najmä úlohe digitálneho rozprávania príbehov. Predmetom diskusie boli tiež etické aspekty a dôsledky používania moderných technológií vo vzdelávaní o holokauste.

V rámci programu na Fakulte prírodných vied a informatiky UKF absolvovala Dr. Rosenberg semináre a workshopy s pedagógmi a 20. februára 2025 navštívila Štátny archív v Nitre, kde sa oboznámila s jeho históriou i súčasnosťou a prezrela si archívne dokumenty. Upútali ju viaceré typy judaík uložených v archíve, obzvlášť tie, ktoré je možné využiť pri genealogickom výskume a štúdiu problematiky holokaustu. Dr. Rosenberg v rámci pracovného programu sprevádzali kolegovia z Fakulty prírodných vied a informatiky RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., doc. RNDr. Lucia Petrikovičová, PhD., doc. RNDr. Henrich Grežo, PhD., a za Židovskú náboženskú obec v Nitre Mgr. Katarína Potoková.

Dňa 21. februára 2025 sa uskutočnila online prednáška Dr. Rosenberg na tému Holokaust – horizont nádeje. Východiskom prednášky bola analýza divadelnej hry s názvom „Píšťalky – bola som Mengeleho sekretárkou“ v kontexte edukačných postupov s využitím najnovších digitálnych technológií.

Návšteva z Bar-Ilan univerzity sa uskutočnila v súlade so stratégiou internacionalizácie UKF v oblasti nadväzovania nových a posilňovania existujúcich väzieb UKF na medzinárodnú akademickú komunitu s účelom napomáhať plneniu poslania a strategického cieľa UKF.

R – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy, foto: Lubo Balko,
R – Oddelenie médií,
Štátny archív v Nitre

STRETLI SA KOLEGOVIA Z KONZORCIA UMB A UKF

Jednou z integračných aktivít konzorcia univerzít je vytvorenie spoločných študijných programov na všetkých troch stupňoch VŠ štúdia.

Konzorcium Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre vzniklo s cieľom posilniť prostredníctvom strategického partnerstva rozvoj infraštruktúry, kvalitu vzdelávania a zdieľať príklady dobrej praxe.

Konzorcium UMB a UKF sa úspešne zapojilo do grantovej výzvy Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR a získalo nenávratný finančný príspevok vo výške 24 909 959,95 eur na realizáciu spoločného projektu Strategický rozvoj infraštruktúry konzorcia UMB a UKF.

PREDSTAVILI VÝSLEDKY PRIEBEŽNÉHO PLNENIA CIEĽOV

Stretnutie kolegov z oboch univerzít sa v rámci realizácie tohto projektu uskutočnilo 28. marca 2025 na pôde UMB v Banskej Bystrici. Za UKF v Nitre boli prítomní prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., manažér Študentského centra UKF Mgr. Miroslav Tvrđík, PhD., riaditeľka Univerzitnej knižnice UKF doc. PaedDr. Viera Tomková, PhD., riaditeľ Centra informačno-komunikačných technológií RNDr. Július Jenis, PhD., a riaditeľ Študentských domovov UKF Mgr. Peter Hrobár. Za UMB sa stretnutia zúčastnili doc. RNDr. Jarmila Kmeťová, PhD., MBA, prof. PhDr. Peter Terem, PhD., Ing. Radovan Lapuník, PhD., MBA, Mgr. Ján Gréner, Mgr. Jozef Siláči, Mgr. Michaela Mikušková a Mgr. Denisa Šukolová, PhD.

Koordinátorkami stretnutia, na ktorom predstavili výsledky priebežného plnenia cieľov ôsmich integračných aktivít konzorcia, boli prorektorky pre vzdelávanie oboch univerzít prof. Duchovičová a prof. Kmeťová. Prezentovaná bola aj realizácia implementačnej aktivity, ktorej cieľom na oboch univerzitách je rekonštrukcia vysokoškolských internátov a ďalších priestorov univerzít. V rámci spoločného projektu konzorcia UMB a UKF je za našu univerzitu jednou z prvých investičných akcií rekonštruk-

cia Študentského domova Nitra. Začala sa v júli 2024 a ukončila sa v lete 2025.

ZVÝŠENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI

Jednou z integračných aktivít, ktorá tvorí základ prepojenia univerzít do spoločného konzorcia, je tiež vytvorenie spoločných študijných programov,

nosti spoločným zdieľaním kapacít a vedeckých a podporných infraštruktúr.

Výsledkom stretnutia kolegov z UMB a UKF bolo zistenie, že realizácia a plnenie aktivít prebiehajú podľa stanoveného harmonogramu. Prorektorky informovali aj o finalizácii dohody medzi univerzitami, ktorú podpisujú rektori UMB a UKF. Konzorcium si dalo za cieľ harmonizovať a integrovať vnútorné systémy zabezpečovania kvality, informačné a knižničné systémy, zdieľať ponuku univerzitných predmetov, vzdelávacích kurzov, vedeckých, popularizačných a podporných aktivít, prepájať služby v oblasti podpory a poradenstva. Napĺňaním cieľov konzorcia s národným a medzinárodným presahom prispievajú univerzity k zvyšovaniu internacionalizácie slovenského vysokého školstva.

UMB/UKF, foto: archív UMB
Banská Bystrica

konkrétne ide o tieto: bakalársky medziodborový spoločný študijný program Stredoeurópske štúdia a medzinárodné vzťahy v študijných odboroch politické vedy a filológia (FPVaMV UMB a FSŠ UKF), magisterský spoločný študijný program spájajúci prvý a druhý stupeň vysokoškolského vzdelávania Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie a špeciálna pedagogika v inkluzívnej praxi v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy (PF UKF a PF UMB) a doktorandské študijné programy Matematika a metodológia matematiky v študijnom odbore matematika (FPV UMB a FPVaI UKF), Historický vývoj ekosystémov a krajiny v študijnom odbore ekologické a environmentálne vedy (FPVaI UKF a FPV UMB) a Aplikovaná sociálna práca v študijnom odbore sociálna práca (PF UMB a FSVaZ UKF). Uskutočňovanie spoločných študijných programov UKF a UMB prispieje k zvýšeniu konkurencieschop-

PLÁN [OBNOVY]

VÝZNAMNÝ PUBLIKAČNÝ VÝSTUP DIVAI 2024

**Tento výrazný úspech v zahraničí posúva
informatické vzdelávanie na pracovisku
našej univerzity na medzinárodne
porovnateľnú úroveň.**

Výstup z jubilejného 15. ročníka medzinárodnej konferencie DiVAI 2024 „Zborník vedeckých článkov“, ktorá sa uskutočnila 30. septembra až 2. októbra 2024 v Štúrove pod organizačným vedením OZ DiVAI v Nitre a Katedry informatiky FPVaI UKF v Nitre, bol publikovaný v renomovanom vydavateľstve Springer pod názvom 15th International Scientific Conference on Distance Learning in Applied Informatics.

Tento medzinárodný úspech posúva informatické vzdelávanie na uvedenom pracovisku, ako aj na ostatných zúčastnených akademických pracoviskách, na medzinárodne porovnateľnú úroveň. Komunita informatikov dokázala nielen na tomto jubilejnom ročníku konferencie, ale aj počas predchádzajúcich ročníkov konferencie, ktorú sme nazvali skratkou DIVAI (Dištančné vzdelávanie v aplikovanej informatike), že podpora výučby prostredníctvom nástrojov internetu má svoje opodstatnenie a stále miesto vo vzdelávaní študujúcich – hlavne dištančnou formou.

Katedry informatiky na Slovensku a v Čechách používajú tieto nástroje a vytvárajú výučbové prostredia pre svoju činnosť v oblasti informatického vzdelávania na svojich univerzitách. V súčasnosti už konferencia svojím obsahom pokrýva vedecké témy ako Web Based Learning, Modeling of Education Activities, E-testing, Web Data Mining, Personalized and Adaptive E-learning a iné.

Konferencie sa vo všetkých ročníkoch zúčastnili výskumníci a pedagógovia z Česka, Poľska, Rakúska, Maďarska, Ukrajiny, ale aj zo Slovinska, Litvy, Lotyšska, Srbska, Ruska, USA, Veľkej Británie, Azerbajdžanu, Tunisu či Brazílie.

Dôležitým mottom konferencie bolo pripomenutie si významného životného jubilea 70. rokov zakladateľa konferencie, aktívneho predsedu programového výboru konferencie a editora publikačného výstupu konferencie prof. Ing. Milana Turčániho, CSc., zamestnanca Katedry informatiky UKF. Počas konferencie vyjadrili poďakovanie za jeho prácu v priebehu konaní jednotlivých ročníkov konferencie DiVAI nielen účastníci tohto podujatia, ale aj dekan FPVaI prof. RNDr. František Petrovič, PhD., MBA.

Prof. Ing. Zoltán Balogh, PhD.,
FPVaI – Katedra informatiky,
foto: autor

KONŠTANTÍN OV POHÁR 2025 ODŠTARTOVAL SVOJU ÚSPEŠNÚ TRADÍCIU

Súťažiaci si pochvalovali realistickosť etáp, vynikajúci prístup organizátorov aj možnosť zlepšiť svoje schopnosti a zručnosti v náročnom prostredí.

V chatovej oblasti Jelenec 28. – 30. marca 2025 Katedra klinických disciplín a urgentnej medicíny Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF zorganizovala pod záštitou Záchrannej zdravotnej služby Bratislava nultý ročník medzinárodnej súťaže Konštantínov pohár. Odborným garantom súťaže bola MUDr. Lenka Čechurová, lekárka ZZS Plzeňského kraje, p. o., a ZZS Kraje Vysočina p. o. Podujatie, ktorého sa zúčastnili tímy zo Slovenska a Česka (zo Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, Katolíckej univerzity v Ružomberku, domácej UKF v Nitre, Technickej univerzity v Liberci a Západočeskej univerzity v Plzni), bolo jedinečnou príležitosťou pre budúcich zdravotníkov preveriť si svoje odborné znalosti a praktické zručnosti v podmienkach simulujúcich reálne situácie v urgentnej medicíne.

PRIEBEH SÚŤAŽE

Súťaž sa oficiálne začala 28. marca slávnostným otvorením s prestrihnutím červenej pásky, ktorého sa zúčastnili

aj prof. PhDr. Tomáš Sollár, PhD., dekan Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, spolu s prodekanou PhDr. Jozefínou Mesárošovou, PhD., a tajomníčkou Ing. Ingrid Mrkvicovou. Tento symbolický akt bol dôkazom ich podpory a uznania významu tejto súťaže.

Po oficiálnom otvorení súťaže nasledovali odborné workshopy, zamerané na fungovanie Krajského operačného strediska, ZZS Bratislava a špeciálne cvičenie UHPO (udalosť s hromadným postihnutím osôb). Workshopy viedla garantka súťaže MUDr. Lenka Čechurová. Pre súťažiacich boli mimoriadnym prínosom.

Vrcholom prvého dňa súťaže bola nočná etapa UHPO, kde si súťažiaci museli poradiť so simulovanou zrážkou dvoch vozidiel s 30 zranenými osobami. Scenár bol mimoriadne náročný a jeho cieľom bolo preveriť schopnosť študentov triediť pacientov, poskytovať prvotné ošetrovanie a koordinovať spoluprácu so zložkami Integrovaného záchranného systému. Na tejto etape participovali Hašičský a záchranný zbor Nitra, Policajný

zbor Nitra a Krajské operačné stredisko v Nitre. Po ukončení etapy nasledoval debriefing a vyhodnotenie s možnosťou získať spätnú väzbu od odborníkov.

Druhý deň čakala na súťažiacich séria siedmich denných etáp, pričom každá z nich bola pripravená tak, aby preverila nielen teoretické vedomosti, ale aj praktické zručnosti a schopnosť rozhodovania sa pod tlakom. Súťažiaci sa ocitli v situáciách, kde museli riešiť komplikované ochorenia, prácu v nehostinnom teréne a zachovanie profesionality aj v chaotických podmienkach. Cieľom bolo simulovať podmienky, ktorým zdravotní záchranári čelia počas 24-hodinovej služby na ZZS. Súťaž medializovala Diana Pavlišová, redaktorka TV JOJ, ktorá pripravila reportáž odvysielanú 29. marca 2025. Reportáž poskytla divákovi ucelený pohľad na priebeh súťaže, jej význam a reakcie účastníkov.

VÝNIMOČNOSŤ SÚŤAŽE A HODNOTENIE

Celkový priebeh súťaže bol hodnotený veľmi pozitívne. Spätná väzba od súťažiacich aj zástupcov ZZS Bratislava bola jasná – malo to zmysel a potenciál na každoročnú tradíciu. Súťažiaci si pochvalovali realistickosť etáp, vynikajúci prístup organizátorov a možnosť zlepšiť svoje schopnosti v tak náročnom prostredí. Tímy na prvých troch miestach získali poháre víťazov, medaily a vecné ceny zamerané na urgentnú zdravotnú starostlivosť.

Celkové poradie súťažiacich tímov:

1. Západočeská univerzita v Plzni,
2. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre,
3. Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.

Výsledky kardiopulmonálnej resuscitácie:

1. Západočeská univerzita v Plzni,
2. Katolícka univerzita v Ružomberku,
3. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.

Súťaž Konštantínov pohár ukázala, že mladí zdravotní záchranári sú pripravení na výzvy, ktoré ich čakajú v reálnom svete. Veríme, že sme nultým ročníkom súťaže odštartovali tradíciu, ktorá zviditeľní potrebu prípravy zdravotníckych záchranárov prostredníctvom systému simuláčného vzdelávania.

Patrik Arpáš,
FSVaZ – Katedra klinických disciplín
a urgentnej medicíny,
foto: autor

PREZIDENTKE INDIE UDELILA UKF ČESTNÝ TITUL DOCTOR HONORIS CAUSA

Životný príbeh ocenennej pani Droupadi Murmu je dôkazom, že vzdelanie, odhodlanie a pevné hodnoty môžu prekonať tie najväčšie výzvy.

V galérii výnimočných osobností zo Slovenska i zahraničia, ktorým Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre udelila čestnú akademickú hodnosť „doctor honoris causa“, od 10. apríla 2025 pribudlo meno indickej prezidentky pani Droupadi Murmu. Práve v tento deň sa v Aule UKF uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady UKF, na ktorom si táto politická svetového významu, obhajkyňa ľudských práv, demokracie, inklúzie, sociálnej spravodlivosti, práv žien a kultúrnej a jazykovej rozmanitosti prevzala čestný titul Dr. h. c. našej univerzity. Na ocenenie ju navrhla Filozofická fakulta UKF a Vedecká rada UKF tento návrh schválila.

PRIVÍTALI SME VÝZNAMNÝCH HOSTÍ

Prezidentku Indie pani Droupadi Murmu pred budovou univerzity privítal prezident SR Peter Pellegrini spolu s rektorom UKF prof. RNDr. Liborom Vožárom, CSc. Slávnostný ceremoniál udelenia čestného doktorátu viedli prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., a prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA.

Na slávnostnej inaugurácii prof. Jana Duchovičová osobitne privítala prezidentku Indie pani Droupadi Murmu, prezidenta Slovenskej republiky pána Petra Pelle-

griniho, rektora UKF v Nitre prof. RNDr. Libora Vožára, CSc., a ostatných akademických funkcionárov našej univerzity a fakúlt. Vzápätí prorektorka doc. Pavlíková privítala ďalších vzácných hostí - členov indickej delegácie, veľvyslanca Slovenskej republiky v Indii, veľvyslancov Veľkej Británie, Talianska, Brazílie, Indie, apoštolského nuncia na Slovensku Mons. Nicolu Girasoliho, zástupcov diplomatických zborov z Francúzska a Číny. Prorektorka Pavlíková na slávnostnej inaugurácii srdečne privítala a predstavila aj prítomného prof. Abrahima Habibullu Khana z University of Toronto, čestného doktora UKF.

Následne prorektorka prof. Duchovičová privítala predstaviteľov rezortu školstva a ďalších ústavných činiteľov, ďalšie významné osobnosti politického, spoločenského, cirkevného, vedeckého

i kultúrneho života, predstaviteľov mesta, kraja i regiónu, zástupcov akademickojej sféry, predstaviteľov partnerských organizácií, priaznivcov a podporovateľov UKF zo Slovenska i zahraničia.

SLÁVNOSTNÁ INAUGURÁCIA

Ako profesorka Jana Duchovičová uviedla, čestný titul doctor honoris causa naša univerzita udeľuje výnimočným osobnostiam, ktoré sa významne zaslúžili o rozvoj vzdelanosti, vedy, kultúry, alebo inak prispeli k šíreniu myšlienok humanizmu, demokracie a porozumenia medzi národmi a svojím významom zároveň prekročili hranice Slovenska.

„Vedecká rada schválila návrh na udelenie titulu doctor honoris causa pani Droupadi Murmu, prezidentke Indie, za jej výnimočný prínos k rozvoju vzdelávania a demokratických hodnôt, podporu marginalizovaných komunít a ochranu ľudských práv v medzinárodnom kontexte, predovšetkým za jej významné aktivity v oblastiach vzdelávania a kultúrneho rozvoja, verejnej služby a občianskej angažovanosti, celoživotnej systematickej činnosti v ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka, v oblasti posilňovania postavenia žien z marginalizovaných a znevýhodnených komunít a rozvíjania jazykovej rozmanitosti. Pôsobenie pani Droupadi Murmu vykazuje hlboký hodnotový súlad s univerzitnou filozofiou a dlhodobým smerovaním Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre,“ priblížila

prof. Duchovičová dôvody udelenia titulu. „Je pre nás veľkým potešením, že Univerzita Konštantína Filozofa udelí titul doctor honoris causa takej významnej osobnosti, ako je pani Droupadi Murmu. S neobyčajným zadostučinením a radosťou dávam z moci svojho úradu súhlas na udelenie čestného titulu doctor honoris causa,“ otvoril rektor prof. Libor Vozár slávnostnú inauguráciu.

Slávnostné laudáco predniesla profesorka Mária Hricková z FF UKF. Priblížila životnú cestu pani Droupadi Murmu - od skromných začiatkov v komunite Santhalov, jednej z najstarších pôvodných etnických skupín Indie, až po najvyšší úrad v krajine. Jej životný príbeh je dôkazom, že vzdelanie, odhodlanie a pevné hodnoty môžu prekonať aj tie najväčšie výzvy.

„Už od mladosti prejavovala hlboké odhodlanie pomáhať svojej komunite a zlepšovať podmienky pre tých, ktorí boli historicky znevýhodnení. Keď bola v roku 2022 zvolená za prezidentku Indie, nebol to len politický úspech, ale aj silné posolstvo o inkluzívnosti a sociálnej spravodlivosti. Jej životná filozofia je hlboko zakorenená v tradičných hodnotách, no zároveň reflektuje moderné výzvy 21. storočia. Je dôkazom, že demokratické princípy, sociálna spravodlivosť a úcta k rozmanitosti môžu viesť k lepšiemu a spravodlivejšiemu svetu,“ uviedla profesorka Hricková. V ďalších slovách zdôraznila dlhodobé priateľské vzťahy Indie a Slovenska, ktoré sa rozvíjajú v oblasti diplomacie, kultúry, hospodárstva i vzdelávania, čoho dôkazom je aj spolu-

práca UKF v Nitre a troch významných indických univerzít.

Po laudáciu nasledoval slávnostný akt inaugurácie - promočný text v latinčine predniesla prof. RNDr. Mária Bauevová, PhD., prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť, a rektor UKF prof. Libor Vozár odovzdal pani Droupadi Murmu insígnie a diplom.

VZDELÁVANIE JE KĽÚČ K NÁRODNÉMU ROZVOJU

Vo svojej inauguračnej reči ocenená prezidentka pani Droupadi Murmu uviedla, že toto je pocta, ktorá sa udeľuje krajine a civilizácii, ktorá je už od nepamäti majákom mieru a vzdelanosti. Prijatť toto vyznamenanie od inštitúcie, ktorá nesie meno svätého Konštantína Filozofa, má pre ňu obzvlášť hlboký význam.

„Vzdelávanie nie je len prostriedkom osobného posilnenia, ale aj kľúčom k národnému rozvoju. India si túto skutočnosť uvedomuje, a preto postavila vzdelávanie do centra svojej národnej rozvojovej stratégie. Keďže polovica jej obyvateľstva je mladšia ako 25 rokov, India investuje do svojej mládeže, aby poháňala znalostnú ekonomiku budúcnosti,“ skonštatovala prezidentka Droupadi Murmu.

Zdôraznila, že aj keď India prijíma modernitu a technológie, jej pokrok zostáva hlboko zakorenený v múdrosti starobylých filozofických tradícií. V porovnaní uviedla, že podobne ako dielo svätého Konštantína Filozofa položilo základy slovanskej jazykovej a kultúrnej identity, indické filozofické tradície už dlho formujú intelektuálne a duchovné základy indickej spoločnosti. Klasická indická filozofia ponúka bohatý a rôz-

norodý pohľad na realitu, zdôrazňuje introspekciu a etické správanie. Vychádza z viacerých perspektív a kladie dôraz na sebaopoznanie a vnútornú skúsenosť. Prezidentku potešilo, že nadčasová múdrosť Upanišád (posvätné texty staroindickej filozofie a duchovnej múdrosti) rezonuje aj na Slovensku.

Z HISTORICKÝCH KOREŇOV VYRASTÁ MODERNÁ ŠTÁTNOŠŤ

Na slávnostnej inaugurácii sa prítomným prihovril aj prezident SR Peter Pellegrini. Poďakoval za pozvanie na akademickú pôdu našej univerzity a vyjadril úprimnú radosť, že sme sa stretli pri takej slávnost-

nej príležitosti, akou je udelenie čestného titulu doctor honoris causa prezidentke Indickej republiky Droupadi Murmu.

Oficiálnu návštevu pani prezidentky na Slovensku považuje za významný medzník v sľubne a dynamicky sa rozvíjajúcich vzťahoch medzi našimi krajinami. Vyjadril obdiv, že pani Droupadi Murmu stojí na čele krajiny, ktorá sa pred našimi očami mení na svetovú ekonomickú mocnosť. Znamená to nielen závažné tempo hospodárskeho rastu, ale tiež schopnosť adaptovať sa na dnešnú dobu a jej výzvy. „Napĺňa ma obdivom, keď vidím, akými sedemmilovými krokmi sa modernizuje dnešná India a mení sa na krajinu, ktorá sa na jednej strane opiera o niekoľkotisíc-

ročné tradície a na druhej strane odvážne projektuje svoju budúcnosť. Je to skutočný civilizačný skok,” skonštatoval prezident.

„Život vás priviedol k cennému poznaniu, že úspešný rozvoj krajiny znamená nielen pozitívny trend štatistických údajov, ale skutočné šťastie jej obyvateľov. Znamená mier, bezpečie a tiež odstraňovanie sociálnych rozdielov a akýchkoľvek foriem diskriminácie, vrátane kultúrnej a jazykovej.“

Ako ďalej Peter Pellegrini uviedol, v roku 2003 sa dočkal oficiálneho zakotvenia v indickej ústave jazyk Santali, ktorý je rodnou rečou pani prezidentky. „Prípomenujte ste v súvislosti s touto témou, že kmeň či národ naďalej žijú len vďaka svojmu jazyku, kultúre a tradíciám. Aj my, Slováci, máme túto skúsenosť zažitú a potvrdenú históriou. Univerzita i mesto Nitra sú úzko previazané s významným medzníkom našich dejín – s obdobím Veľkomoravskej ríše a s odkazom solúnskych bratov svätého Cyrila a Metoda, ktorí prišli v roku 863 do našej pravlasti, aby položili základy kresťanskej kultúry a tiež nášho jazyka a písma. Sú to historické korene, z ktorých dnes vyrastá naša moderná štátnosť,” naznačil súvislosti prezident SR. V závere príhovoru pani Droupadi Murmu zablagoželel k čestnému doktorátu Univerzity Konštantína Filozofa a poprial jej veľa úspechov.

SPOLUPRÁCA NA POLI VZDELÁVANIA A VEDY

Podľa slov rektora UKF prof. Libora Vozára je pre našu univerzitu veľká česť, že sme čestný doktorát prezidentke Indie mohli udeliť aj v prítomnosti prezidenta SR Petra Pellegriniho. Pani Droupadi Murmu pochádza z pomerne chudobnej komunity a vďaka svojej práci sa z nej dokázala dostať až na najvyššiu exekutívnu funkciu v štáte. Nezabudla na to, z akého prostredia pochádza a celý život venovala tomu, aby v krajine zabezpečila sociálnu spravodlivosť, práva žien i jazykovú diverzitu.

„Pani prezidentka pochádza z krajiny, kde je kresťanstvo hlboko zakorenené. Pozná našu históriu, pozná históriu Cyrila a Metoda a myšlienkou udelenia nášho čestného doktorátu je vlastne spojiť misiu Cyrila a Metoda s kresťanstvom v Indii,“ povedal profesor Vozár, ktorý vidí ďalší dôvod udelenia titulu aj v prepojení UKF s indickými inštitúciami.

„Naša univerzita má dlhoročnú spoluprácu s tromi indickými univerzitami, odohráva sa väčšinou na akademických pracoviskách. Vďaka rôznym bilaterálnym výmenným programom na našu školu prichádzajú indickí študenti a taktiež naši zamestnanci aj študenti mali možnosť vycestovať do Indie a chvíľu spoznávať indické vysoké školstvo.“

Spoluprácu UKF s Indiou priblížila aj prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA. „Naša univerzita prijala v rámci programu Erasmus+ viacerých akademických pracovníkov z Indie a zároveň sme na partnerské inštitúcie v Indii vyslali našich pedagógov. Aktuálne máme na UKF dve študentky

z Indie, študujú na Fakulte prírodných vied a informatiky a na Filozofickej fakulte,“ doplnila prorektorka doc. Pavlíková.

Slávnostné podujatie udelenia čestného doktorátu ukončil hudobný darček pre pani prezidentku - Partita pre flautu a klavír od Ladislava Kupkoviča v podaní Mareka Štrbáka a Marcely Lechtovej z Katedry hudby PF UKF.

DEVÄTNÁSTY ČESTNÝ DOKTORÁT V HISTÓRII UKF

Čestný akademický titul doctor honoris causa (Dr. h. c.) Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre udeľuje výnimočným osobnostiam, ktoré sa významne zaslúžili o rozvoj vzdelanosti, vedy, kultúry, alebo inak prispeli k šíreniu myšlienok humanizmu, demokracie a porozumenia medzi národmi a svojím významom zároveň prekročili hranice Slovenska. Tento čestný titul udeľuje Vedecká rada UKF. Čestný doktorát pre prezidentku Indie Droupadi Murmu je v poradí už 19. titu-

lom Dr. h. c., ktorý UKF vo svojej histórii udelila. Čestní doktori UKF v Nitre sú:

- Ján Chryzostom Korec (1998)
- Ladislav E. Roth (1998)
- Zdeněk Mathauser (2000)
- Fernando Henrique Cardoso (2002)
- Ján Kopál, in memoriam (2002)
- Štefan Luby (2002)
- Robert J. Sternberg (2004)
- Ladislav Ťažký (2005)
- Rudolf Schuster (2006)
- Imre Békési (2006)
- Ladislav Burlas (2007)
- Ján Viličinský (2007)
- Hans-Werner Eroms (2008)
- Katerin Katerinov (2008)
- Ian Francis Hancock (2009)
- Encho Nedyalkov Gerganov (2009)
- Zdeněk Helus, in memoriam (2017)
- Abrahim Habibulla Khan (2017)
- Droupadi Murmu (2025)

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

ŽIVOTOPIS PREZIDENTKY INDIE

Pani Droupadi Murmu sa narodila 20. júna 1958 v obci Uparbeda v okrese Mayurbhanj v štáte Urísa (dnes Odisha) do kmeňovej rodiny Santhalov, jednej z najstarších etnických skupín v Indii. Už od raného detstva preukazovala výnimočné odhodlanie, ktoré ju viedlo k tomu, že sa stala prvým dievčaťom vo svojej dedine, ktoré úspešne zložilo maturitu. V roku 1979 ukončila vysokoškolské štúdium na Ramadevi Women's College, kde získala titul bakalárky umení v odbore politológia a ekonómia.

Po ukončení štúdií nastúpila do štátnej služby na oddelenie zavlažovania a energetiky vlády štátu Urísa, kde pôsobila v rokoch 1979 až 1983. V deväťdesiatych rokoch sa venovala učiteľstvu v centre Sri Aurobindo Integral Education & Research Centre v Rairangpure. Dodnes je aktívnou zástankyňou vzdelávania ako kľúčového nástroja spoločenskej transformácie, najmä pre ženy a dievčatá z marginalizovaných komunít.

Pani Droupadi Murmu je výnimočnou predstaviteľkou verejného života, hlboko ukotvenou v princípoch demokracie zdola. Počas svojej kariéry pôsobila na všetkých troch úrovniach verejného riadenia – komunálnej, regionálnej aj štátnej – pričom jej pôsobenie bolo sprevádzané neochvejným záväzkom k inkluzívnosti, adresnosti voči potrebám občanov a pozdvihovaniu

marginalizovaných komunít.

Svoju politickú dráhu začala v roku 1997 ako mestská poslankyňa v Rairangpure. Následne bola dvakrát zvolená za poslankyňu Štátneho zhromaždenia štátu Odisha za volebný obvod Rairangpur – v rokoch 2000 – 2004 a 2004 – 2009. V regionálnej vláde zastávala funkcie ministerky obchodu a dopravy (v rokoch 2000 – 2002) a následne ministerky pre rybárstvo a rozvoj živočíšnych zdrojov (v rokoch 2002 – 2004). Pôsobila tiež ako predsedníčka stáleho výboru Ministerstva vnútra štátu Odisha.

Dňa 18. mája 2015 bola vymenovaná za guvernérku štátu Jharkhand, kde pôsobila do júla 2021. Stala sa historicky prvou ženou z domorodého prostredia, ktorá zastávala tento úrad v štáte s kmeňovou väčšinou. Počas výkonu funkcie si získala široké uznanie za dôsledné uplatňovanie ústavných princípov a aktívnu podporu práv pôvodných komunít. Zrealizovala reformy týkajúce sa výberových a skúšobných konaní na štátnych univerzitách a bola oceňovaná za svoju štátnickosť, nestrannosť a oddanosť demokratickým hodnotám. Ako 15. prezident Indie bola pani Droupadi Murmu inaugurovaná dňa 25. júla 2022. Po Pratibhe Patilovej je v histórii Indie druhou ženou v úrade prezidentky a historicky prvou prezidentkou Indie pochádzajúcou z domorodej komunity.

Vo všetkých verejných funkciách presadzovala inovatívne prístupy a systémové opatrenia orientované na potreby občanov. Jej vízia verejnej služby zahŕňala podporu najviac zanedbávaných vrstiev spoločnosti, dôraz na rodovú spravodlivosť, zvyšovanie dostupnosti a kvality verejných služieb, udržateľné riadenie a ochranu životného prostredia. Spolu s inkluzívnym a transparentným prístupom k správe vecí verejných zostali charakteristickými znakmi jej vízie verejnej služby. Pani prezidentka Murmu je taktiež výraznou obhajkyňou kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Indie. Významne sa zaslúžila o ústavné uznanie jazyka Santali ako jedného z oficiálnych jazykov Indie v roku 2003 a podporila kodifikáciu písma Ol Chiki, čím prispela k zachovaniu jazykovoho dedičstva komunity Santhalov, ktoré má prevažne ústnu tradíciu.

Zároveň poskytovala podporu viacerým kmeňovým organizáciám v oblasti vzdelávania a kultúry. Ako milovníčka umenia preukázala záštitu tradičnému tancu Chhau – bojovému a ľudovému tancu východnej Indie – a viacerým jeho nositeľom. Je vášnivou čitateľkou a osobnosťou hlbokého duchovnosti, ktorej postoj je založený na rešpekte ku všetkým vierovyznaniam. Počas svojho prezidentského mandátu od 25. júla 2022 iniciovala viaceré podujatia a projekty zamerané na prezentáciu jazykovej a umeleckej rozmanitosti Indie v prezidentskom sídle Rashtrapati Bhawan.

ZÁUJEM O UKF NA VEĽTRHOCH PROJEKTU ALMA MATER 2025

Naša univerzita sa postupne predstavila na všetkých 12 veľtrhoch v regiónoch Slovenska, ktorých cieľom bolo motivovať študentov k štúdiu na slovenských vysokých školách.

Od druhej polovice marca do polovice apríla 2025 sa uskutočnil druhý ročník siete veľtrhov Alma Mater 2025 – miesto, kde nájdeš svoju vysokú školu, ktorý organizovalo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (MŠVVaM). Veľtrhy, zamerané na propagáciu ponuky štúdia na slovenských vysokých školách, sa uskutočnili postupne v 12 mestách vo všetkých regiónoch Slovenska - ku krajským mestám v 1. ročníku projektu tento rok organizátori pridali aj Komárno, Lučenec, Rožňavu a Poprad. Odprezentovalo sa na nich vyše 30 verejných, štátnych aj súkromných vysokých škôl SR.

Rovnako ako v minulom pilotnom ročníku projektu, ktorý navštívilo vyše 8-tisíc stredoškôľakov, ani tento rok medzi zúčastnenými vysokými školami nechýbala Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Svoje informačné stánky mala postupne v Banskej Bystrici (18. 3. 2025), Poprade (19. 3.), Lučenci (20. 3.), Rožňave (25. 3.), Košiciach (26. 3.), Prešove (27. 3.), Komárne (1. 4.), Nitre (2. 4.), Trnave (3. 4.), Bratislave (8. 4.), Trenčíne (9. 4.) a v Žiline (15. 4.)

Nielen tohtoroční maturanti, ale aj študenti nižších ročníkov stredných škôl sa počas veľtrhov Alma Mater oboznámili s ponukou štúdia na našej univerzite a relevantné informácie tak získali od tých najpovolanejších – zástupcov vedenia UKF, Rektorátu aj všetkých piatich fakúlt. Všetkých potešilo zistenie, že UKF v Nitre žiaci stredných škôl i pedagógovia všeobecne považujú za atraktívnu, kvalitnú a konkurencieschopnú univerzitu.

Podľa prorektorky UKF prof. PaedDr. Jany Duchovičovej, PhD., bol záujem študentov o UKF veľký. Zaujímali sa o mnohé študijné programy, napr. aplikovanú informatiku, učiteľstvo matematiky, fyziky, chémie, psychológiu, filozofiu, politológiu, žurnalistiku, marketingovú komunikáciu a reklamu, predškolskú a elementárnu pedagogiku, regionálny cestovný ruch, ale aj ošetrovateľstvo či urgentnú zdravotnú starostlivosť. „Zaujímali ich nielen najvyhládavanejšie študijné programy UKF, ale aj novoakreditované študijné programy ako digitálna ekonomika, umelá inteligencia - spracovanie prirodzených jazykov či

cudzie jazyky v projektovej praxi, ktoré rezonovali nielen medzi návštevníkmi, ale aj medzi ďalšími vystavovateľmi,“ uviedla prof. Duchovičová. Študenti sa informovali aj o priebehu prijímacieho konania a dôležitých termínoch, študentskom živote, možnostiach ubytovania v internátoch, podporných službách, študentských mobility a odbornej praxi.

PRIŠLO AŽ 12 809 NÁVŠTEVNÍKOV

Prenájom priestorov a s tým spojené služby v rámci 12 veľtrhov Alma Mater 2025 financovalo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Podľa ich informácií zo záverečnej správy v 2. ročníku projektu zaznamenali výrazný nárast záujmu študentov aj verejnosti. Celkový počet návštevníkov bol 12 809 osôb a celkový počet registrovaných stredných škôl 201. Z celkového počtu návštevníkov sa 29 % klasifikovalo ako gymnazisti, pričom najviac zastúpenou skupinou so 62 % boli žiaci stredných odborných škôl. Model regionálnej dostupnosti 12 veľtrhov umožnil zapojenie širšej škály stredných škôl a zvýšil rovnosť prístupu k informáciám o možnostiach vysokoškolského štúdia.

Cieľom veľtrhov bolo podľa MŠVVaM SR ukázať maturantom širokú paletu študijných programov vysokých škôl na Slovensku, prepojiť ich s akademickým prostredím a zároveň predstaviť možnosti získania štipendií.

„Veľtrhy Alma Mater vo všetkých regiónoch Slovenska sú dobrou príležitosťou, ako sa zorientovať a vybrať si základ pre svoje budúce povolanie,“ uviedol minister školstva JUDr. Ing. Tomáš Drucker.

„Na rozdiel od mnohých iných vzdelávacích podujatí veľtrh Alma Mater na jednom mieste nielen informuje, ale v prvom rade vytvára priestor na množstvo stretnutí a zaujímavých diskusií medzi budúcnymi vysokoškolskými a zástupcami akademickej komunity. Podporuje tak rozvoj vzdelávania a udržanie talentov na Slovensku,“ doplnil štátny tajomník pre vysoké školstvo a akademický výskum Mgr. Róbert Zsembera. Pri návšteve stán-

ku UKF vyzdvihol potrebu propagácie učiteľských študijných programov stredoškôľakom vzhľadom na nedostatok učiteľov v regionálnom školstve.

PREDSTAVILI ŠTIPENDIJNÚ SCHÉMU

Na veľtrhoch rezort školstva predstavil štipendijnú schému „Študujem doma, Slovensko ma odmení“. Schéma pre talentovaných študentov vysokých škôl, ktorí sa rozhodnú študovať na vysokej škole na Slovensku, pokračuje. Ministerstvu školstva sa podarilo úspešne obhájiť eurofondový národný projekt „Poskytovanie štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR“, ktorý nadväzuje na talentové štipendia z Plánu obnovy a odolnosti SR. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko, programové obdobie 2021 – 2027. Štipendia sú určené pre domácich talentovaných študentov, vrátane študentov zo znevýhodneného prostredia. Rovnako sú cieľovou skupinou aj zahraniční talentovaní študenti, ktorí od septembra 2025 študujú na slovenských vysokých školách. O štipendia sa po novom môžu uchádzať aj študenti nastupujúci na II. stupeň vysokoškolského štúdia, ak už talentové štipendia mali na I. stupni.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
www.minedu.sk

Národný projekt „Poskytovanie štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR“. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

**Financované
Európskou úniou**
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

**MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

NA KONFERENCII OCENILI PROFESORKU GABRIELU PETROVÚ

Cenu získala za svoju vedecko-výskumnú a publikačnú činnosť, aj za úsilie o skvalitnenie česko-slovenskej spolupráce v oblasti edukácie dospelých.

Na pôde Katedry pedagogiky a andragogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici sa 10. apríla 2025 uskutočnil 11. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Edukácia dospelých 2025 s podtitulom Sebavzdelávanie dospelých ako nástroj rozvoja zručností pre život. Konferencia bola zameraná na aktuálne problémy kvality spolupráce teórie a praxe vo vzdelávaní dospelých v kontexte rozvoja sebavzdelávania dospelých a rozvoja zručností pre život. Podujatie prinieslo zaujímavé prednášky odborní-

kov zo Slovenska i zahraničia, aj podnetné diskusie o teoretických i praktických problémoch edukácie dospelých v súčasnosti.

Medzinárodná konferencia bola príležitosťou oceniť dve významné osobnosti za prínos v rozvoji andragogiky na Slovensku a v Českej republike – ceny si prevzali prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc., z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, a doc. PhDr. Milan Beneš z Univerzity Jana Amosa Komenského v Prahe.

Profesorka Gabriela Petrová cenu v mene Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici a Vedeckého výboru konferencie získala ako výraz ocenenia svojej dlhoročnej vedecko-výskumnej, publikačnej a osvetovej činnosti, ako aj za úsilie o rozvoj a skvalitnenie česko-slovenskej spolupráce v oblasti edukácie dospelých.

„Ocenenie od Univerzity Mateja Bela vnímam ako milé prekvapenie, ktoré som nečakala, ale som zaň veľmi vďačná. Pri jeho preberaní som si uvedomila, že treba sa občas pozrieť aj do minulosti a budovať na tom, čo bolo dobré a múdre. Myslím si, že práve pracoviská v Banskej Bystrici a v Nitre si pri budovaní pracovísk andragogiky túto myšlienku vzali k srdcu a na pomoc si prizvali nestorov tejto vedy prof. Jána Perhácsa a prof. Vieru Prusákovú, ktorým sme vďační za to, že výchova

a vzdelávanie dospelých nezanikli. A ja pevne verím, že naši nasledovníci budú pokračovať v tomto trende, pretože vzdelávanie dospelých sa v súčasnej, rýchlo meniacej sa dobe stáva jednou z prioritných úloh spoločnosti. Ešte raz veľmi pekne ďakujem za ocenenie a veľmi si ho vážim,“ uviedla naša ocenená kolegyňa.

Prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc., pôsobí od roku 1979 až doteraz na Katedre pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, pričom prešla viacerými funkciami - od odbornej asistentky až po dekanu Pedagogickej fakulty. Predmetom jej odborného a vedeckého zamerania je didaktika, učiteľská profesia a profesijná andragogika. Je uznávanou expertkou v oblasti učiteľského vzdelávania, na našej univerzite dlhoročne garantuje učiteľské vzdelávanie a študijné programy v odbore učiteľstvo a pedagogické vedy. Do roku 2019 pôsobila ako členka Akreditačnej komisie a do roku 2024 ako predsedníčka Akreditačnej rady ministerstva školstva pre kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, kde významnou mierou prispela k rozvoju a kvalite slovenského vysokoškolského vzdelávania a učiteľskej prípravy.

Profesorka Gabriela Petrová je držiteľkou domácich aj medzinárodných ocenení, okrem mnohých iných Ceny rektora UKF za celoživotné dielo a najvyššieho reztortného vyznamenania - malej aj veľkej medaily sv. Gorazda.

Pani profesorku k významnému oceneniu srdečne blahoželáme a v ďalšom živote i práci prajeme veľa zdravia a úspechov.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: archív prof. G. Petrovej

NITRIANSKE UNIVERZITNÉ DNI

UNIVERZITNÁ KVAPKA KRVÍ

Stabilnou súčasťou programu Nitrianskych univerzitných dní je vždy aj Univerzitná kvapka krvi. Táto humanitárna akcia 28. apríla 2025 otvorila druhý týždeň maratónu podujatí NUD 2025. Organizačne a technicky ju od 8. do 12. h zabezpečovali Katedra ošetrovateľstva Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva (FSVaZ) UKF a Národná transfúzna služba (NTS) v Nitre.

Prví darcovia sa vo vestibule hlavnej budovy na Tr. A. Hlinku objavili už krátko po 8. h, venovali sa im odborní pracovníci NTS Nitra a študentky 1. bakalárskeho ročníka štúdia ošetrovateľstva FSVaZ Veronika Baková, Timea Bartolenová a Karin Barišová pod odborným dohľadom

pedagogičiek PhDr. Miroslavy Líškovej, PhD., a PhDr. Eriky Krištofovej, PhD., z Katedry ošetrovateľstva FSVaZ UKF.

„Vždy sa nejakým spôsobom snažíme motivovať zamestnancov i študentov našej univerzity, aby prišli na podujatie a darovali krv. Najviac sa nám takto darí motivovať študentov či pracovníkov našej fakulty, ale, samozrejme, že krv darujú aj zástupcovia akademickej obce z ostatných fakúlt a pracovísk univerzity,“ povedala nám PhDr. Erika Krištofová, PhD.

Jarnú Univerzitnú kvapku krvi na UKF zhodnotila koordinátorka mobilných odberov Mgr. Lýdia Tábiová z NTS Nitra. „Celkovo sme zaregistrovali 27 darcov, z toho 11 mužov a 16 žien, pr-

vodarcov bolo 8, z nich krv darovali 4. Zo zaregistrovaných darcov napokon krv mohlo darovať 20 ľudí,“ skonštatovala Mgr. Tábiová.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: autorka

KVÍZ SPOZNAJ SVOJHO SUSEDA BAVIL, SPÁJAL AJ VZDELÁVAL

Na pôde Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF sa 7. mája 2025 uskutočnil kvíz s názvom Spoznaj svojho suseda, ktorý zorganizoval Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr (ÚSJK) v rámci Nitrianskych univerzitných dní. Cieľom podujatia bolo prepájať študentov rôznych škôl, rozširovať kultúrne obzory a podporovať kritické myslenie a tímového ducha.

Do súťaže sa zapojili študenti ÚSJK, študenti z Pedagogickej fakulty UKF a študenti partnerského Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre, ktorí posilnili medziinstitucionálne vzťahy. Otázky kvízu boli rozdelené do niekoľkých tematických okruhov – od geografie, architektúry, histórie, cez hudbu, kinematografiu, literatúru až po šport krajín strednej Európy. Kvíz bol navrhnutý tak, aby účastníkov nielen preveril, ale aj motivoval k ďalšiemu

spoznávaniu krajín a komunít, s ktorými Slovensko zdieľa spoločný priestor. Tímy museli preukázať nielen vedomosti, ale aj schopnosť spolupracovať a logicky uvažovať. Spolupráca v tíme bola kľúčovým prvkom – pri viacerých otázkach sa ukázalo, že úspech závisí od spojenia vedomostí z rôznych oblastí. Ako zdôraznili organizátori, cieľom kvízu nebolo len nájsť víťaza, ale najmä budovať porozumenie medzi susedmi – v doslovnom aj symbolickom význame.

Reakcie účastníkov boli viac než pozitívne. Mnohí ocenili možnosť stretnúť sa s rovesníkmi z iných inštitúcií a dozvedieť sa niečo nové nenútenou a hrovou formou. Organizátori naznačili, že by z podujatia radi urobili tradičnú súčasť NUD, ktorá by sa mohla v budúcnosti aj rozšíriť.

Kvíz Spoznaj svojho suseda tak potvrdil, že učenie nemusí ostať len v učebniciach – môže sa diať aj pri spoločnom sto-

le, v smiechu, v diskusii a v objavovaní toho, čo máme ako susedia spoločné aj jedinečné. Za finančnú podporu kvízu ďakujeme vedeniu UKF, keďže sme ho mali možnosť zorganizovať aj na základe projektu predloženého na podporu kultúrnych a športových aktivít.

Mgr. Klaudia Klamárová,
doktorandka FŠŠ - ÚSJK,
foto: archív ÚSJK

POMOHLI RODINÁM ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

Dobročinnú zbierku Hračka pre dieťa profesorka Martina Mojtovej vníma ako veľmi dôležitú súčasť odboru sociálnej práce s cieľom pomáhať aj charitatívnu činnosťou.

V rámci Nitrianskych univerzitných dní 2025 Katedra sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF zorganizovala už 12.

ročník charitatívneho podujatia Hračka pre dieťa. V priestoroch katedry sa od 28. apríla hromadili hračky, knihy, stavebnice, skladačky, bicykle a rôzne športové potreby, ale aj deky, zachovalé ošatenie, obuv, potreby do školy a hygienické potreby, ktoré do zbierky venovali dobrovoľníci z radov študentov, zamestnancov univerzity aj ľudia z verejnosti. Darcovia týmto prispeli k zlepšeniu života detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.

„Čoraz viac ľudí sa v súčasnosti prepadá k hranici chudoby a postihuje to najmä sociálne znevýhodnené rodiny, práve preto sa snažíme nejakým spôsobom pomôcť. Zbierkou oslovujeme širokú verejnosť, ale pravidelne sa zapájajú študenti aj kolegovia z univerzity. Vnímate to ako veľmi dôležitú súčasť aj nás ako

odboru sociálnej práce pomáhať ľuďom i takouto charitatívnou činnosťou, pretože počet ľudí, ktorí sa nachádzajú v náročnej životnej situácii, stále rastie. Tak, ako každý rok, aj teraz vyzbierané veci venujeme o. z. Slniečko a takisto v rámci zbierky spolupracujeme aj s nitrianskou Charitou,“ povedala nám prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., garantka študijného odboru Sociálna práca, ktorá dobročinnú zbierku organizačne zastrešila spolu so svojím tímom v zložení doc. PhDr. Elena Gažiková, PhD., PhDr. Katarína Minarovičová, PhD., Mgr. Zuzana Senáriková, PhD., Mgr. Alena Hrubá, Mgr. Michaela Gajdošová a Mgr. Lucia Rendeková. Pravidelne pri akcii pomáhajú aj študenti katedry zo všetkých stupňov štúdia.

Ako profesorka Mojtovej podotkla, v budúcnosti by možno rozšírili časový rámec zbierky Hračka pre dieťa na jeden týždeň, aby sa mohlo vyzbierať viac vecí. „Záleží to od ročníkov zbierky. Niekedy sa autá s vyzbieranými vecami musia otočiť viackrát, niektoré ročníky sú zas poslabšie. Ale my sme veľmi radi za všetky darované veci a všetkým darcom ďakujeme za pomoc,“ dodala prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: autorka

NAŠA UNIVERZITA MÁ NOVÉHO PROFESORA

Prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini vymenoval 5. júna 2025 dvadsaťštyri vysokoškolských profesorov a profesoriek. Nového profesora má aj Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, je ním doc. PhDr. PaedDr. Peter Kondrila, PhD., pracovník Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda Filozofickej fakulty, vymenovaný za profesora v odbore etika.

Medzi vymenovanými profesormi bola aj doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., z Technickej univerzity vo Zvolene, vymenovaná za profesorku v odbore ochrana a využívanie krajiny, a doc. PhDr. Michal Habaj, PhD., z Masarykovej univerzity

v Brne, vymenovaný za profesora v odbore história. Vymenovaní profesori uskutocnili inauguračné konanie vo Vedeckej rade UKF v Nitre.

Peter Pellegrini počas príhovoru skonštatoval, že spolu s profesorským titulom prichádza nielen česť a oprávnený pocit uspokojenia či hrdosti, ale ešte väčší podiel a pocit zodpovednosti. Novovymenovaným profesorom a profesorkám zblahoželal k ich úspechu v akademicko-kariére.

Zdroj: www.prezident.gov.sk,
foto: Kancelária prezidenta SR

UDALOSTI

FSŠ NA MEDZINÁRODNEJ KONFERENCII V PORTUGALSKU

V Lisabone sa 22. – 24. mája 2025 uskutočnila medzinárodná konferencia 11th International Conference on Pluricentric Languages and their Non-Dominant Varieties, ktorá tento

rok niesla tematický podtitul Pluricentric Languages and Power: At the Crossroads of Legacies. Organizátormi boli výskumné centrá Iscte – University Institute of Lisbon a Univerzity v Coimbre.

Konferencia je už viac ako desaťrocie popredným svetovým fórom pre výskum pluricentrických jazykov a ich nedominantných variet. Iniciatíva sa spája s menom Rudolfa Muhra, ktorý v roku 2010 založil International Working Group on Non-Dominant Varieties of Pluricentric Languages (WGNDV). Odvtedy pracovná skupina pravidelne organizuje konferencie – jednou z nich bola v roku 2018 aj konferencia v Nitre, ktorej hlavnou organizátorkou bola profesorka Ildikó Vančo.

Fakultu stredoeurópskych štúdií UKF, konkrétne jej Inštitút maďarskej jazykovedy a literárnej vedy, na tohtoročnom podujatí reprezentovali prof. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., Dr. habil. PhDr. István Kozmács, PhD., a Mgr. Anna Oros Bugár, doktorandka 2. ročníka. V príspevkoch predstavili najnovšie výskumné výsledky týkajúce sa jazykových postojov k maďarským variétam používaným na Slovensku.

István Kozmács a Ildikó Vančo v prednáške Linguistic Attitudes of Primary School Children Toward Language Va-

riants prezentovali výsledky priekopníckeho výskumu zameraného na deti mladšieho školského veku. Výskum sa zaoberal raným formovaním jazykovej prestíže a jazykovej stigmatizácie. Ako výskumný nástroj poslúžila bábková rozprávka, po ktorej nasledovali riadené rozhovory s deťmi, pomocou ktorých sa mapovali ich postoje k rôznym jazykovým varietám.

Anna Oros Bugár a Ildikó Vančo v prezentácii Attitudes Toward Hungarian Variety in Slovakia Among Minority and Majority Students predstavili rozsiahly komparatívny výskum realizovaný medzi maďarskými študentmi zo Slovenska, majoritnými slovenskými študentmi a stredoškólakmi z Maďarska. V rámci príspevku podrobne analyzovali výsledky týkajúce sa spoločenskej percepcie maďarskej jazykovej variety používanej na Slovensku v medziskupinovom kontexte.

Počas konferencie prebehlo množstvo odborných diskusií a výmen názorov, ktoré nanovo definovali úlohu a prestíž nedominantných jazykových variet a zároveň prehĺbili poznatky o pluricentricite v lingvistickej teórii, s dôrazom na jej uplatnenie v spoločenskom, vzdelávacom a kultúrnom kontexte.

Mgr. Anna Oros Bugár,
FSŠ – doktorandské štúdium,
foto: autorka

KULINÁRSKY A KULTÚRNY DIALÓG V SYNAGÓGE

Ústav manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF stál pri zrode mini (ne)konferencie Gastrolove v Nitre.

Karol Stýblo, Chulud Abbasová, Robert Góra, Rudolf Kotrusz, Katarína Lukáčová, Slávka Raškovič Gašperová, Ľuboš Rácz či Monika Pekarčíková, ktorá zdieľala skúsenosť z michelinskej reštaurácie v Londýne. Podujatie obohatili aj partneri z regiónu ako Penzión Artin, INCUPLE, KEMA, SOLA Switzerland, TAKEAWAY-CUP a Jedlíkova voda, ako aj študenti zo SOŠ potravinárskej v Nitre, Hotelová akadémia – Spojená škola na Slančíkovej ulici.

Súčasťou tímu organizátorov boli aj študenti Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF v Nitre pod vedením PhDr. Kataríny Kompasovej, PhD. Podieľali sa na príprave a logistike, ale aj na samotnej realizácii akcie – od registrácie hostí, cez pomoc pri organizácii diskusných panelov, až po vytváranie príjemnej atmosféry počas celého dňa. Pre našich študentov išlo o praktickú skúsenosť nevyčísliteľnej hodnoty. Mali možnosť nielen nahliadnuť do zákulisia a organizácie verejného podujatia, ale i komunikovať s odborníkmi z oblasti gastronómie, získať nové kontakty a inšpiráciu k štúdiu a ďalšej praxi, zažiť reálnu tímovú spoluprácu v dynamickom prostredí a v neposlednom rade byť súčasťou kultúrneho diania v meste.

Mini (ne)konferencia Gastrolove bola príkladom toho, ako možno prepojiť teóriu so živou praxou, spájať ľudí s vášňou pre kvalitu, kultúru, pohostinnosť a regionálny rozvoj.

Synagóga v Nitre sa 11. apríla 2025 stala dejiskom Mini (ne)konferencie Gastrolove, ktorá sa po prvýkrát konala práve v našom meste. Organizátormi boli portál Kávičkári.sk a jeho zakladateľka Simona Budinská so svojím redakčným tímom, Nitrianska organizácia cestovného ruchu a Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj, pričom medzi významných partnerov patrili aj Ústav manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF v Nitre.

Podujatie bolo venované nielen gastronómii, ale i spájaniu milovníkov dobrého jedla a odborníkov v cestovnom ruchu. Mini (ne)konferencia hostila zaujímavé osobnosti slovenskej gastro a hotelovej scény. Diskusie, prezentácie a ochutnávky vytvorili atmosféru plnú inšpirácií a odborných vhľadov. Nitrianska synagóga sa na jeden deň premenila na živé centrum kulinárskeho a kultúrneho dialógu.

Slávnostné otvorenie patrilo vicežupanovi NSK Jozefovi Stankovskému, kto-

rý zdôraznil význam spolupráce a podpory kvalitnej gastronómie v regióne. Program ponúkol inšpiratívne prednášky a príbehy osobností ako Jaroslav Židek,

PhDr. Katarína Kompasová, PhD.,
FF - Ústav manažmentu kultúry
a turizmu, kulturológie a etnológie,
foto: autorka a Nikita Grachev

RUMUNSKÍ GEOGRAFI OCENILI PROFESORA BOLTIŽIARA

Počas osláv 150. výročia založenia Rumunskej geografickej spoločnosti, ktoré sa konali začiatkom júna v rumunskej Bukurešti, si z rúk prezidenta Rumunskej geografickej spoločnosti prof. Cornelia Iatu prevzal diplom čestného člena Rumunskej geografickej spoločnosti a tiež pamätnú medailu prof. PaedDr. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar, PhD., vedúci Katedry geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVal UKF v Nitre. Stalo sa tak za prítomnosti medzinárodnej geografickej elity, ktorá bola reprezentovaná prítomnosťou významných osobností, akými sú prof. Nathalie Lemarchand, prezidentka Medzinárodnej geografickej únie (IGU), prof. Zoltán Kovács, prezident Európskej asociácie geografických spoločností (EUGEO), a ďalších. V rámci osláv prof. Boltižiar vystúpil okrem príhovoru aj s pred-

náškou o histórii Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV, ktorej je v súčasnosti prezidentom.

Čestné členstvo v zahraničnej vedeckej spoločnosti patrí medzi vôbec najvýznamnejšie ocenenia práce akademikov. Prof. Boltižiar už vyše 20 rokov spolupracuje s rumunskou vedeckou komunitou najmä v rámci spoločných výskumných projektov, akými boli napríklad projekty 5. Rámcového programu Európskej únie, projekt NASA USA venovaný zmenám Karpatskej kotliny či aktivity zamerané na výskum slovenských enkláv v rumunskom Banáte v spolupráci s prof. P. Chrašinom. Osobitne možno spomenúť jeho kontakty s významnou osobnosťou rumunskej geomorfológie - prof. Dan Balteanom. V rámci týchto aktivít bolo publikovaných viacero príspevkov aj v renomovaných svetových časopisoch. Prof. Boltižiar toto ocenenie nevníma ako uznanie len jeho vedeckej

práce, ale aj ako ocenenie, ktoré prináleží celej geografickej komunite na Slovensku a odzrkadľuje tiež tímovú prácu kolektívov pracovísk, na ktorých pôsobil, resp. pôsobí.

Aj touto cestou pánovi profesovi k oceneniu srdečne blahoželáme a prajeme veľa ďalších úspechov.

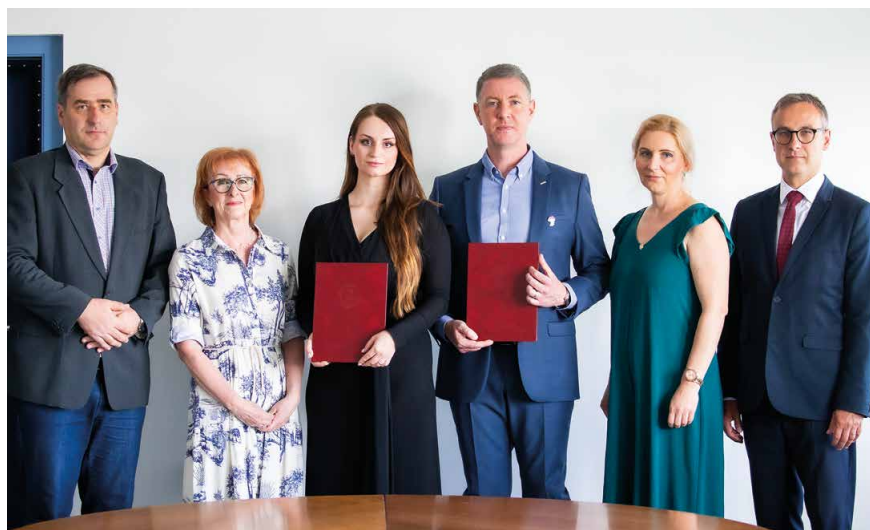
Doc. RNDr. Matej Vojtek, PhD.,
FPVal – Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja,
foto: archív Rumunskej geografickej spoločnosti

UKF MÁ NOVÝCH DOCENTOV

Rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., vymenoval dvoch nových docentov, ktorí uskutočnili habilitačné prednášky a obhájili habilitačné práce pred Vedeckou radou Fakulty prírodných vied a informatiky a Vedeckou radou Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Odvzdanie dekrétov o udelení vedecko-pedagogického titulu „docent“ sa uskutočnilo 24. júna 2025 za účasti prof. RNDr. Márie Bauerovej, PhD., prorektorky pre vedeckovýskumnú činnosť, ktorá moderovala slávnostný akt, a prof. PaedDr. Janky Duchovičovej, PhD., prorektorky pre vzdelávanie UKF. Na slávnostnom akte vymenovania docentov boli prítomní prof. RNDr. František Petrovič, PhD., MBA, dekan Fakulty prírodných vied a informatiky, a prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD., dekan Filozofickej fakulty.

Za docentov boli menovaní RNDr. Alexandra Rosenbaum Bartková, PhD., MBA, z Katedry zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v odbore habilitačného konania a inau-

guračného konania biológie, a JUDr. PhDr. Martin Solík, PhD., z Katedry masmediálnej komunikácie Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, v odbore habilitačného konania a inauguračného konania masmediálne štúdiá. Novým docentom

Ing. Gabriela Sarovová,
R - Oddelenie pre vedeckovýskumnú činnosť,
foto: Lubo Balko

ŠTUDENTSKÝ PARLAMENT UKF MÁ NOVÉ PREDSEDNÍCTVO

Za doterajším vedením ŠP UKF zostal kus poctivej práce pre študentskú komunitu. Nové predsedníctvo bude v jeho snahách pokračovať.

Študentský parlament (ŠP) UKF je občianskym združením študentov, ktoré svojimi aktivitami obohacuje a spestruje spoločenský život (nielen) na našej univerzite. Tvoria ho volení zástupcovia študentov a členovia akademických senátov univerzity a fakúlt, je však otvorený aj pre ostatných študentov školy. Organizovaním voľnočasových podujatí sa ŠP UKF podieľa na utužovaní akademickej komunity a posilňovaní vzájomných vzťahov medzi jej členmi.

Novinkou v živote ŠP UKF je jeho nové vedenie. Keďže doterajší členovia predsedníctva ŠP PaedDr. Lucia Spodniaková, predsedníčka ŠP UKF, Bc. Thi Lan Anh Dao, podpredsedníčka pre vonkajšie vzťahy, a Bc. Sofia Marcinkochová, podpredsedníčka pre vnútorné veci, končili na UKF štúdium, dňa 5. mája 2025 sa uskutočnili voľby nových členov vedenia ŠP. Doterajší tajomník ŠP Boris Brath,

ktorý na UKF končil Bc. štúdium, chce v aktivitách pre ŠP pokračovať, rozhodol sa preto kandidovať na pozíciu podpredsedu pre vonkajšie vzťahy.

Výsledkom spomínaných volieb je nové zloženie predsedníctva ŠP, ktorého 2-ročné funkčné obdobie sa začalo 20. mája 2025. Študentský parlament UKF teraz vedie predsedníčka Bc. Emanuella-Ema Gier, Boris Brath z funkcie tajomníka prešiel na post podpredsedu

pre vonkajšie vzťahy, úlohu podpredsedu pre vnútorné veci prevzal Bc. Tomáš Rafaj a novou tajomníčkou je Simona Beláková.

Kým si členov nového vedenia Študentského parlamentu UKF predstavíme, patrí sa v prvom rade poďakovať členom predchádzajúceho predsedníctva ŠP za ich doterajšiu prácu a úžasné nasadenie, s akým spolu s ostatnými členmi parla-

mentu vymýšľali a pripravovali desiatky podujatí pre akademickú obec univerzity a hlavne svojich rovesníkov. Projekty a akcie, ktoré organizovali, oslovili nielen študentov (vysokých či stredných škôl), ale aj širokú verejnosť. Výrazom ocenenia aktivít ŠP UKF bolo aj získanie ceny Študentská organizácia roka 2023 od Študentskej rady vysokých škôl a tiež Mimoriadna cena, ktorú si členky predsedníctva ŠP z rúk rektora UKF prof. RNDr. Libora Vozára, CSc., prevzali počas slávnostného otvorenia 66. akademického roka 2024/2025.

PRIHOVÁRA SA BÝVALÁ PREDSEDNÍČKA ŠP UKF

„Funkcia predsedníčky mi dala oveľa viac, než som si vedela na začiatku predstaviť. Zdokonalila som sa v komunikačných zručnostiach, naučila sa pracovať pod tlakom a získala odolnosť, ktorú využijem celý život. Mala som možnosť komunikovať s rôznorodými ľuďmi – od umelcov, cez zástupcov mesta Nitra a Nitrianskeho kraja až po vedenie našej univerzity a fakúlt. Bolo to nesmier-

ne obohacujúce obdobie,“ hovorí bývalá predsedníčka ŠP PaedDr. Lucia Spodniaková.

Zároveň priznáva, že každá zodpovedná funkcia si vyžaduje svoje. „Určite mi to vzalo trochu súkromia a veľkú časť voľného času. Ale bola to cesta, ktorú som si zvolila dobrovoľne – a úprimne, milovala som túto prácu. Robila som ju s radosťou, pretože som vedela, že má zmysel.“

←← Bývalé vedenie ŠP UKF

← Odovzdávanie ocenení rektorom UKF
na slávnostnom otvorení akademického roka 2024/25

↑ Nové predsedníctvo ŠP UKF

Na záver pridala pár úprimných slov aj novému vedeniu a všetkým členom a členkám Študentského parlamentu UKF: „Želám vám predovšetkým veľa psychickej sily a neutíchajúcej chuti pracovať pre študentov a študentky. Nezabúdajte, že ste na jednej lodi – bojujete za spoločnú vec. Namiesto toho, aby ste ukazovali prstom, kto čo spravil inak, hľadajte spôsob, ako sa podporiť a potiahnuť spolu. A hlavne si prajem, aby sa Študentský parlament stal vo vašom živote prioritou číslo dva – hneď po štúdiu. Pretože to, čo parlamentu dáte, sa vám dvojnásobne vráti v podobe skúseností a osobného rastu. A ešte niečo – prajem parlamentu, aby ho bolo ešte viac vidieť a počuť. Aby sa nebál vyjsť z tieňa, otvorene komunikoval a bol prirodzeným hlasom študentov a študentiek, ktorých zastupuje. A najmä, aby ho študenti vnímali ako skutočnú oporu, partnera a zástupcu ich záujmov“.

NOVÉ VEDENIE: Bc. EMANUELLA-EMA GIER, PRESEDNÍČKA ŠP UKF

Je dnes druháčkou magisterského stupňa štúdia učiteľstva pedagogiky a psychológie na Pedagogickej fakulte UKF. Má 23 rokov a je z malebnej slovenskej dediny v Srbsku – Báčskeho Petrovca.

Doteraz v predsedníctve Študentského parlamentu nepôsobila, ale viac ako 2 roky zastávala pozíciu vedúcej pracovnej skupiny. Členovia parlamentu sú totiž rozdelení do viacerých pracovných skupín, napríklad majú pracovnú skupinu grafiky a marketingu a tri „všeobecné“ pracovné skupiny, ktoré v priebehu semestra majú na starosti organizáciu určitých podujatí. Ona osobne so svojou skupinou mala na starosti organizovanie podujatí ako Kvízy, Jarné kino a Partybus.

„Voleb do predsedníctva ŠP UKF som sa zúčastnila preto, lebo našu prácu považujem za dôležitú a prospešnú. Chcela by som v nej pokračovať a nadviazať na kvalitnú prácu bývalého predsedníctva. Som osoba, ktorá v živote potrebuje robiť veci, ktoré majú nejaký hlbší zmysel. A to bola aj vôbec moja prvá motivácia pracovať v ŠP. Všetko, čo robíme, robíme pre študentov, a preto, aby sa na našej univerzite cítili príjemne. Ďalej ma motivujú aj sami členovia ŠP, v svojej podstate sme taká väčšia rodina, navzájom sa podporujeme a pomáhame si,“ predstavila Emanuela-Ema seba i svoj zámer ďalej pôsobiť v ŠP UKF. Skúseností na to má dostatok, na strednej škole bola súčasťou školského parlamentu, pričom sa zapájala aj do činnosti iných mládežníckych organizácií.

Za svoju pravdepodobne najsilnejšiu stránku považuje vytrvalosť – keď niečo začne, to aj dokončí, a najlepšie, ako sa dá. „Ďalej som veľmi komunikatívna osoba, ktorá má dobré zručnosti organizácie a time managementu. Dokážem sa veľmi rýchlo prispôbovať a v prípade potreby improvizovať. Zároveň som aj sebakritická a objektívna, viem si priznať chybu a určiť si, v čom sa potrebujem ďalej zlepšovať,“ hodnotí Emanuella-Ema svoju osobnosť a svoj prínos pre prácu v ŠP.

„Kedže som v parlamente už 3 roky, prešla som si každou akciou, ktorú sme mali a myslím si, že mi tieto skúsenosti pomôžu pri ďalších ročníkoch našich podujatí. Ale nechýba mi ani kreativita, tak pevne verím, že časom prinesieme aj nové, iné podujatia. Tiež mám skúsenosti aj s písaním a realizovaním projektov – od tých lokálnych až po medzinárodné. To ma naučilo materiálnemu a personálnemu zabezpečeniu a komunikácii so všetkými zainteresovanými stranami.“

Celoživotnou záľubou našej zahraničnej, ale pritom slovenskej študentky, je folklór – slovenské tance, piesne, obyčaje a tradície. Miluje cestovanie a všetko, čo s tým prichádza – spoznávanie nových ľudí, kultúr a miest. „Rada si prečítam aj kvalitnú detektívku alebo si pozriem dobrý seriál. Zaujímať sa tiež o formálne a neformálne vzdelávanie, prácu s deťmi a mladými ľuďmi – aj mimo môjho štúdia,“ dodala Emanuella-Ema.

Bc. TOMÁŠ RAFAJ, PODPREDESA PRE VNÚTORNÉ VECI ŠP UKF

Druhák magisterského štúdia jednodoborového študijného programu história na Filozofickej fakulte UKF bol doposiaľ vedúcim skupiny v rámci Študentského parlamentu, odtiaľ si vyskúša pozíciu v predsedníctve. Vo voľbách sa o funkciu podpredsedu pre vnútorné veci priamo neuchádzal, touto úlohou ho poverila nová predsedníčka ŠP UKF.

„Vždy ma fascinovala organizácia podujatí a tento post beriem ako možnosť naučiť sa niečo nové. Okrem toho som sa na univerzite začal zaoberať študentskými záležitosťami,“ prezrádza Tomáš, ktorý verí, že skúsenosti, nadobudnuté na novej pozícii, vhodne využije v budúcom povolaní. Podobne, ako skúsenosti zo strednej školy využíva dnes v prospech ŠP UKF.

„Už ako stredoškôla som sa venoval organizácii rôznych podujatí - od DOD po rôzne besiedky. Po príchode na našu univerzitu som sa dozvedel o existencii

hodobo sa usilujem aktívne zapájať do projektov v spolupráci s hudobníkmi z Katedry hudby PF UKF,“ doplnil Tomáš.

Bc. BORIS BRATH, PODPREDESA PRE VONKAJŠIE VZŤAHY ŠP UKF

Aktuálne je prvákom magisterského štúdia na Fakulte prírodných vied a informatiky UKF, kde študuje učiteľstvo geografie a výchovy k občianstvu. V Študentskom parlamente UKF pôsobí od februára 2024.

„Voleb som sa zúčastnil aj z toho dôvodu, že som už od začiatku akademického roka 2024/2025 pôsobil v predsedníctve ako tajomník. Myslím si, že som

Študentského parlamentu a hneď som vedel, že o členstvo v ňom sa skôr či neskôr budem uchádzať. Poznanie hlbšieho procesu organizácie beriem ako cestu k samostatnosti – podľa mňa je pre uvedomelého študenta najdôležitejšou vlastnosťou, ktorú v živote bohato využije. A čo sa týka skúseností, ako jednu z najcennejších považujem dokončený Erasmus+ solidarity projekt s názvom Zetko klub, pomocou ktorého sme s ostatnými členmi ŠP a vedením Študentských domovov UKF vynovili televíznu miestnosť na internáte Zobor. Táto príležitosť mi zmenila život a aj vďaka nej som nadobudol nové skúsenosti, rovnako ako dôveru v seba samého.“

Tomáš sa vo svojej funkcii bude snažiť byť pre ŠP prínosom. Ako hovorí, vie sa do vecí hlboko ponoriť a vždy sa usiluje nikoho nesklamať, ani seba, ani nikoho z ľudí, na ktorých mu záleží. „Myslím si, že mojou najväčšou devízou je zodpovednosť, je pre mňa dôležité dodržiavať sľuby a slovo, ktoré niekomu dám. Považujem sa za dochvilného človeka a snažím sa vždy hľadať kompromisy. Som tiež zvyknutý na ťažkú fyzickú prácu, ktorá sa mi v parlamente vždy zišla,“ priznáva 24-ročný rodák z Turčianskych Teplíc.

Odbor, ktorý na FF UKF študuje, je pre neho zároveň aj koníčkom. Vždy chcel študovať históriu, nakoniec si tento sen splnil a nelutuje to. „Škola ma baví, aj keď je náročná. Okrem toho sa venujem hre na gitaru a spoločne s ostatnými členmi ŠP UKF občas hrávame aj na našich podujatiach. Založili sme kapelu Škrekot a za skúsenosti z vystúpení pred väčším počtom ľudí som veľmi vďačný. Okrem hrania coverov sa príležitostne venujem aj tvorbe vlastnej hudby a dl-

počas tohto obdobia nadobudol dostatok skúseností, ktoré ma motivovali uchádzať sa o pozíciu podpredsedu,“ hovorí 22-ročný rodák zo Žiliny.

„Na práci v Študentskom parlamente ma najviac teší to, že robíme niečo zmysluplné pre študentov a študentky našej univerzity – obohacujeme ich voľný čas v Nitre študentskými podujatiami, vďaka ktorým si môžu odniesť množstvo pekných spomienok.“

Boris priznal, že niekedy je náročné sklbiť študijné povinnosti s aktivitami v parlamente, no keď človek chce, všetko sa dá zvládnuť. „Už na strednej škole som bol dva roky predsedom školskej rady, v rámci ktorej sme organizovali menšie podujatia pre našich spolužiakov.“

Za svoje silné stránky považuje komunikatívnosť, zodpovednosť, pracovni-

tosť a cieľavedomosť. „V Študentskom parlamente sa rád venujem aj administratívnym úlohám, ktoré sú síce často v úzadí, no považujem ich za kľúčové pre plynulé fungovanie našej činnosti,“ konštatuje Boris.

K jeho koníčkam patrí napríklad squash, ktorý hráva s priateľmi. „Je to pre mňa nielen šport, ale aj príležitosť na odreagovanie a zábavu. Rád si tiež pozriem dobrý seriál alebo film, ideálne v spoločnosti,“ dodal Boris.

SIMONA BELÁKOVÁ, TAJOMNÍČKA ŠP UKF

Má 23 rokov a pochádza z Vrábeľ. Študuje v 3. bakalárskom ročníku štúdia marketingovej komunikácie a reklamy na Filozofickej fakulte UKF, pričom členkou Študentského parlamentu je od 1. ročníka na našej univerzite. Do predsedníctva ŠP si ju vybrala novozvolená predsedníčka parlamentu. Pracovať v tejto organizácii Simonu lákalo už od začiatku štúdia na UKF, chcela byť viac ako iba študentka na vysokej škole.

„Mojím hlavným cieľom bolo nadohliadať nové zručnosti, hlavne aj v mo-

jom odbore, a taktiež spoznať nových ľudí. Svojím spôsobom sa mi to podarilo. Našla som skvelý kolektív, ktorému na niečom záleží a chce, aby štúdium bolo aj niečo viac ako len samotné učenie. Spolu s tímom ŠP UKF sa budeme aj naďalej snažiť spríjemňovať vysokoškolské roky

všetkým študentom. Je to úžasný pocit vidieť stovky ľudí, ako sa bavia a pritom vedieť, že je to aj vďaka mne. Samozrejme, sama by som to nezvládla, je to tímová práca,“ vraví Simona.

V práci pre ŠP UKF je prospešná najmä svojou kreativitou a schopnosťou prinášať nové nápady. Rada hľadá riešenia, vie sa pozrieť na veci aj z iného uhla pohľadu a navrhovať spôsoby, ako sa zlepšiť. „Rada si zapisujem postrehy a nápady pri samotnom podujatí, aby sme sa do budúcnosti poučili a vymysleli aj lepšie riešenia. Viem sa relatívne rýchlo prispôbiť novým úlohám a pracovať samostatne, no zároveň tímovo, keď je to potrebné.“

Prácu v ŠP berie Simona ako svoj koníček. Je to niečo, čo robí, pretože ju to baví. Okrem toho rada športuje. „Nemám nijakú veľmi obľúbenú aktivitu, rada skúsím hocičo. Obľubujem prechádzky, prečistím si tak hlavu. Celkom si užívam varenie, najmä zdravé a možno pre niekoho aj zvláštne recepty,“ prezradila Simona svoje záľuby.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: archív ŠP UKF a LB

BLAHOŽELÁME

POCTA PEDAGÓGOM NA EDUCO 2025

V priestoroch nitrianskej Synagógy sa 16. mája 2025 uskutočnilo slávnostné oceňovanie pedagógov, cvičných učiteľov

a spolupracujúcich inštitúcií pri príležitosti XX. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie EDUCO 2025. Podujatie

sa nieslo v duchu vďaky, uznania a inšpirácie. Podujatie príhovormi otvorili dekan FPVaI UKF prof. RNDr. František Petrovič, PhD., MBA, a prorektorka pre vzdelávanie UKF prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Osobitné miesto patrilo zakladateľkám konferencie EDUCO doc. PaedDr. RNDr. Milade Švecovej, CSc., (Prírodovedecká fakulta Univerzity Karlovej v Prahe), doc. PhDr. Radmile Dytrtovej, CSc., (Česká zemědělská univerzita v Prahe) a PaedDr. Anne Sandanusovej, Ph.D., (KZA FPVaI UKF v Nitre), ktoré si zaspomínali na vznik a vývoj konferencie. Za dlhoročnú aktívnu činnosť a neoceniteľný prínos pri organizovaní medzinárodnej vedeckej konferencie EDUCO im boli udelené bronzové medaily Fakulty prírodných vied a informatiky.

Počas večera boli ďakovnými listami ocenení aj ďalší významní spolupracovníci z akademického prostredia a pedagogickej praxe zo Slovenska i Česka, ktorí sa podieľali na rozvoji konferencie a prípra-

ve budúcich učiteľov. Záver večera patril poďakovaniu všetkým podporovateľom, medzi ktorými boli Mesto Nitra, Občianske združenie VAU – viac ako učenie, ako aj jednotlivci, ktorí sa zaslúžili o úspešnú organizáciu podujatia. Emotívnym momentom bolo poďakovanie PaedDr. Anne Sandanusovej. Všetkým oceneným srdečne blahoželáme a veríme, že svojou prácou a osobným príkladom budú motivovať aj ďalších kolegov a spolupracovníkov.

PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D.,
FPVaI – Katedra zoológie a antropológie,
foto: Mgr. Daniel Varga

STAVIA NA UŽ OSVEDČENÉ AKCIE, ALE PLÁNUJÚ AJ NOVÉ

Okrem nových podujatí stojí pred Študentským parlamentom úloha aktualizovať stanovy a volebný poriadok, refresh čaká aj webovú stránku.

Za množstvom rôznorodých podujatí, ktoré spestrujú život študentskej komunity na našej univerzite, ale aj život v meste, stojí Študentský parlament (ŠP) UKF v Nitre. Od polovice mája 2025 začal pracovať pod novým vedením, ktoré nahradilo to doterajšie. Predsedníctvo ŠP v zložení predsedníčka PaedDr. Lucia Spodniaková (FPVaI, ukončené doktorandské štúdium ekológie), podpredsedníčky Mgr. Thi Lan Anh Dao a Mgr. Sofia Marcinkechová (obe FF, ukončené magisterské štúdium marketingovej komunikácie a reklamy) a tajomník Bc. Boris Brath (FPVaI, magisterské štúdium učiteľstva geografie a výchovy k občianstvu) vystriedala nová štvorica členov – predsedníčka ŠP Bc. Emanuella-Ema Gier (PF, 2. ročník Mgr. štúdia učiteľstva pedagogiky a psychológie), podpredseda pre vnútorné veci ŠP Bc. Tomáš Rafaj (FF, 2. ročník Mgr. štúdia histórie), podpredseda pre vonkajšie vzťahy ŠP Bc. Boris Brath (predtým tajomník ŠP) a tajomníčka Simona Beláková (FF, 3. ročník Bc. štúdia marketingovej komunikácie a reklamy).

Voľby do predsedníctva ŠP UKF sa konali 5. mája 2025, pričom novozvolené predsedníctvo začalo oficiálne pracovať

od 20. mája 2025 a jeho funkčné obdobie potrvá do 20. mája 2027.

Bývalé vedenie ŠP nastavilo latku kvality vysoko. „Bolo úžasné. Svoju prácu vykonávali kvalitne a profesionálne, pričom im nechýbal ani ľudský a priateľský prístup. Predsedníctvo dokázalo vybudovať partnerstvá s rôznymi organizáciami a značkami. Tieto partnerstvá následne pomohli skvalitňovať našu prácu. A práve to je inšpirujúce – vždy hľadali cesty a riešenia,“ ocenila nová predsedníčka Bc. Emanuella-Ema Gier prácu bývalého vedenia ŠP.

„Neašpirujeme byť výrazne iní ako oni. Členovia bývalého predsedníctva pre parlament žili a bolo to aj vidno pri všetkom, čo robili. Plánujeme pokračovať v organizovaní už rokmi osvedčených podujatí, ako sú napríklad kvízy či festivaly ŠPUKFEST a UKF Fest. Kvízy sú vždy „vybookované“ do pár minút a oba festivaly každý rok prilákajú pár tisíc ľudí. A, samozrejme, Univerzitný imatrikulačný ples patrí u študentov tiež medzi tie obľúbené podujatia.“

Aktuálne vedenie ŠP plánuje vymyslieť aj nové. „Budú orientované napr. na duševné zdravie, keďže od viacerých študentov máme odozvu, že je to téma, ktorú pokladajú za dôležitú a zaujímajú ich. Radi by sme pridali aj pravidelné teambuildingy a organizovanie rôznych vzdelávaco-kultúrnych akcií,“ doplnila Emanuella-Ema.

Počas nasledujúcich 2 rokov stojí pred novým predsedníctvom ŠP náročná výzva naplniť voľný čas študentov organizovaním kvalitných a zmysluplných podujatí, ktoré im pomôžu odreagovať sa, zabavia ich, ale aj poučia. Členovia nového vedenia ŠP však plánujú novinky aj na úrovni formálneho fungovania ŠP UKF – podľa slov predsedníčky ŠP chcú aktualizovať stanovy a volebný poriadok, keďže oba dokumenty sú už 20-ročné a považujú za dôležité mať vnútorné dokumenty aktuálne. Refreshom prejde aj

webová stránka ŠP, jej nová podoba bude prístupná začiatkom akademického roka 2025/26.

Ako Emanuella-Ema Gier v závere pripomenula, študenti sa viac o aktivitách ŠP UKF môžu dočítať na webovej stránke a sociálnych sieťach ŠP, kde sa môžu aj podeliť so svojimi tipmi a nápadmi na zlepšenie činnosti parlamentu. Kontaktovať ich môžu i prostredníctvom mailu spuknr@gmail.com.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: archív ŠP UKF

CENA PRO CULTURA SLOVACA PRE PROFESORA ČUKANA

Činorodosť laureáta nepriniesla bohaté výsledky len z hľadiska počtu publikácií, ale prispela aj k formovaniu terminológie v oblasti etnických procesov a tradičnej kultúry, metodológie terénneho výskumu aj vedecko-pedagogického rastu členov výskumných tímov.

V Dome slovenskej kultúry v Békešskej Čabe v Maďarsku sa 9. mája 2025 konalo slávnostné udeľovanie Ceny Pro Cultura Slovaca. Túto cenu každoročne spoločne udeľujú Ústav kultúry Slovákov v Maďarsku (Budapešť), Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov (Nový Sad, Srbsko) a Kultúrna a vedecká spoločnosť Ivana Krasku (Nadlak, Rumunsko).

V roku 2025 Cenu Pro Cultura Slovaca získal prof. PhDr. Jaroslav Čukan, CSC., pracovník Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie (ÚMKTKE) Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Prof. Čukan je slovenský etnológ a kulturológ, ktorý veľkú časť svojej bádateľskej kariéry venoval Slovákom žijúcim v za-

hraničí, zvlášť na Dolnej zemi. Na stopy jeho práce môžeme naraziť v Maďarsku, Rumunsku, Srbsku aj Chorvátsku. Cena mu bola udelená za dlhodobú podporu slovenského dolnozemskeho umenia a kultúry, za ich prezentáciu a propagáciu a za vedecko-výskumnú činnosť v oblasti kultúry dolnozemskejších Slovákov.

Laudačnú reč pripravil prof. PhDr. Boris Michalík, PhD., riaditeľ ÚMKTKE FF UKF. Ako v nej uviedol, cena Pro Cultura Slovaca sa udeľuje významným osobnostiam v kontexte krajanskej kultúry a Jaroslav Čukan si za celoživotné dielo túto cenu bezpochyby zaslúži. Realizoval desiatky výskumných aktivít na Slovensku, v slovenskom zahraničí aj v ďalekej

Sýrii, kde v Rakke natrafil na komunitu Slovincov, ktoré sa vydali za Sýrčanov študujúcich v bývalom Československu, a napísal o nich štúdiu. Vždy vedel začať nové a nové aktivity, entuziasticky prekračoval horizonty nepoznaného, nebál sa náročných výziev. Pochybovanie a skepticizmus boli pre neho najlepšou motiváciou dokázať, že všetko sa dá, keď sa chce. Ako ďalej prof. PhDr. Boris Michalík, PhD., konštatoval, činorodosť laureáta v prostredí zahraničných Slovákov nepriniesla bohaté výsledky len z hľadiska počtu publikácií, ale výrazne prispela aj k formovaniu terminológie v oblasti etnických procesov a tradičnej kultúry, metodológie terénneho výskumu aj vedecko-pedagogického rastu členov výskumných tímov. Ich súčasťou okrem prof. Čukana boli najčastejšie Boris Michalík, Michal Kurpaš, Roman Zima, Silvia Letavajová, Peter Chrastina, Ladislav Lenovský, Ivana Kontriková Šusteková, Marián Járak, Miroslav Pap, Tamás Pluhár či Viktor Ďurakov.

Odvzdávania cien v Dome slovenskej kultúry sa zúčastnili vrcholní predstavitelia uvedených inštitúcií, tiež podpredseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Peter Chrastina, parlamentný hovorca Slovákov v Maďarsku (poslanec parlamentu) Anton Paulik, predsedníčka Celoštátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku Alžbeta Hollerová Račková, predsedníčka Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny v Srbsku Dušana Petraková, či prvý podpredseda Demokratického zväzu Slovákov v Rumunsku Pavel Hlásnik. V príhovoroch hostí boli viackrát pozitívne vyzdvihnuté výskumné aktivity pracovníkov Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v prostredí zahraničných Slovákov.

Profesorovi Jaroslavovi Čukanovi k udeleniu cenu Pro Cultura Slovaca srdečne blahoželáme.

PhDr. Roman Zima, PhD.,
FF - ÚMKTKE, foto: archív Domu slovenskej kultúry, Békešská Čaba

ZLATO A BRONZ PRE UKF

V konkurencii vyše 70 študentov z desiatich univerzít a štyroch krajín reprezentanti Pedagogickej fakulty UKF svojimi inovatívnymi projektmi zaujali odbornú porotu i publikum.

Študenti Katedry techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty UKF Bc. Adam Lednár a Martin Valo úspešne reprezentovali našu univerzitu na 19. ročníku medzinárodnej súťaže Olympiáda techniky Plzeň 2025, ktorá sa konala v máji na pôde Západočeskej uni-

verzity v Plzni. V silnej konkurencii viac než 70 študentov z desiatich univerzít a štyroch krajín (Grécko, Poľsko, Slovensko a Česká republika) zaujali odbornú porotu i publikum svojimi inovatívnymi projektmi. Bc. Adam Lednár pod vedením školiteľa Mgr. Miroslava Šeba, PhD.,

predstavil prácu Mikrokontroléry v interdisciplinárnej edukácii. Jeho prezentácia vyvolala okamžitý záujem poroty, ktorá ocenila kvalitu spracovania, ale aj potenciál práce pre moderné vzdelávanie. Výsledkom bol zisk 3. miesta v sekcii Multimedia and didactic works.

Martin Valo, taktiež pod odborným vedením Mgr. Miroslava Šeba, PhD., zaujal prácou Rozvoj zručností pri práci s mechatrickým technickým zariadením v edukačnom procese s návrhom systému pre starostlivosť o kľúčiace rastliny a podporu zdravého životného štýlu. V rámci nej predstavil vlastný návrh systému na starostlivosť o kľúčiace rastliny, podporujúci interdisciplinárnu edukáciu a zdravý životný štýl. Práca vyvolala veľký ohlas a živú diskusiu medzi porotou i účastníkmi, čo viedlo k zisku 1. miesta v sekcii Multimedia and didactic works. Oba projekty vznikli ako súčasť riešenia grantového projektu KEGA 019UKF-4/2023 Mikrokontroléry v interdisciplinárnej edukácii, ktorý sa zameriava na implementáciu moderných technológií do edukačného procesu.

Srdečne blahoželáme obom študentom k vynikajúcim výsledkom a ďakujeme za výbornú reprezentáciu katedry, fakulty a univerzity na prestížnej medzinárodnej súťaži.

Mgr. Miroslav Šebo, PhD.,
PF – Katedra techniky
a informačných technológií,
foto: archív Západočeskej
univerzity v Plzni

NA FINÁLOVOM TURNAJI ŽENY UKF OPÄŤ ZLATÉ

Finále univerzít SR vo volejbale sa tento rok konalo 26. – 28. mája 2025 pod záštitou Slovenskej asociácie univerzitného športu na TU vo Zvolene. Boli výborne organizačne pripravené a vytvorili vhodné podmienky pre športovcov. Našu univerzitu reprezentovali tento rok opäť na finálovom turnaji oba výbery, tak ženský, ako aj mužský.

Ženy UKF Nitra v celkovom poradí: 1. miesto: UKF Nitra, 2. miesto PU Prešov, 3. miesto UK Bratislava, 4. miesto TU Zvolen. Naše ženské družstvo obhájilo titul zo slovenskej univerziády 2024, ktorá sa konala na STU

v Bratislave. UKF vyhrala svoju kategóriu bez jedinej prehry.

Družstvo UKF hralo v zložení Bianka Bodnárová, Lucie Truksová, Viktória Konigová, Dorota Nebusová, Zuzana Justhová, Barbora Baráthová, Karin Némová, Simona Golemová, Natália Miková, Sofia Škablová, Noémi Százvai.

Družstvo mužov UKF celkovo obsadilo vo svojej kategórii 4. miesto. Turnaj mal celkom slušnú športovú úroveň, zúčastnilo sa ho viacero extraligových hráčov naprieč celým Slovenskom. Víťazné družstvo bolo z UMB v Banskej Bystrici.

Naše družstvo tvorili hráči Šimon Rzyman, Martin Grendel, Pavel Haluška,

Filip Ovšonka, Samuel Feben, Mika Andrej, Dmytro Nesterenko, Filip Matejov, Maksym Veselov, Miroslav Brun a Niccolo Innocenti.

Mgr. Lubomír Paška, PhD.,
Bianka Bodnárová, PF – Katedra
telesnej výchovy a športu, foto: autori

EDUCO 2025: VEDA, INOVÁCIA, SPOLUPRÁCA

Dvadsať rokov konferencie bolo bohatých na odborné diskusie, medzinárodnú spoluprácu a spoločné úsilie o zlepšenie kvality vyučovania a vzdelávania. Od roku 2005 na nej odznelo 724 príspevkov, na ktorých sa podieľalo 953 autorov.

V Biologickom centre FPVaI UKF v Nitre sa 15. – 17. mája 2025 konal XX. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie EDUCO – podujatia, ktoré sa za dve desaťročia stalo významnou platformou pre výmenu skúseností, inovácií a inšpirácie v oblasti prírodovedného vzdelávania.

Hlavným organizátorom bola Katedra zoológie a antropológie FPVaI, spoluorganizátormi Prírodovedecká fakulta Univerzity Karlovej v Prahe a Inštitút vzdelávania a poradenstva Českej zemědělskej univerzity v Prahe. Konferencie sa zúčastnilo takmer 80 pedagogických pracovníkov z vysokých, stredných aj základných škôl, cvičných učiteľov, spolupracujúcich škôl a organizácií.

Konferenciu otvorili dekan FPVaI UKF v Nitre prof. RNDr. František Petrovič, PhD., MBA, a prorektorka UKF pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Za organizujúcu katedru prítomných pozdravil jej vedúci doc. RNDr. Martin Morovič, PhD.

V úvode konferencie odznali dve plenárne prednášky – zakladateľky konferencie doc. PaedDr. RNDr. Milada Švecová, CSc., (Prírodovedecká fakulta Univerzity Karlovej v Prahe), doc. PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., (Česká zemědělská univerzita Praha) a PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D., (KZA FPVaI UKF Nitra) v svojom príspevku „Minulosť ako inšpirácia, budúcnosť ako výzva: 20 rokov didaktických stretnutí“ konštatovali, že to bola cesta plná odborných diskusií, medzinárodnej spolupráce a spoločného úsilia o zlepšenie kvality vyučovania a vzdelávania. Od roku 2005 na konferenciách odznelo 724 príspevkov, na ktorých sa podieľalo 953 autorov. To je dôkazom nielen odborného záujmu, ale aj odhodlania a nadšenia, ktoré do svojej práce pedagógovia vkladajú.

Konferencia EDUCO prekročila hranice – privítali sme kolegov zo Slovinska, Číny, Fínska, Poľska, Holandska a ďalších krajín. Vďaka týmto kontaktom vznikli

spoločné projekty, ktoré obohatili nielen nás, ale aj našich študentov. V rámci programu Erasmus+ sa každoročne uskutočňujú výmeny pedagógov a študentov učiteľstva biológie, čo je dôkazom toho, že naše úsilie má medzinárodný dosah. Viac ako 14 školení, zrealizovaných pre učiteľov prírodovedných predmetov základných a stredných škôl, prispelo k ich profesijnému rastu a k modernizácii výchovno-vzdelávacieho procesu. Ani pandémie nás nezastavila – v rokoch 2020 a 2021 sme sa stretli online, no aj napriek vzdialenosti sme si zachovali ducha spolupráce a odbornosti. Dnes, v roku 2025, sme sa opäť stretli osobne – so 40 príspevkami a 67 autormi – a pokračujeme v tradícii, ktorú sme spoločne vybudovali.

S veľmi aktuálnou témou plenárnej prednášky „Pregraduálna príprava učiteľov na UKF v Nitre a kurikulárna reforma základného vzdelávania“ vystúpila prorektorka UKF prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. V prvej časti dopoludňajšieho rokovania bola „uvedená do života“ nová učebnica Biológie pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s 8-ročným štúdiom. Autorský kolektív učebnice tvoria traja zamestnanci FPVaI UKF doc. PaedDr. Ján Štubňa, PhD., AJP, (Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja),

Mgr. Zuzana Poláčiková, PhD., (Katedra zoológie a antropológie), RNDr. Libuša Lengyelová, PhD., (Katedra botaniky a genetiky) a Mgr. Lucia Štubňová (ZŠ Škultétyho Nitra). Učebnicu do života uviedla hlavná organizátorka konferencie EDUCO PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D. Učebnica je zameraná na rozvíjanie bádateľských zručností žiakov, riešenie problémových úloh, kritické myslenie, podporuje samostatnú prácu aj tímovú spoluprácu žiakov. Učebný text je obohatený o rozširujúce informácie a zaujímavosti, je doplnený obrazovým materiálom, množstvom úloh a aktivít. Súčasťou učebnice sú aj elektronické pracovné materiály určené na vypracovanie úloh a aktivít.

Program konferencie pokračoval až do neskorých popoludňajších hodín v 3 sekciách. Súčasťou konferencie bol aj sprievodný program - prehliadky odborných vedeckých laboratórií, špecializovaných biologických učební a ďalších vyučovacích priestorov FPVaI UKF a tiež prehliadka historickej časti mesta, spojená s matematickými prechádzkami. Konferencia vyvrcholila slávnostným oceňovaním pedagogických pracovníkov, cvičných učiteľov, spolupracujúcich škôl a organizácií.

Naše poďakovanie za prácu, podporu a vernosť konferencii EDUCO patrí všetkým – organizátorom, prednášajúcim, účastníkom, partnerom aj sponzorom – rektorátu UKF v Nitre, dekanátu FPVaI UKF v Nitre, Občianskemu združeniu VAU – viac ako učenie a Mestu Nitra.

Konferencia bola podporená v rámci projektov „Intervenčný program v prírodných vedách a matematike“ (APVV-20-0599) a „Girls4STEM-2019“ (Erasmus+, LC-01380173).

PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D., FPVaI – Katedra zoológie a antropológie, foto: doc. PaedDr. Ján Štubňa, PhD., FPVaI – Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja

KARPATSKÉ DOBRODRUŽSTVO PREŽIL OPÄŤ PO 40 ROKOCH

Náš kolega prof. PhDr. Svetozár Krno, CSc., z Katedry filozofie a politológie Filozofickej fakulty UKF spolu s priateľmi putovanie po karpatskom oblúku absolvoval dvakrát, prvý raz v roku 1984 a repete si dal po dlhých 40 rokoch. S ostatnými turistami prešiel za 3 mesiace 7 krajín, 41 pohorí a 2 500 km s východiskom v srbskom Niše a s finále na Devíne. Vášnivý cestovateľ sa s nami rád podelil o zážitky a dojmy z tejto dobrodružnej výpravy.

Od 70. rokov minulého storočia sa naši horolezci vracali z himalájskych vrcholov s vavrínmi víťazstva. Ivan Fiala a Michal Orolín sa stali prvými občanmi bývalého takzvaného východného bloku, ktorí stáli na končiaroch nad 8 000 metrov n. m. V tomto prípade išlo o Nanga Parbat. Obaja, ich vedúci, vynikajúci manažér mnohých expedícií Ivan Gálfy a ďalší, sa stali príťažlivými vzormi aj pre tých, ktorí sa alpinizmu nevenovali. Keď sa

chystali podeliť o zážitky, vyštartovali sme za nimi s rovnakou vášňou, ako fanúšikovia na rockový koncert do preplnených kultúrnych domov. S úžasom sme sa dívali na každý premietnutý diapozitív a hltali každé ich slovo. Na prvý pohľad sme ich vnímali protirečivo. Výkony našich himalájistov pri vtedajšom výstroji, logistike, informačných sieťach aj finančnom zázemí boli nadľudské, pre niekoho až polobožské. Na besedách ale pôsobili

ako bežní ľudia z mäsa a kostí, iba o čosi cieľavedomejší. Vedeli premeniť sny na realitu a po tvrdej príprave sa rozhodli stúpať nie po chrbtoch iných, ale po vlastných nohách.

POD ELBRUSOM S LEGENDÁRNYM MESSNEROM

Tak sme si ako turisti položili otázku, či by sme neposunuli hranicu dosiahnuteľnosti aj v turistike. V roku 1975 – vtedy ešte ako stredoškólači – sme ako prví bez prerušenia prešli dnes populárnu Cestu hrdinov SNP od Devína až na Duklu. V cieľi, na 750. kilometri, zblysol nápad pustiť sa raz vo vzdialenej budúcnosti do celého karpatského hrebeňa. Jeho rumunská, najdlhšia a najťažšia časť, bola vtedy slabo mapovo a knižne zdokumentovaná. Tak sme ju navštevovali každé leto a mapovali biele miesta.

Československý zväz turistiky organizoval v roku 1983 prvú vážnu výpravu na centrálny Kaukaz. Mali sme to šťastie, že nás nominoval do 21-člennej federálnej reprezentácie. Tak sme sa stretli pod Elbrusom s legendárnym Reinholdom Messnerom, ktorý ako prvý stál na všetkých 14 osemtisícovkách. Z tirolského rodáka sršala nezvyčajná energia. Správal sa veľmi vyrovnané, kamarátsky a skromne, presne opačne, ako ho popi-

☞ V pohorí Lotru nebehali po holiach iba pastierske psy

← Autor

↑ Hășmaș, Piatra Singuratică

sovali niektoré médiá. Rozhodne nebol a nie je nafúkaný „übermensch“. Keď si vymieňal skúsenosti s kapitánom sovietskej výpravy Valentínom Ivanovom, ktorý 11 členovia v máji predchádzajúceho roka vystúpili po veľmi náročnej stene na Everest, cítili sme sa maličkí ako mravce. Tak som v slabej chvíli vyriekol vetu: „Na rok sa pokúsime o celý karpatský oblúk“. Messner sa zamyslel a konštatoval: „To je

zaujímavá myšlienka“. Slovo sa už nedalo vrátiť späť a nasledujúce leto 1984 trojica v zložení Ľuboš Calpaš, Pavel Mach a ja, podporovaná desiatimi nadšencami, ktorí nám prinášali na hrebeň jedlo, povzbudenie a kus domova, ukončila pod hradom Devín 78-dňovú púť. Po Poliakoch, vedených v roku 1980 Andrejom Wielocho, išlo o druhú vydarenú expedíciu.

IMPULZ OD DALAJLÁMU V INDII

Pretieklo veľa vody Dunajom. Raz sa ma charizmatický docent Juraj Kučírek, prvý vedúci nitrianskej Katedry politológie, ktorý prešliapal prvé chodníky aj v slovenskej ekofilozofii, horolezec s kaukazskými skúsenosťami, turista, značkář, workoholik, ale najmä fantastický chlap, s ktorým som nezažil ani jednu nepríjemnú či nudnú minútu, spýtal: „Neplánuješ zopakovať Karpaty? Napríklad pri dvadsiatom výročí. Ak počkáš niekoľko sezón, katedra bude stabilizovaná a rád sa pridám“. Podobnú otázku som dostal aj od tretieho vedúceho katedry. Ivan Dubnička, ktorý prešiel spomínanú Cestu hrdinov SNP a s ktorým som kráčaľ Arménskou vysočinou a krymskými horami, mi povedal: „Získali sme právo na doktorát, katedra šliape, ako má. Teraz budeme mať viac času aj na seba. Nepustíme sa do oblúka?“ Žiaľ, obaja moji šéfovia odišli z nášho sveta predčasne, v maximálnom rozvoji svojich síl. Posledný vážny impulz ku karpatskému návratu som pocítil pod zasneženými štítmi v severoindickkej dedinke Jipsa, ktorá sa spamätávala po veľkých záplavách. Pod veľkým šiatrom sa zišlo asi päťsto vrchárov a nás, Európanov, ktorých sa dalo spočítať na prstov dvoch rúk, posadili do prvej rady. Keď sa medzi nami objavil očakávaný Dalajláma XIV., dodávajúci prežívšim sily, nás, cudzincov, sa spýtal: „Vážte si, že môžete cestovať po svete, ale nezabúdate na rodnú hrud?“

CEZ SEDEM KRAJÍN

Prešli dva nešťastné covidové roky a pustili sme sa do nového podujatia. Z pôvodného kolektívu som ostal temer sám. Eva Naništová, ktorá pri prvom pochode ako čerstvá absolventka robila s nami psychologické testy, ktoré ukázali, ako sa menila naša motivácia vzhľadom na počasie, stravu, zdravotný stav a náladu v kolektíve, teraz už ako docentka a dekanke jedinej psychologickkej fakulty na Slovensku, nám pripravila nové, rozsiahlejšie a prepracovanejšie

testy. Musím poďakovať viacerým kolegom z univerzity, ktorí ma pri príprave povzbudzovali, takisto aj vedeniu školy, ktoré mi umožnilo neplatené voľno.

Do srbského mesta Niš sme prileteli 27. júna 2024. Prvá časť pochodu križovala juhovýchodné Srbsko, ktoré leží mimo kľúčových a hospodárskych tepien. S výnimkou jediného frekventovaného miesta, magickej pyramídovej hory Šiljak, sme na zarastených chodníkoch nestreli ani dušu.

Rumunské hranice sme prešli cez hrádzu veľkej dunajskej priehrady nazývanej Železné vráta. Ide o miesto, kde si Dunaj, spájajúci desať štátov, prerazil cez vápenec cestu obrovským kaňonom. Rumunsko sa za štyri dekády zmenilo najviac spomedzi štátov bývalého východného bloku. Ocenili sme plné obchody s chutnými potravinami, otvorené aj v nedeľu večer. V dedinách jazdili nové automobily. Tam, kde sa dá s nimi doteperiť pod hlavný karpatský hrebeň,

stretávali sme temperamentných, usmievaných jednoduchých výletníkov. Hustota salašov sa neznížila, akurát bačovia nejazdia na koňoch, ale po tráve na ošúchaných starých západných automobiloch. Horských turistov však ako kedysi naháňajú obrovské, útočné, rôznymi rasami premiešané pastierske psy. A valasi, až na výnimky, nás nechali na osud v zápase s týmito brechajúcimi beštiami. Ale nie je to len chyba štvornohých tvorov. Tie psy sa správajú tak, ako sme ich vychovali. Ich príbuzní – vlci – sa turistom z dialky vyhýbajú. V Rumunsku zažívajú podobné problémy s medveďmi ako u nás, aj podobnú diskusiu, ktorá polarizuje spoločnosť. Kvôli nim aj spomínaným psom sme transylvánskymi hrebeňmi kráčali vo veľkej skupine, čo nám pomohlo.

Za štyri desaťročia sa výrazne zmenila aj klíma. V našom kolektíve pôsobili štyria meteorológovia, traja z nich s hodnosťou PhD. Všetci zhodne potvrdili, že od roku 1933, odkedy sa vedú v Európe kvalitné záznamy počasia, kráčali sme teraz v najteplejšom a najsuchšom lete. V stanoch, aj vo výške nad 2000 metrov, sa udržiavala horúčava až do neskorej noci. Mnohé pramene, o ktorých som vedel zo starých poznámok, načisto zmizli. Otravné slnko od rána do neskorého večera

← Rumunské kravy sa neboja ani strminy. Pohorie Retezat

↑↑ Železné vráta

↑ Podkúvanie koňa pred 40 rokmi. Foto Luboš Calpaš

nad pásmom lesov vyťahovalo z nás sily aj motiváciu. Na holiach viacerí z nás dostali nepríjemné úpaly. Ukrajinský úsek sme prešli šťastne. Oproti starším návštevným nám do očí padli dve logicky vysvetliteľné zmeny. Keď sme zišli do dedín dokúpiť si

kendových návštevách. Kráčalo sa nám fajn, omnoho príjemnejšie ako prvé týždne. Telá si zvykli na záťaž. Za nami často prichádzali priatelia, ktorí už nenesli doplnky jedla a výstroj, ale rozpúšťali náznaky ponorkovej choroby. A keď sa

rakúskych Karpát nad mestečkom Hainburg, ktoré tiež poznačili záplavy. Posledné ráno, v nedeľu 22. septembra, bola časť devínskeho chotára nad druhou najväčšou európskou riekou stále zatvorená. Až na obed, keď hladina trochu opadla, dunajský breh úrady otvorili pre verejnosť. A tak sme v cieľi napokon podľa plánu vyliali z fľašky vodu, ktorú sme nabrali zo srbského Dunaja, späť do veľtoky.

Nový tím bol rozsiahlejší ako v roku 1984. Zo základnej skupiny (Juraj a Monika Gelenekyovci, Marek Vlček, Marek Adamčík a ja) sa posledným dvom podarilo prejsť celú trasu, t. j. 41 pohorí a necelých dva a poltisíce kilometrov. Zvyšní traja dosiahli dve tretiny oblúka. Ďalších 25 ľudí prichádzalo za nami na jednotlivé úseky. Mesiac v južných Karpatoch vydržala absolventka našej katedry Slavomíra Rapčanová. Veľa pomohol aj súčasný denný študent Martin Slabý. Doteraz celú trasu prešlo šesť občanov Slovenskej republiky – v roku 1984 L. Calpaš,

← Na salaši Tampa v juhorumunskom pohorí Lotru

↙ Osirelá chalupa v pohorí Sebeš

↓ Tabuľa v rumunskom dunajskom prístave Orsova hovorí, že nás do cieľa na Devíne čaká ešte 2 300 kilometrov. Foto Ladislav Kilarský

stravu, často nás legitimovali ozbrojení muži. Na uliciach sme okrem nich nevideli veľa dospelých chlapov. Starší muži a chlapci sa premávali po poloninách na motorkách a zbierali čučoriedky. Bežní ľudia, podobne ako v Srbsku a Rumunsku, sa k nám správali priateľsky.

DOMA ICH PREKVAPILI LEJAKY A ZÁPLAVY

Týždeň sme sa lopotili po slovensko-poľskej hranici. V osirelých beskydských lesoch sme boli odkazaní väčšinou sami na seba ako v niektorých častiach Rumunska. Napokon sme vkročili do vnútra Slovenska. Doma je doma. Pre nás dobre známe slovenské pohoria po tolke kalvárii vyzerali milšie ako pri ví-

zdalo, že už všetko to menej príjemné je za nami, naraz v polovici septembra sa usadili na oblohe čierňavy a lialo ostošesť skoro týždeň. Na hrebeňoch padali podmáčané stromy a podhorské dedinky trápili povodne. Fyziku neoklameme. Šaty sa nedali vysušiť ani na vyhriatom radiátore v turistickej chate. Kusé slnko sa ukázalo až v moravskej časti Bielych Karpát, ale zdivené vodné toky stále dávali o sebe znáť. Na skok sme nakukli do

P. Mach a S. Krno, v roku 2006 M. Káľavský, v roku 2021 P. Jankovič a v roku 2024 M. Adamčík a S. Krno. Verím, že po nás sa do veľkého karpatského dobrodružstva pustia ďalší. Viac sa záujemcovia dozvedia na FB Veľké karpatské dobrodružstvo a po čase aj v plánovanej knihe.

Prof. PhDr. Svetozár Krno, CSc.,
FF - Katedra filozofie a politológie,
foto: archív expedície

SKÚMALI UNIKÁTNY PRSTEŇ Z OBDOBIA OKOLO ROKU 1300

Archeológovia a gemológovia spolupracovali na analýze jedinečného archeologického nálezu z Pustého hradu vo Zvolene. Artefakt si vyžadoval dôkladný výskum a podrobne je zdokumentovaný aj v článku v prestížnom medzinárodnom vedeckom časopise.

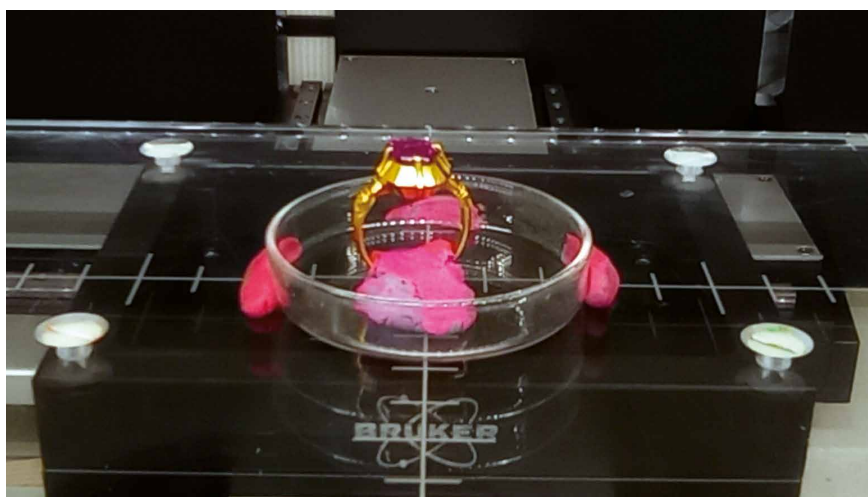
nedeštruktívnych analytických metód - Ramanovej spektroskopie, absorpčnej spektroskopie a mikroskopického výskumu. Analýzy potvrdili, že zafír v prsteni je prírodný a bez tepelnej úpravy, čo ešte zvyšuje jeho hodnotu, lebo väčšina zafírov sa upravuje, nielen dnes ale aj v minulosti, aby sa dosiahol atraktívny vzhľad. EDXRF analýza na stopové prvky (Ti, V, Cr, Fe, Ga) pomohla identifikovať možný pôvod zafíru. Výsledky naznačujú, že najpravdepodobnejším miestom pôvodu je ostrov Cejlón, dnešná Srí Lanka.

Nález prsteňa zdôrazňuje význam spolupráce medzi rôznymi odbormi pri skúmaní ako pôvodu drahého kameňa, tak aj obchodných trás v stredoveku. Prsteň nebol len ozdobou; predstavoval bohatstvo, spoločenský status a duchovnú ochranu, pričom rytiny zvierat (lev?) na ramenách prsteňa symbolizovali silu a cnosť. Tento jedinečný zlatý prsteň so zafírom, objavený na Slovensku, je dôležitým archeologickým nálezom, ktorý po mnohých komplikáciách skončil u odborníkov, čo je šťastím pre slovenskú históriu a vedu.

Podobné nálezy z iných vrcholne stredovekých uhorských kráľovských hradov nie sú známe. Zlatý prsteň so štvorzubovou lunetou a červenofialovým zafírom je preto jedinečný. Hoci sa už pravdepodobne nikdy nedozvieme, komu tento šperk patril a ako sa dostal na hrad, jeho vzácnosť je nepopierateľná. Tento je-

Po dvoch rokoch výskumu bol v prestížnom medzinárodnom vedeckom časopise *Journal of Archaeological Science: Reports* publikovaný článok autorov Noémi Beljak Pažinová (Katedra archeológie, Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre), Ján Beljak (Archeologický ústav SAV, pracovisko Zvolen), Peter Bačík (Katedra mineralógie, petrológie a ložiskovej geológie, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave), Stanislava Milovská (Ústav vied o Zemi SAV, pracovisko Banská Bystrica), Bronislava Lalinská – Voleková (Slovenské národné múzeum – Prírodovedné múzeum v Bratislave) a Ján Štubňa (Gemologické laboratórium, Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja, Fakulta prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre). Článok sa zameriava na archeometrickú analýzu stredovekého zlatého prsteňa s korundom (zafírom) z Pustého Horného hradu vo Zvolene. Zistený bol pôvod tohto vzácného drahého kameňa, jeho použitie, brúsenie a leštenie.

Pustý hrad vo Zvolene, významný uhorský vrcholne stredoveký kráľovský hrad, bol postavený koncom 12. storočia

a slúžil ako administratívne centrum Zvolenskej župy. 18-krátový zlatý prsteň, pochádzajúci z obdobia okolo roku 1300, obsahuje drahý kameň - červenofialový zafír s odhadovanou hmotnosťou približne dva karáty. Oválny korund vybrúsený do kabošonu (jedna strana je vypuklá, druhá plochá) s rozmermi 9,74 x 8,88 x 2,40 mm bol identifikovaný pomocou štandardných gemologických postupov,

dinečný artefakt si vyžadoval mimoriadnu pozornosť a dôkladný výskum.

Spracovali: prof. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD., FF - Katedra archeológie; doc. PaedDr. Ján Štubňa, PhD., FPVai - Gemologické laboratórium, Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja, foto: archív autorov

V MADRIDE O VÝSKUME, LITERATÚRE A PREKLADOCH

Pre pedagógov, ktorých spájajú rovnaké výskumné témy i projektová činnosť, bolo podujatie príležitosťou nadviazať nové kontakty a prehĺbiť spoluprácu medzi fakultami oboch univerzít.

V rámci Erasmus+ stáže na Univerzite Complutense v Madride, ktorá sa uskutočnila v dňoch 16. – 21. júna 2025, sa doc. Mgr. Magda Kučerková, PhD., (FF UKF), a doc. PhDr. Ján Gallik, PhD., (FSŠ UKF), zúčastnili viacerých odborných i kultúrnych podujatí.

V priestoroch Veľvyslanectva SR v Madride sa 17. júna 2025 konal networking – odborné stretnutie medzi reprezentantmi španielskeho a slovenského

k problematike umeleckého prekladu zo slovenského jazyka do španielčiny (tradícia a aktuálne výzvy), ako aj k vedeckovýskumnej spolupráci prítomných vysokoškolských pedagógov z Univerzity Complutense v Madride a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Doc. Magda Kučerková s doc. Antoniom Barnésom Vázquezom predstavili hlavné línie spoločných projektových aktivít a najdôležitejšie publikačné výstupy.

Pre nitrianskych pedagógov, ktorých spájajú rovnaké výskumné témy i projektová činnosť, bolo toto podujatie príležitosťou nadviazať a rozvinúť nové kontakty a prehĺbiť spoluprácu medzi Fakultou filológie Univerzity Complutense, Filozofickou fakultou a Fakultou stredo-európskych štúdií UKF v oblasti literár-

akademického života. Jadrom podujatia bola prezentácia dvoch významných prekladov do španielčiny – románu Petra Jaroša Tisícročná včela – La abeja milenaria (preložil Alejandro Hermida de Blas, vyd. Ginger Ape Books&Films, 2024) a zbierky básní v próze Pavla Straussa Stípy – Pílares (preložila Adriana Lastičová, vyd. Ideas y Libros, 2025). Podujatie oficiálne otvoril veľvyslanec SR v Madride Juraj Tomaga.

Doc. Ján Gallik v úvode podujatia priblížil život a dielo slovenského mysliteľa, lekára, básnika a esejistu Pavla Straussa a spoločne s Dr. Adrianou Lastičovou i vydavateľom prof. Germánom Ruedom predstavili preložené dielo. V ďalšej časti podujatia prebehla živá odborná debata

novedného výskumu. Tvorivú atmosféru priateľského stretnutia umocnila účasť prítomných slovenských a španielskych pedagógov na slávnostnom galakonzerte, ktorý networkingu predchádzal. Koncert sa konal pri príležitosti Dní slovenskej kultúry v Španielsku a 40. výročia prestížnej súkromnej Vyššej hudobnej školy Centro Superior de Enseñanza Musical Katarina Gurska v Teatro Monumental v Madride.

Doc. Mgr. Magda Kučerková, PhD.,
FF – Katedra romanistiky a germanistiky,
doc. PhDr. Ján Gallik, PhD.,
FSŠ – Ústav stredo-európskych
jazykov a kultúr, foto: archív autorov

PRÁCE SENIOROV U3V POHLADIA OKO AJ DUŠU

V Galérii Univerzum vystavovali svoje práce študenti Dejín výtvarného umenia a výtvarnej tvorby, Digitálnej fotografie a kamery a Ľudových remesiel.

Do 27. júna 2025 ste si v Galérii Univerzum na Pedagogickej fakulte UKF mohli pozrieť pozoruhodnú výstavu prác frekventantov a absolventov Univerzity tretieho veku (U3V) pri UKF. Vernisáž sa konala 10. júna za bohatej účasti vystavujúcich, ich rodinných príslušníkov a priateľov.

Výstavu pripravila univerzita a Pedagogická fakulta v spolupráci s Katedrou techniky a informačných technológií a Katedrou výtvarnej tvorby a výchovy PF, ktoré vzdelávanie garantujú a realizujú.

Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou prorektorky UKF pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jany Duchovičovej, PhD., a doc. PaedDr. Gábora Pintesa, PhD., dekana PF UKF. Praktické práce seniorov – študentov U3V predstavujú výsledky ich

štúdiá a tvorivej činnosti v rámci vzdelávacích programov Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba 1 a 2, Digitálna fotografia a kamera a Ľudové remeslá 1 a 2. Originálne diela dokazujú, že vyšší vek nijako nelimituje fantáziu, kreativitu, chuť vymýšľať, tvoriť a pozeráť na svet a veci okolo seba novým pohľadom.

TRETIE POSLANIE UNIVERZITY

Vystavujúcim autorom aj návštevníkom sa na vernisáži prihovorila doc. PhDr. Ludmila Nagyová, CSc., tajomníčka U3V pri UKF. „Moje kolegyně a kolegovia sa už dlhé roky venujú vzdelávaniu v rámci Univerzity tretieho veku a venujú sa práve vám. Za to im patrí srdečná vďaka,“ uviedla doc. Nagyová a zároveň predstavila jednotlivé vzdelávacie programy

a ich lektorov – kurátorov výstavy, ktorými boli doc. PhDr. Adriana Réčka, PhD., prodekan PF UKF, Mgr. Ján Huňady, PhD., Mgr. Ján Šírka, PhD., a Mgr. Miroslav Šebo, PhD.

Frekventantov a absolventov U3V a ostatných účastníkov výstavy privítala prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., ktorá inštitucionálne zastrešuje vzdelávanie na U3V pri UKF. Poďakovala Pedagogickej fakulte a príslušným katedrám za zorganizovanie výstavy študentských prác a v ďalších slovách sa obrátila k frekventantom U3V.

„Máte za sebou tri roky štúdia, to nie je málo v živote človeka, ale keď pozerám na vaše diela, na vaše nadšenie pre tvorbu a túžbu pokračovať ďalej vo vzdelávaní na U3V, tak je to asi aj málo. Vidieť, že vás vaše umelecké snaženie naplňa, že v ňom nachádzate sebarealizáciu, zadostučinenie a plnohodnotné trávenie voľného času, čo je krásne. Ten čas, ktorý teraz máte na tieto aktivity, je veľmi hodnotný.

Je veľmi cenné, že si ho popri rodine, vnúčatách či pracovných záležitostiach viete pre seba ukradnúť, že stále máte ambície pracovať na sebe a svojom rozvoji,“ prihovorila sa prítomným seniorom prof. Duchovičová.

„Ja sa veľmi teším, že ste si vybrali práve našu univerzitu a vzdelávacie programy našej U3V. Verím, že v tomto našom treťom poslaní univerzity budeme môcť pokračovať a naďalej pripravovať zaujímavé vzdelávacie programy, pretože je o ne záujem a pretože aj my chceme stále prispievať k vzdelávaniu v seniorskom veku.“

je aj procesom sebarozvoja, sebauspokojenia, relaxu, ale aj filtrovania vnútorných nevypovedaných problémov.

„Výstava dokazuje, že ste úžasní ľudia, ktorí už niečo zažili, majú za sebou skúsenosti, vedú bilancovať a vedú to tvorivo pretaviť do zaujímavých objektov,“ dodala doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., s tým, že vzdelávanie v rámci U3V vzájomne obohacuje frekventantov aj ich lektorov.

ROZPRÁVAJÚ SVOJE PRÍBEHY

Lektorom vzdelávacieho programu Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba bol Mgr. Ján Huňady, PhD. „Okrem klasickej maľby, kresby, grafiky a kombinovaných techník prejdú frekventanti počas štúdia aj priestorovou tvorbou - v tomto letnom semestri sme sa v rámci dvoch skupín študentov Dejín výtvarné-

PRÁCE JEJ „VYRAZILI DYCH“

Slová uznania účastníkom a absolventom U3V pri UKF adresovala aj doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., prodekanka pre rozvoj fakulty, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy PF UKF a lektorka vzdelávacieho programu Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba. Za inštaláciu výstavy poďakovala svojim spolukurátorom a tiež frekventantovi U3V Ing. Ladislavovi Mesárošovi, ktorý mal veľký podiel najmä na technickej stránke.

Návštevníci výstavy sú podľa jej slov každý rok zvyknutí na to, že sú na nej maľba, grafika, textilné umenie, fotografie, tentoraz veľmi kvalitnú expozíciu ako novinka obohatili asambláže.

„Keď som ich uvidela, doslova mi „vyrazili dych“ neuveriteľnou kreativitou a komplexnosťou. Majú v sebe to, o čo sa my v tomto aktuálnom vzdelávaní neustále usilujeme – naučiť ľudí kriticky a tvorivo myslieť. Vy ako frekventanti U3V ste ukázali, že hoci nemáte vyštudované učiteľstvo výtvarného umenia, ste odborníkmi vo svojich rôznorodých profesiách a viete sa neuveriteľne kreatívne chopiť tvorivej úlohy. Predpokladám, že k tomu značne dopomohla motivácia zo strany lektora Mgr. Huňadyho, a to nie je zanedbateľné, lebo osobnosť učiteľa zohráva vo vzdelávaní kľúčovú rolu,“ skonštatovala doc. Récka.

„Prekvapili ste nás neuveriteľným espiritom, s akým ste sa k tvorbe tohto súčasného moderného umenia postavili. Súčasné umenie pracuje aj s tzv. nájde-

nými predmetmi a vy ste ukázali, že si vo svojom životnom prostredí viete tieto veci vytipovať a kreatívne ich recyklovať. Keď sa rad-radom pozriem na vaše práce, sú originálne, vtipné, majú aj hlboké filozofické, často existenciálne myšlienky.“

Podľa doc. Adriany Réckej autori prác ilustrovali, ako sa vlastne v 20. storočí etabloval umelecký smer dadaizmus, ktorý prišiel s programom vnieť do umenia trochu hry, náhody, myšlienku, že dôležitý je proces tvorby, nielen výsledný produkt. Presne to vedie lektorov U3V pri UKF vo výtvarnom vzdelávaní – naučiť ľudí mať radosť z tvorby a kreativity, lebo proces, ktorým prechádzajú,

ho umenia a výtvarnej tvorby venovali asambláži a interaktívnej hračke. Na tejto výstave je výber najlepších záverečných prác tretiaakov, ale aj niekoľko najzaujímavejších diel autorov z ostatných ročníkov štúdia,“ priblížil Mgr. Huňady.

Obe partie boli podľa neho výborné, za tie tri roky sa vyprofilovali ako veľmi priateľské zoskupenia, v rámci nich boli aj výrazné individuá. Netlačil ich do nijakých zadanií, v tvorbe mali voľnú tému.

„Skôr sa u týchto starších frekventantov snažíme riešiť to, k čomu inklinujú, k akému materiálu – jeden ku kovu, druhý k drevu, pri hračkách jedna strikuje, iná vystrihuje a lepí, tretia šije... Mys-

lím si, že táto výstava vyústila až do takej profesionálnej tvorby, som dosť spokojný. Je na kvalitatívne vysokej úrovni a je tu čo vidieť. V mnohých prípadoch človek voľným okom ani nezbadá, či práce robili študenti U3V alebo študenti denného štúdia UKF," zhodnotil lektor.

V rámci tvorby asambláží a interaktívnych hračiek študenti prechádzali rôznymi vecami – plošnými, priestorovými, museli vrtať, lepiť, robiť s rôznymi materiálmi. „Priestorové veci museli frekventanti robiť doma, lebo my tu nemáme dielne. Kvôli nim prekuli povaly, pivnice aj garáže - originálnymi hračkami či asamblážami, ktoré vznikli aj z nájdenných vecí, rozprávajú svoje príbehy o detstve, živote, plynutí času...," doplnil Mgr. Ján Huňady, PhD.

NAJVIAC BOLI ZASTÚPENÉ VÝROBKY Z DRÔTU

Svoje práce na výstave prezentovali aj absolventi a frekventanti vzdelávacích programov Ľudové remeslá 1 a 2, ich lektorom je Mgr. Ján Širka, PhD. Práce svojich študentov zhodnotil ako veľmi pekné a kreatívne. „Myslím si, že tu nie je človek, ktorý by nevedel, s akými materiálmi sa pracuje v rámci Ľudových remesiel. Najviac je tu na výstave zastúpený drôt, ktorý je veľmi efektívny a tvárny a dajú sa z neho robiť krásne umelecké predmety, menej je tu práca z dreva a pedigu. Pracovať s drevom je ťažšie, vyžaduje si väčšie zručnosti a dobrú priestorovú predstavivosť," skonštatoval Mgr. Širka. Priznal, že ho veľmi teší neustály záujem o tento vzdelávací program a že sú noví frekventanti ale opäť

aj absolventi stále súčasťou U3V. „Z končiacich absolventov z oboch skupín sa zrejme zozbiera nová skupinka, ktorá chce pokračovať v ďalšom vzdelávaní v rámci Ľudových remesiel. Som rád, že chodia k nám a stále chcú tvoriť nové a nové veci, motivujú nás vymýšľať a ísť stále dopredu, hľadať cestičky, kde sa zlepšiť.“

DESILO ICH FOTENIE POMOCOU MANUÁLU

Vystavené fotografie sú výsledkom tvorivého hľadania a vnímavého oka frekventantov U3V, ktorých v rámci 3-ročného vzdelávacieho programu Digitálna fotografia a kamera viedol Mgr. Miroslav Šebo, PhD. Ako povedal, výstava prináša vydarené práce absolventov, ale aj druhákov. Naj-

viac sú tematicky zamerané na krajinu alebo architektúru, pretože väčšina študentov sú vášniví turisti. Chodia do prírody a na výlety, kde nachádzajú najviac námetov.

„Veľmi oceňujem, že si takmer všetci frekventanti kúpili relatívne kvalitné zrkadlovky, naučili sa s nimi pracovať a brali ich so sebou na turistiku, čo nie je jednoduché, keďže zrkadlovka je naozaj ťažký fotoaparát. Na fotografiách badať pokrok – najprv to boli také jednoduchšie snímky, postupom času sa ale vypracovali. Nastalo zlepšenie v práci s fotoaparátom, čo sa týka techniky aj umeleckého prevedenia," zhodnotil pokrok svojich zverencov Mgr. Šebo.

„Musím povedať, že spočiatku sa desili fotenia pomocou manuálu, boli naučení nastaviť si automatiku a cvaknúť alebo fotili mobilom. Boli skeptickí, báli sa, že to nikdy nebudú vedieť, že je to príliš zložité, príliš veľa tlačidiel, ale nakoniec sa do toho dostali.“

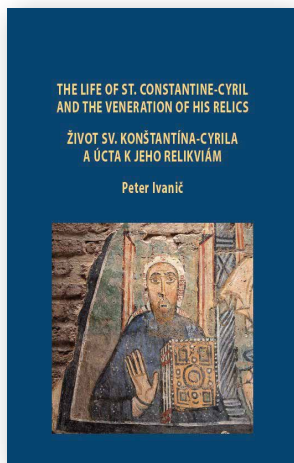
Trojročné štúdium svojho koníčka, ktorý rozvíjajú v U3V UKF, seniori obhájili ešte záverečnou prácou - každý z nich predstavil krátke video (s využitím vlastných fotografií), ktoré natočil, zostríhal a ozvučil.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: LB

NAJKRAJŠIA ODBORNÁ KNIHA ZA ROK 2024

Prvé miesto si odniesol profesor Peter Ivanič a jeho monografia *The Life of St. Constantine-Cyril and the Veneration of His Relics. Život sv. Konštantína-Cyrila a úcta k jeho relikviám*.

Klub fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov a Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici v kategórii „Knihy odborne“ udelili 1. miesto v rámci ocenenia Najkrajšia kniha a propagačný materiál Slovenska za rok 2024 monografii prof. PhDr. Petra Ivaniča, PhD., riaditeľa Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda FF UKF v Nitre, s názvom *The Life of St. Constantine-Cyril and the Veneration of His Relics. Život sv. Konštantína-Cyrila a úcta k jeho relikviám*.

Táto odborná publikácia v dvojazyčnej anglicko-slovenskej mutácii predstavuje vyvrcholenie niekoľkoročného podrobného mapovania a výskumu relikvií sv. Konštantína-Cyrila nielen v Európe. Autor v nej uplatnil svoje dlhoročné vedecké zameranie a mimoriadne hlbokú znalosť problematiky života sv. Konštantína-Cyrila a jeho „druhého života“ ako svätca, teda aj posmrtné úcty k nemu od stredoveku až po súčasnosť. Jadro monografie, ktoré tvorí pätnásť kapitol, je možné rozdeliť na dve hlavné časti.

SYSTEMATICKÉ BÁDANIE DOMA AJ V ZAHRANIČÍ

Prvá časť knihy má syntetický charakter a jej veľký význam spočíva v ucelenom priblížení života a činnosti sv. Konštantína-Cyrila pre laickú verejnosť aj odborné publikum – okrem iného aj vďaka rozsiahlemu poznámkovému aparátu a re-

flektovaniu najnovších poznatkov mediavistického bádania. Je v nej chronologicky usporiadaný pohľad na život a dielo sv. Konštantína-Cyrila až po jeho smrť v roku 869. Druhá časť mapuje osudy ostatkov svätca a rozvoj úcty k tejto výnimočnej osobnosti prostredníctvom rozšírenia jeho relikvií od stredoveku po súčasnosť vo viacerých krajinách Európy (Taliansko, Vatikán, Grécko, Slovensko, Česká republika...) a v Kanade. Autor nezačína ad hoc, ale uvádza do problematiky všeobecnej úcty k svätým a ich relikviám. Táto časť je mimoriadne prínosná nielen pre historiofriu a poznanie spomínaného „druhého života“ tohto svätca a významnej osobnosti aj dejín súčasného Slovenska. Ide o zásadný výstup vychádzajúci z dôsledného a systematického niekoľkoročného autorovho bádania doma aj v zahraničí. Výskum takéhoto rozsahu doposiaľ nebol vykonaný a prináša úplne nové poznatky o danej problematike, ktoré budú nevyhnutným „odrazovým mostíkom“ pre každý ďalší výskum. Význam takto uceleného materiálu pre budúce generácie bádateľov, ale aj laickú verejnosť, je nepopierateľný. Monografia navyše obsahuje tri mapy a sedemdesiat obrázkov rôzneho charakteru, takže okrem samotného textu sprístupňuje aj rozsiahly obrazový materiál. Zároveň ide o prácu reprezentujúcu Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda, a teda aj samotnú Filozofickú fakultu UKF v Nitre, doma aj vo svete. Profesor Peter Ivanič v monografii potvrdil svoju mimoriadnu erudovanosť popredného svetového odborníka na cyrilo-metodskú misiu a jej dedičstvo až do súčasnosti.

PRÍNOSNÁ SPOLUPRÁCA

Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda patrí medzi významné európske pracoviská, ktoré sa venujú kultúrnemu dedičstvu solúnskych bratov. Svedčia o tom aj publikačné výstupy. „Podnetom pre vznik monografie bol výskum známej relikvie sv. Konštantína-Cyrila v Katedrále sv. Emeráma v Nitre, pri ktorom sa podarilo objasniť jej pôvod.

Pôvodne sa uvažovalo, že relikviu zaobstaral nitriansky biskup Eduard Nécsey, ale archívne pramene vydali svedectvo, že to bol jeho predchodca Karol Kmeťko v roku 1926,“ vysvetľuje pozadie vzniku publikácie profesor Ivanič. „Po tomto prvotnom výskume som sa zameral na zisťovanie, kde všade mimo Ríma sa nachádzajú ostatky tohto svätca. Rozsiahly výskum, realizovaný počas štyroch rokov v archívoch a farnostiach, priniesol množstvo nových informácií o samotných relikviách a umožnil získať ich fotografickú dokumentáciu.“

Publikácia by podľa autora nevznikla bez spolupráce s viacerými akademickými, cirkevnými i pamäťovými inštitúciami, ktoré poskytli súhlas aj na zverejnenie fotografií. Významnú podporu a rady pri výskume relikvií poskytli olomoucký arcibiskup Mons. Jozef Nuzík, biskupi Mons. Viliam Judák a Mons. Pavel Posád, opát Mgr. Marian Rudolf Kosík, O. Praem. z Nové Říše, prior kláštora sv. Klementa v Ríme Fr. Paul Lawlor OP a rektor Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme Pavol Zvara. Publikáciu do tlače pripravil PhDr. Luboslav Horvát a anglický preklad zrealizoval Mgr. Martin Mačura, PhD. Mapové prílohy vyhotovili doc. Mgr. Henrich Grežo, PhD., z Katedry ekológie a environmentalistiky FPVaI UKF v spolupráci s RNDr. Hildou Kramárekovou, PhD., z Katedry geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVaI UKF, ktorá sa podieľala svojimi radami aj na koncepcii knihy. Samotnú tlač i prevedenie obalu reprezentatívnej monografie zrealizovala firma DMC, s.r.o. Nové Zámky.

„Unikátna publikácia bola vydaná v spolupráci s Pápežským slovenským ústavom sv. Cyrila a Metoda v Ríme a Slovenským historickým ústavom v Ríme. Na jej prezentácii v Pápežskom slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme pod záštitou veľvyslanca SR pri Svätej stolici a Zvrchovanom ráde maltézskeho rytierov dňa 22. októbra 2024 boli prítomní viacerí veľvyslanci a zamestnanci zástupiteľstiev, akreditovaných pri Svätej stolici, mnohí akademickí pracovníci a cirkevní zástupcovia, ktorí pôsobia vo Vatikáne a v Ríme,“ skonštatoval prof. Peter Ivanič.

Dodal, že výsledky výskumu sa využijú v praxi aj pri budovaní Cyrilo-metodskej cesty, ktorá v máji 2025 obhájila certifikát Rady Európy a patrí tak medzi najznámejšie kultúrne cesty Európy, ako sú Svätajakubská alebo Via Francigena. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre výrazne participuje na rozvoji tejto európskej kultúrnej cesty.

Prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD., a Mgr. Jozef Filo, PhD., FF – Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda, foto: archív autorov

ABSOLVENTI U3V PRI UKF MALI SLÁVNOSTNÉ PROMÓCIE

Záujmové vzdelávanie na Univerzite tretieho veku pri UKF zavŕšilo 120 frekventantov – seniorov. Študovali v deviatich vzdelávacích programoch.

V rámci celoživotného záujmového vzdelávania občanov Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre už viac ako 30 rokov organizuje Univerzitu tretieho veku (U3V). Atraktívne vzdelávacie programy lákajú na pôdu našej univerzity všetkých tých, ktorí majú záujem rozšíriť si, prehĺbiť a doplniť poznatky, vedomosti a praktické zručnosti v rôznych oblastiach. Podmienkou prijatia na U3V je minimálny vek 50 rokov a maturitná skúška. V akademickom roku 2024/2025 záujmové vzdelávanie na U3V pri UKF zavŕšilo 120 frekventantov z Nitry a okolia, ale aj vzdialenejších miest a obcí, jedna zo študentiek bola až z Lučenca. Vekovo najstaršími absolventmi boli osemdesiatnici.

NAPLNILI SVOJE TÚŽBY A SNY

Spolu vyše 100 študentov - seniorov a ich rodinní príslušníci zaplnili 27. júna 2025 o 14.00 h Aulu Magna, kde si ako úspešní absolventi počas slávnostnej pro-

mócie prišli prevziať osvedčenia o absolvovaní vzdelávacieho programu na U3V pri UKF. Frekventanti absolvovali tieto vzdelávacie programy - jednoročné Vademecum sociálno-zdravotno-právneho povedomia pre seniorov (FSVaZ), dvojročné programy Anglický jazyk pre začiatočníkov (FF), Anglický jazyk pre mierne pokročilých (FF), Putovanie naprieč dejinami (FF) a trojročné programy Digitálna fotografia a kamera (PF), Ludové remeslá

štúdia, počas ktorého zúročili aj svoje životné skúsenosti, naplnili svoje túžby po objavovaní nových vecí a tým aj svoje sny, na ktoré nemali dostatok času počas produktívneho veku.

PREVZALI SI OSVEDČENIA

Slávnostný promočný ceremoniál otvorila a viedla doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., prodekan pre rozvoj, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy Pedagogickej fakulty UKF. Na slávnosti privítala prof. PaedDr. Janu Duchovičovou, PhD., prorektorku pre vzdelávanie UKF (v zastúpení rektora UKF prof. RNDr. Libora Vozára, CSc.), ktorá inštitucionálne zastrešuje vzdelávanie na U3V, doc. PhDr. Ludmilu Nagyovú, CSc., tajomníčku U3V pri UKF, ďalej garantov a lektorov vzdelávacích programov U3V prof. PhDr. Martinu Mojtoš, PhD., (FSVaZ), doc. PhDr. Adrianu Kičkovú, PhD., (FF), Mgr. Ivanu Vargovú, PhD., (FF), Mgr. Miroslava Šeba, PhD., (PF), Mgr. Ján Huňadyho, PhD., (PF), Mgr. Ján Širku, PhD., (PF) a Bc. Alicu Fliegovú (FF). Takisto srdečne privítala slávnostne promovovaných absolventov, ich príbuzných a ďalších hos-

1 (PF), Ludové remeslá 2 (PF), Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba 1 (PF) a Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba 2 (PF).

Usmiate tváre seniorov – absolventov prezrádzali šťastie, spokojnosť a radosť z dosiahnutého úspechu, keď prisahali na žezlo a s hrdosťou si preberali osvedčenia o absolvovaní U3V. S rovnakou radosťou navštevovali zvolené záujmové vzdelávanie, kde v kolektíve rovesníkov načerpávali nové vedomosti a zručnosti a zmysluplne trávili svoj voľný čas. Zavŕšením

tí. Vzápätí prof. Jana Duchovičová, PhD., dala súhlas k tomu, aby po vykonaní slávnostného promočného slubu boli prítomným absolventom odovzdané osvedčenia o ukončení záujmového vzdelávania. Tajomníčka U3V doc. PhDr. Ludmila Nagyová, CSc., v mene všetkých promovovaných absolventov predniesla promočný slub. Na pódiu auly sa potom vystriedali absolventi spomínaných vzdelávacích programov, so slovíčkom „slubujem“ sa dotkli žezla a z rúk prof. Jany Duchovičovej, PhD., si prevzali osvedčenia o absolvovaní U3V.

NESTRATIŤ KONTAKT SO SPOLOČNOSŤOU

Po odovzdaní osvedčení sa prof. Jana Duchovičová slovami obrátila k všetkým prítomným, najmä však k hrdým absolventom – seniorom. Príhovor uviedla Goetheho myšlienkou „Krásni mladí ľudia sú hračkou prírody, ale krásni starí ľudia sú umelecké diela“. „Dielo je vždy výsledkom symbiózy vnímania, emócií,

aktívnej činnosti, poznania, múdrosti, vzdelávania a inšpirácie v každodennom živote. To isté platí o diele ukrytým v človeku. Pri pohľade do vašich tvárí, milí absolventi, sa mi zdá, že vďaka vášmu rozhodnutiu vzdelávať sa na Univerzite tretieho veku dnes viac žiari harmónia a dokonalosť tohto vášho diela smerom von k nám ostatným,“ skonštatovala prof. Duchovičová.

„Potreba vzdelávania sa v seniorском veku, zapadajúca do konceptu celoživotného vzdelávania, nebola v štruktúre procesov sebazdokonaľovania azda ešte nikdy taká výrazná, ako je teraz. Vzdelávanie a učenie sa počas celého života je spôsob, ako aktívne starnúť a udržiavať sa v dobrej psychickej a fyzickej kondícii aj vo vyššom veku. Vy ste dôkazom, že pohľad na seniora ako jedinca, ktorý je pasívny a závislý na spoločnosti, je dávno prekonaným stereotypom. Našli ste spôsob, ako vidieť svoj život v iných rozmeroch, ako nestratiť kontakt so spoločnosťou a udržať živé generáčne i transgeneráčne sociálne väzby, ako si nepretržite udržiavať kvalitu svojho života, mladú myseľ a ako zdokonaľovať vlastnú životnú múdrosť.“

prispeli k vašej sebarealizácii a životnej spokojnosti. To je poslanie, ktoré sa na Univerzite Konštantína Filozofa snažíme naplňovať už 65 rokov a na Univerzite tretieho veku, ktorá je jej súčasťou, už viac ako tri desaťročia. Na záver vám, milí absolventi, prajem, aby ste dokázali aktívne a v harmónii rozvíjať svoju múdrosť. Prezentujte aj naďalej hodnoty vzdelania a ľudského umeleckého diela svojim deťom, vnúčatám, svojmu okoliu a celej spoločnosti,“ dodala prorektorka prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD.

PRIHLÁŠKY NA U3V AJ V NOVOM ROKU

Záujmové vzdelávanie v rámci U3V pri UKF pokračuje aj budúci akademický rok 2025/2026. Pre frekventantov UKF ponúka vzdelávacie programy jednorokové: Drahé kamene a drahé kovy, Vademecum sociálno-zdravotno-právneho povedomia pre seniorov, Historický žáner v slovenskej a českej kinematografii, Vybrané problémy európskych dejín, Slovenský jazyk pre cudzincov zo slovanských krajín, Základy kresťanstva,

Ako ďalej zdôraznila, múdrosť nie je len poznanie, ale zahŕňa tiež lásku k poznaniu, lásku k človeku a k životu. Múdrosť zároveň otvára dvere k tvorivosti a k túžbe spoznať ešte nepoznané. Kombináciou týchto aspektov múdrosti môže človek dospieť k šťastiu a spokojnosti v živote.

„Milí naši absolventi, dúfam, že ste si prostredníctvom vzdelávania na našej univerzite rozšírili obzor poznania, vytvorili si vzájomne obohacujúce sociálne väzby a že sme istým kúskom

Aktívny senior: Zdravie, pohyb a kvalita života; dvojročné: Anglický jazyk pre začiatníkov, Anglický jazyk pre mierne pokročilých, Filozofia pre 21. storočie, Politické vedy – ako porozumieť politickému životu, Vzdelávanie v osobnej a pracovnej bezpečnosti; a trojročné: Ľudové remeslá, Ľudové remeslá 2, Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba 2 a Digitálna fotografia a kamera.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: LB

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA
V NITRE

UKF V NITRE — TVOJA UNIVERZITA

NOVÉ AKREDITOVANÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY →

SPOJENÝ PRVÝ A DRUHÝ STUPEŇ
VŠ VZDELÁVANIA - Mgr. DENNÁ FORMA

FAKULTA PRÍRODNÝCH VIED A INFORMATIKY

www.fpvai.ukf.sk

uvíta študentov, ktorí si chcú prehĺbiť vedomosti v matematike, fyzike, informatike, zaujíma ich svet chemických laboratórií, biológia, geografia, ekológia a environmentalistika, digitálna ekonomika, majú záujem stať sa učiteľom ekonomických alebo prírodovedných predmetov či výskumníkom v oblasti prírodných vied, matematiky a informatiky.

FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA

www.fsvaz.ukf.sk

ponúka vzdelávanie v odboroch sociálnych a zdravotníckych vied s cieľom pripraviť pre prax odborníkov pre sféru sociálnych, poradenských, výchovných a zdravotných služieb. Študijné programy sú zamerané na psychológiu, sociálnu prácu, ošetrovatelstvo či urgentnú zdravotnú starostlivosť.

FAKULTA STREDOEURÓPSKYCH ŠTÚDIÍ

www.fss.ukf.sk

sa orientuje na prípravu pedagógov pre predprimárne, primárne a sekundárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom maďarským. Zároveň vzdeláva aj jazykovo všestranne pripravených odborníkov, ktorí sú schopní uplatniť sa v rôznych oblastiach kultúry, verejnej správy a cestovného ruchu. Osloví najmä študentov, ktorých zaujíma problematika metodiky vyučovania národnostných menšín, dvojazyčnosť, literatúra, lingvistiká, tlmočníctvo, manažment cestovného ruchu a kultúra národov strednej Európy.

FILOZOFICKÁ FAKULTA

www.ff.ukf.sk

sa zameriava na humanitné, spoločenské a filologické vedy. Pripravuje odborníkov v špecifických odboroch vedy, kultúry, médií, umenia, histórie, v mnohých študijných programoch týkajúcich sa napr. cudzích jazykov, etiky a estetiky, filozofie, politológie, etnológie, editorstva, marketingu a reklamy, žurnalistiky, archeológie, kultúry, ako aj vysokokvalifikovaných odborníkov pre tlmočníctvo a prekladateľstvo. Zabezpečuje tiež prípravu pedagógov pre 2. stupeň základných škôl, stredné a vysoké školy.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

www.pf.ukf.sk

a jej študijné programy v 1., 2. a 3. stupni vysokoškolského štúdia sú orientované na predškolskú a elementárnu pedagogiku, učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, učiteľstvo rôznych predmetov (pedagogika, psychológia, anglický jazyk, technika, hudobné umenie, telesná výchova a výtvarné umenie) s možnosťou ich vzájomného kombinovania s predmetmi na iných fakultách univerzity, na špeciálnu pedagogiku, sociálnu pedagogiku, vychovávateľstvo a manažment vzdelávania, vzdelávanie dospelých a bezpečnosť práce a poradenstvo, či šport a rekreáciu.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

PODÁVANIE PRIHLÁŠOK - 1. KOLO

Bakalárske štúdium – do **31. 3. 2026**
Magisterské štúdium – do **30. 4. 2026**
Doktorandské štúdium – do **31. 5. 2026**

DODATOČNÉ PRIJÍMACIE KONANIE

(na vybrané študijné programy fakúlt)
Bakalárske a magisterské štúdium –
do **9. augusta 2026**

UNIVERZITNÝ DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Jesenný termín – **20. novembra 2025**
Jarný termín – **26. februára 2026**

WWW.UKF.SK

facebook.com/ukfvnitra
 instagram.com/ukfnitra

NOVÉ
ATRAKTÍVNE
ŠTUDIJNÉ
PROGRAMY
Bc. a Mgr.
DENNÁ FORMA ➔

